

קובץ לקטי ידיעות – שנת 2020

מנהלת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

רכז התכנית ועורך הלקט: עו"ד אורי בארי

עורכי הקובץ: עו"ד אורי בארי ועדן ששון

צוות המחקר: מאיה גולדשטיין, סיון גמרו, רז דגני, עינב דהן, גל חנגלי, אבישג טל, אנה לוטן, דאלי שרגיי ועדן ששון

בקובץ הנוכחי מרכזות כל הידיעות שנכללו בלקטים של שנת 2020 במסגרת שלוש הקטגוריות הבאות: **ידיעות מתוך ישראל**; **ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל**; **ידיעות בינלאומיות**. תוכן העניינים המפורט כולל קישורים לידיעות עצמן שנמצאות בהמשך, בחלוקה לפי נושאים וחדשים. אנו תקווה שתמצאו את הקובץ מועיל.

תוכן עניינים

33	ידיעות מתוך ישראל
33	חקיקה
33	פברואר:
33	צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020, להתמודדות עם התפשטות מגפת הקורונה.
33	מרץ:
33	עיקרי תקנות שעת חירום שהותקנו להתמודדות עם התפשטות מגפת הקורונה.
35	תקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ"א-1991.
35	אפריל:
35	עיקרי תקנות שעת חירום שהותקנו ועודכנו להתמודדות עם התפשטות מגפת הקורונה.
36	מאי:

עיקרי תקנות שעת חירום שהותקנו לראשונה להתמודדות עם מגפת הקורונה.....	36
יוני :	36
עיקרי תקנות שעת חירום שעודכנו והוארכו להתמודדות עם התפשטות מגפת הקורונה.....	36
חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש) (שיקול חיוניות המעצר), התש"ף-2020.....	36
חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - דיונים בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים), התש"ף-2020.....	36
חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - אכיפה), התש"ף-2020.....	36
חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020.....	36
חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות), התש"ף-2020.....	36
חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 49); חוק הכנסת (תיקון מס' 47), התש"ף-2020 - החוק הנורווגי.....	37
יולי :	37
חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020. חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון), התש"ף-2020.....	37
חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - דיונים בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים) (תיקון), התש"ף-2020.....	37
חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף-2020.....	37
חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (אזור מוגבל), התש"ף-2020.....	37
חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (צווי סגירה מינהליים) (הוראת שעה), התש"ף-2020.....	37
חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות) (תיקון), התש"ף-2020.....	37
חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - אכיפה) (תיקון מס' 2), התש"ף-2020.....	37
חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - דיונים בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים) (תיקון מס' 2), התש"ף-2020.....	37
חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 - חוק הקורונה הגדול.....	38
אוגוסט :	38
חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020.....	38
חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון), התש"ף-2020.....	38
חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 34), התש"ף-2020.....	38

38 ספטמבר:

חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס' 2),
התשפ"א-2020. 38.....

38 נובמבר:

חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס' 3),
התשפ"א-2020. 38.....

38 דצמבר:

חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראות שעה - הארכת תוקף), התשפ"א-2020. 38
חוק הבחירות לכנסת העשרים וארבע (הוראות מיוחדות ותיקוני חקיקה), התשפ"א-2020. 38
חוק קליטת חיילים משוחררים (תיקון מס' 23), התשפ"א-2020. 38.....

39 פסיקה

39 ינואר:

בג"ץ דחה עתירה לאישור התוכנית להקצאת קרקע ולהכללת המאחז מעלה רחבעם כשכונה
ביישוב נוקדים. 39.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה למנוע כניסת אנשי הוואקף המוסלמי למתחם "שער הרחמים" בהר
הבית. 39.....

בג"ץ דחה עתירה כנגד שתי תוכניות מתאר שמטרתן להכשיר בנייה ביישוב עפרה. 39.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה להכיר בעותרים כתושבי קבע עקב פעילות אביה של העותרת
כסייען של כוחות הביטחון. 39.....

בג"ץ מחק עתירה שביקשה לאפשר לחקלאים פלסטינים להיכנס לחלקותיהם בבקעת הירדן
ולעבדן. 40.....

בג"ץ דחה עתירה כנגד הריסת מבנים בסמוך לגדר הביטחון במרחב צור באהר. 40.....

בית המשפט העליון דחה ערעור שהגישו פלסטינים כנגד הרשעתם בעבירה של יידי אבנים על
אוטובוס נוסעים יהודים במזרח ירושלים. 40.....

בית המשפט העליון הקל מעט בעונשם של פלסטינים שהורשעו בהעברת חומרים דו שימושיים
לשטחי עזה. 40.....

בית המשפט העליון דחה ערעורים שהגישו פלסטינים כנגד הרשעתם בהריגה של אלכס
לבלוביץ' ז"ל באמצעות יידי אנבים לעבר מכוניתו. 40.....

ועדת העררים של מערכת בתי המשפט הצבאיים באיו"ש קבעה כי על מדינת ישראל לפצות
חמישה פלסטינים מקלקיליה בעקבות הרס רכושם באינתיפאדה השנייה. 40.....

41 פברואר:

בג"ץ מחק את עתירת הצעירות שדרשו להיות לוחמות בחיל השריון והורה להן למצות את
ההליכים מול צה"ל תחילה. 41.....

בג"ץ דחה עתירות כנגד צווי הריסת בתי המפגעים שרצחו את רנה שנרב ז"ל. 41.....

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת עונשו של תושב ערערה שהורשע בסיוע
למבצע הפיגוע בתל אביב בסמוך לפאב "סימטא". 41.....

בית המשפט העליון קבע, ברוב דעות, כי אין לפסול את ח"כ היבא יזבק מהרשימה המשותפת
להתמודד לכנסת ה-23. 41.....

בית המשפט העליון דחה ערעור שהגיש המפגעת שהורשעה בביצוע פיגוע דריסה במחסום
קלנדיה. 41.....

- בית משפט השלום בחיפה גזר שנתיים וארבעה חודשי מאסר בפועל על השייח ראיד סלאח בגין הסתה לטרור ותמיכה בהתאחדות בלתי חוקית. 41.....
- מרץ:** 41.....
- בג"ץ דחה עתירה שהגישה משפחת מפגע להשבת גופת בנם, אשר נקבר בקבורה ארעית לצרכי משא ומתן להשבת נעדרים וחללים ישראלים. 41.....
- בג"ץ סילק עתירה שביקשה לקבוע כי קיימת מניעה משפטית להטיל את הרכבת הממשלה על ח"כ בנימין נתניהו. 42.....
- בג"ץ דחה עתירה שביקשה לקבוע כי קיימת מניעה משפטית להטיל את הרכבת הממשלה על ח"כ בנימין נתניהו. 42.....
- בג"ץ דחה עתירה בדבר העדר סמכותו של שר משפטים בממשלת מעבר להתקין תקנות לצמצום פעילות בתי המשפט. 42.....
- בג"ץ הורה בצו ביניים על הקפאת תחולת תקנות שעת חירום שעניינן הסמכת השב"כ לבצע איכון סלולארי, וביצוע איכון סלולארי על ידי המשטרה, וזאת עד שוועדות הכנסת יתכנסו לצורך פיקוח. 42.....
- בג"ץ קבע כי על יו"ר הכנסת, ח"כ יולי אדלשטיין, לכנס את מליאת הכנסת ולכלול בסדר היום בחירת יו"ר כנסת קבוע לכנסת ה-23. 43.....
- בג"ץ קבע כי על הכנסת למנות יו"ר כנסת חדש, לאחר התפטרותו של ח"כ יולי אדלשטיין. 43.....
- בג"ץ דחה עתירות שביקשו להורות ליו"ר הכנסת להביא להפעלת ועדות הכנסת שיפקחו על הצעדים שנוקטת הממשלה כנגד התפשטות מגפת הקורונה. 43.....
- בג"ץ דחה עתירה כנגד צו הריסה שהוצא לבית המפגע השלישי שהשתתף בפיגוע בו נרצחה הנערה רנה שנרב ז"ל. 43.....
- בית המשפט המחוזי בירושלים דחה את מועד הדיון להקראת כתב האישום כנגד ראש הממשלה, נוכח התפתחויות הנוגעות להתפשטות נגיף הקורונה. 43.....
- אפריל:** 43.....
- בג"ץ מחק עתירה בדבר היעדר סמכותו של שר משפטים בממשלת מעבר להתקין תקנות לצמצום פעילות בתי המשפט. 43.....
- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד ההכרזה על סגר על העיר בני ברק במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 44.....
- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד הסגר שהוטל על שכונת רמות בירושלים במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 44.....
- בג"ץ דחה עתירה שטענה לחוסר שוויון בהנגשת בדיקות לאבחון נגיף הקורונה לאוכלוסייה הבדואית שבנגב. 44.....
- בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות לקיים בדיקות לגילוי נגיף הקורונה לתושבי כפר עקב ומחנה הפליטים שועפאט. 44.....
- בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות על ביטול התקנות לשעת חירום שהוצאו כחלק מהצעדים למיגור נגיף הקורונה בשל פגיעתן בזכויות יסוד. 44.....
- בג"ץ דחה עתירות שהוגשו כנגד האיסור שהוטל על תפילה בציבור במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 44.....
- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד מניעת כניסה לבתי עלמין ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולנפגעי פעולות האיבה בשל מגפת הקורונה. 44.....

בג"ץ קיבל עתירות שהוגשו כנגד תקנות שעת חירום שעניינן הסמכת השב"כ לבצע איכון סלולארי לחולים מאומתים וכן לאנשים שבאו עמם במגע קרוב, ללא עיגון מפורש בחקיקה ראשית. 45.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות לרשות המסים לדחות את תשלומי המס של עסקים קטנים ובינוניים עבור חודש מרץ, בשל ההשלכות הכלכליות של נגיף הקורונה. 45.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות לשירות הביטחון הכללי להבהיר לנחקר, אגב עיכוב במשטרה, כי הוא אינו חייב ליטול חלק בשיחה וכי הדבר לא ייזקף נגדו, כפי שמתקיים בתחקור יזום של השב"כ. 45.....

בג"ץ קיבל, ברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד החוק שחייב עובדים זרים מסתננים ומעסיקיהם להפקיד לחשבון בנק ייעודי סכום בשיעור של 36% משכרו של העובד, אשר הועבר לידיו רק בעת עזיבתו את ישראל (חוק הפיקדון). 45.....

בג"ץ קיבל, ברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד האיסור על הכנסת חמץ במהלך חג הפסח לבתי חולים. 46.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי מתנחלים כנגד הריסת מבנים שהוקמו ללא היתר במאחז "קומי אורי" שבשומרון. 46.....

בית המשפט המחוזי בירושלים הורה על עיקול של כחצי מיליארד שקל מכספי הרשות הפלסטינית, זאת במסגרת תביעות נזיקין שהגישו משפחות שכולות ונפגעי טרור באינתיפאדה השנייה. 46.....

מ"א : 46.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד ההגבלות שהוטלו על עריכת הילולת הרשב"י בהר מירון בל"ג בעומר, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 46.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד האיסור שהוטל על השכרת צימרים בשטח מירון בשבוע שחל בו ל"ג בעומר, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 46.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות לממשלה לכוון מנגנון פיצוי לעסקים שנפגעו ממגפת הקורונה. 46.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי פעילי הר הבית כנגד האיסור לבקר בהר בזמן מגפת הקורונה. 47.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי עיריית נתיבות כנגד האיסור על הפעלת מוסדות חינוך בעיר, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 47.....

בג"ץ מחק עתירה שביקשה לחייב למנות נשים ממגוון קבוצות האוכלוסייה לצוות המומחים בראשותו של פרופ' אלי וקסמן, אשר עזר למטה לביטחון לאומי בגיבוש המלצות להתמודדות עם נגיף הקורונה. 47.....

בג"ץ דחה עתירות שהוגשו כנגד הטלת הרכבת הממשלה על ח"כ בנימין נתניהו וכנגד ההסכם הקואליציוני שנחתם בין הליכוד לכחול-לבן. 47.....

בג"ץ קיבל, ברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד סעיפי התיקון שהעבירה שרת התרבות לשעבר מירי רגב בנוגע למבחני התמיכה של המשרד. 47.....

בג"ץ קיבל, ברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד צו הריסה שהוצא לדירה בה התגורר המפגע שהשתתף בפיגוע הדקירה שבו נרצח דביר שורק ז"ל. 48.....

בג"ץ מחק עתירה שהוגשה כנגד כוונת המדינה לתת לרשות הפלסטינית הלוואה בסך 800 מיליון ש"ח להתמודדות עם משבר הקורונה. 48.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי פלסטינים כנגד ביצוע פעולות החזקה ופיתוח במקרקעין באבו טור אשר נטען כי הם שייכים להם. 48.....

- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד תנאי השימוש של היישומון "אלמנסק", במסגרתם ניתנה גישה למידע ותכנים שנמצאים על המכשיר הנייד. 48.....
- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי מפוני הכפר דהנייה כנגד אי קיום החלטת הממשלה 2472 בעניינם. 48.....
- בית המשפט העליון דחה ערעורים שהוגשו על ידי פעילים יהודיים שהורשעו בביצוע פעולות "תג מחיר". 48.....
- יוני:** 49.....
- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד מינוי היועץ המשפטי לממשלה לממלא מקום פרקליט המדינה. 49.....
- בג"ץ מחק עתירה שביקשה להורות על שחרור גופת מפגע שביצע פיגוע בשנת 2003. 49.....
- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד המתווה שנקבע לפתיחת אולמות אירועים במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 49.....
- בג"ץ קיבל, ברוב דעות, עתירות שהוגשו כנגד החוק להסדרת ההתיישבות ביהודה והשומרון (חוק ההסדרה). 49.....
- בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות לשב"ס על שחרור מנהלי של אסירים ביטחוניים, על מנת להפחית את הצפיפות בתאי הכלא ולהקטין את הסיכון להידבק בנגיף הקורונה. 49.....
- בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות למדינה להציב מבנים יבילים זמניים בכפרים בנגב, על מנת לאפשר לנשים הבדואיות תנאי בידוד ראויים להתמודדות עם נגיף הקורונה. 49.....
- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי פלסטיני כנגד צו סילוק מבנים שהוצא למבנה בלתי חוקי שהוקם על אדמת מדינה. 50.....
- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי פלסטינים כנגד צו סילוק מבנים שהוצא לשני מבנים שהוקמו בשטח צבאי באזור דרום הר חברון. 50.....
- בית המשפט המחוזי דחה את בקשת הכנסייה היוונית אורתודוקסית לביטול פסק דינו, במסגרתו אושרה מכירת שלושה מנכסיה בירושלים לעמותת עטרת כהנים. 50.....
- יולי:** 50.....
- בג"ץ דחה את בקשה המדינה לקיים דיון נוסף בפסק דינו מחודש פברואר במסגרתו הורה להעניק מעמד של פליטים לזוג הורים מחוץ השנהב ולשתי בנותיהם. 50.....
- בג"ץ דחה עתירה שהגישו פלסטינים כנגד אי ביצוע פסק דין, במסגרתו נקבע כי המדינה לא תקדם בנייה במסגרת העתקת הבניה הבלתי חוקית במתחם "חאן אל אחמר", בשטח אשר העותרים טוענים כי יש להם בו זכויות קנייניות. 50.....
- בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות למדינה להקים מערך טכנולוגי אשר יאפשר לערער על הוראת משרד הבריאות לאדם להיכנס לבידוד בשל שהייה במחיצת חולה קורונה מאומת. 50.....
- בג"ץ דחה, ברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד המתווה להסדרת ביקורי אסירים ביטחוניים על ידי חברי כנסת שגובש בשנת 2019. 51.....
- בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות למדינה לאסור על קיום ביקורים רשמיים ביד ושם של בכירים זרים המעורבים בביצוע פשעי מלחמה, או תומכים במדיניות גזענית ואנטישמית. 51.....
- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד שתי תקנות לשעת חירום שהותקנו במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 51.....
- בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד התיקונים לחוק יסוד: הכנסת, שעניינם לאפשר לשרים ולסגני שרים להתפטר מהכנסת ולפנות את מקומם למועמדים הבאים ברשימה (החוק הנורווגי). 51.....
- בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות למנהל האזרחי לפרסם מידע ומסמכים הנוגעים לתכניות מפורטות בשטח E1 באזור מעלה אדומים, על מנת להגיש התנגדות לתכניות. 51.....

בג"ץ קיבל עתירות שביקשו להורות על ביטול תעודת המחלה הגורפת לעובד השוהה בבידוד שהוציא משרד הבריאות.	52
בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות על מתן דמי אבטלה לעצמאיים בשל משבר הקורונה..	52
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי פלסטינית כנגד סירוב המדינה לאשר את בקשתה לאיחוד משפחות.	52
בית המשפט המחוזי דחה עתירה שהוגשה על ידי ארגון אמנסטי אינטרנשיונל שביקשה להורות על ביטול רישיון היצוא של חברת הסייבר NSO.....	52
אוגוסט :	52
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי מפגע שהורשע בשורה של עבירות ביטחוניות ושוחרר בעסקת גלעד שליט, כנגד ביטול ההקלה בעונשו עקב הפרת תנאי השחרור שלו.....	52
בג"ץ קיבל, ברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד צו הריסה שהוצא לבית המפגע אשר מואשם ברצח החייל עמית בן יגאל ז"ל.....	52
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד מתן היתר לכ-12,000 בחורי ישיבה להיכנס לישראל במהלך הגל השני של התפרצות נגיף הקורונה.....	53
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד השימוש בתקנות לשעת חירום שהותקנו כחלק מהמאבק בהתפשטות נגיף הקורונה.....	53
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד ההגבלות שהטילה הממשלה על פעילותם של גני ואולמות אירועים כחלק ממיגור נגיף הקורונה.....	53
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה על ידי דיירים שמתגוררים בסמוך למעון ראש הממשלה שביקשה להורות למשטרה להעתיק את ההפגנות למקום אחר או להגבילן.....	53
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד קיום הפגנות מול מעון ראש הממשלה.....	53
בג"ץ מחק עתירה שהוגשה על ידי חרדים כנגד השימוש שעושה המשטרה בנוזל "בואש" לצורך פיזור הפרות סדר באזורים צפופים.	53
בג"ץ דחה עתירות שהוגשו כנגד החלטת הכנסת במסגרתה נבחרו לוועדה למינוי שופטים שני נציגים של הקואליציה.....	54
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה, אשר מכוחו מבצע השב"כ איכוני סלולר.	54
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד קיום הפגנות ברחבי הארץ במהלכו של משבר הקורונה.	54
בג"ץ קיבל, ברוב דעות, עתירה וערעור שהגישו פלסטינים שביקשו להורות למדינה לפנות בנייה בלתי חוקית בהתנחלות "מצפה כרמים", שהוקמה על קרקע שנחשבה כרכוש ממשלתי אולם לאחר מכן התברר שמדובר במקרקעין פרטיים מוסדרים.....	54
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה, אשר מכוחו מבצע השב"כ איכוני סלולר.	54
ספטמבר :	55
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד קיום הפגנות מול מעון ראש הממשלה.....	55
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד החלטת המשטרה שלא לאפשר קיום תהלוכה והפגנה בקרבת בית ראש הממשלה בקיסריה.....	55
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד מספר החלטות של הממשלה בנושאים הקשורים להתמודדות עם נגיף הקורונה.....	55
בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות לשר הפנים לבטל את סגירת מעבר הגבול היבשתי לטאבה ליציאת אזרחים ישראלים, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה.....	55

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד הסגר הכללי שהוטל מערב ראש השנה במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 55.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד הסגר הכללי שהוטל לפני יום כיפור במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 55.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות ליועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה כנגד אל"מ ישראל שומר אשר ירה למוות בצעיר פלסטיני לאחר שהטיח אבן גדולה בכלי הרכב שבו נסע בשנת 2015. 56.....

בג"ץ דחה עתירות שהוגשו כנגד החלטת הכנסת ה-22 להקנות חסינות לח"כ חיים כץ מפני העמדה לדין פלילי, בגין כתב אישום שהוגש נגדו בעבירת מרמה והפרת אמונים. 56.....

בג"ץ מחק עתירה שביקשה להורות למדינה לשנות שילוט שהוקם בציר מרכזי בחברון על ידי ועד היישוב היהודי, אשר נטען שהוא דוחק את הזהות התרבותית הפלסטינית. 56.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות ליועץ המשפטי לממשלה להימנע ממעורבות בהליך מינוי פרקליט המדינה, לאור מעורבותו ב"פרשת הרפז". 56.....

בג"ץ קיבל עתירה שהוגשה כנגד סירוב המדינה להכיר בעותרת, צעירה בדואית שהושאה פעמיים בניגוד לרצונה בהיותה קטינה, כקורבן סחר בבני אדם. 56.....

בג"ץ קיבל עתירה שביקשה להורות על ביטול החלטת שרת המשפטים לשעבר, איילת שקד, שלא להעמיד לדין משמעת את רב העיר צפת, הרב שמואל אליהו, בשל שורת התבטאויות גזעניות ופוליטיות. 57.....

בג"ץ קיבל עתירה שביקשה להורות למשרד הפנים להעניק אזרחות ישראלית לבת קהילת העבריים בדימונה. 57.....

בית המשפט העליון קיבל ערעור שהוגש על פסק דין בית המשפט המחוזי, אשר דחה עתירה שהוגשה כנגד כוונת עיריית ירושלים להסיר שלטי מחאה שנתלו ליד בית הנשיא, ולפנות רכבים שהוחנו בחניות בתשלום. 57.....

בית המשפט המחוזי גזר על עמירם בן אוליאל, אשר הורשע ברצח בני משפחת דוואבשה בפיגוע בכפר דומא בשנת 2015, שלושה מאסרי עולם במצטבר וכן 20 שנות מאסר. 57.....

אוקטובר: 57.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד הגבלות הטיסה שהוטלו במהלך הסגר השני. 57.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות למדינה להרחיב את רשימת החריגים שנקבעה על ידי כמורשים להיכנס לישראל, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 58.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד הכללת מוסדות החינוך התורניים תחת הגדרת "פנימייה" בתקנות הקורונה, באופן שמאפשר להם להמשיך ולפעול, בתנאים מגבילים. 58.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד החלטת המשטרה לא לאפשר לעותרים לעלות להר הבית בחג הסוכות. 58.....

בג"ץ קיבל עתירה שהוגשה כנגד סירוב המועצה המקומית קריית ארבע להסדיר שעות רחצה משפחתיות מעורבות בבריכה הציבורית, זאת על אף שהתחייבה לכך במסגרת עתירה קודמת שהוגשה בנושא. 58.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד החלטת היועץ המשפטי לממשלה לא לפתוח בחקירה כנגד ארגון 'שוברים שתיקה', בשל טענות לכאורה בדבר ביצוע עבירות ריגול חמור. 58.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד צו מעצר מינהלי שהוצא לפעיל ג'יהאד איסלאמי הנמצא תחת מעצר מינהלי ושובת רעב מאז חודש אוגוסט. 59.....

בג"ץ דחה, ברוב דעות, עתירה שהוגשה על ידי אשת המפגע שרצח את הרב שי אוהיון ז"ל, לביטול צו הריסה שהוצא לבית המפגע, אשר העותרת התגוררה בו עם בנותיה. 59.....

בית המשפט העליון קיבל ערעור שהוגש על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מנהליים, אשר דחה עתירה שהוגשה כנגד החלטת רשות האוכלוסין וההגירה שלא להאריך את תוקף המעמד של המערער, אזרח סודן יוצא חבל דרפור, נוכח מעורבותו בפלילים.....	59
בית המשפט העליון קיבל ערעור שהוגש על גזר דינו של בית המשפט המחוזי, במסגרתו נגזר על המערער 15 שנות מאסר בגין הרשעתו בהריגה של פלסטיני בשנת 2004 באזור אלון מורה, והפחית מעט בעונשו.....	59
נובמבר:	
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד צו תפיסה שהוצא לשטח הסמוך למעבר מיתר בין שטחי ישראל לאיו"ש.....	59
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד תנאי הסף לקבלת מענק סיוע לעסקים בשל נגיף הקורונה.....	60
בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות למדינה להימנע מלאמן שוטרים הודים המעורבים בביצוע פשעים חמורים ופגיעה בזכויות אדם בחבל קשמיר.....	60
בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות לאוניברסיטה העברית להעמיד לדין משמעתי חבר סגל בגין התבטאויות שהפנה כלפי חברי עמותת 'אם תרצו' הלומדים באוניברסיטה.....	60
בג"ץ מחק עתירה שביקשה להורות למדינה לנקוט בפעולות הריסה כנגד עבודות בלתי חוקיות שמתבצעות על ידי פלסטינים באדמות מדינה בסמוך ליישוב קידה שבבנימין.....	60
בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות ליועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה פלילית בגין הדלפות חומרי חקירה ב'פרשת 4000'.....	60
בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות למדינה להעמיד לדין את ח"כ לשעבר מיכאל בן ארי בעבירות נטענות של הסתה לגזענות והסתה לאלימות כנגד הציבור הערבי והבדואי.....	60
בג"ץ מחק עתירה שביקשה להורות לצה"ל לאפשר לבעלי רגישות לגלוטן לשרת בכלל תפקידי הלחימה.....	61
בג"ץ קיבל, במסגרת דיון נוסף, עתירות שהוגשו כנגד פסק דינו מחודש אוקטובר 2019 במסגרתו הורה ליועץ המשפטי לממשלה להעמיד לדין את השוטר שירה למוות בחיר חמדאן בשנת 2014.....	61
בג"ץ קיבל עתירה שהוגשה כנגד הנחיות המשטרה במסגרתן נאסר השימוש באמצעי הגברה לצורך השמעת מוזיקה לאחר השעה 21:30, במהלך ההפגנות שמתקיימות בסמוך למעון ראש הממשלה בירושלים.....	61
בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד החלטת המשטרה שלא לנקוט בפעולות אכיפה כלפי כלי רכב פלסטינאים נטולי לוחיות זיהוי ('משטבות'), בהם נעשה שימוש לעבודות חקלאיות באזור בנימין, אשר מלוות באבטחה על ידי כוחות הביטחון.....	61
בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות על ביטול הסדר הטיעון שנערך עם חייל צה"ל אשר ירה למוות בפלסטיני בחודש מרץ 2019 בסמוך ליישוב אפרת, במהלך פעילות אבטחה.....	61
בג"ץ דחה עתירות שהוגשו כנגד הכרזת הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש באזור יהודה ושומרון על שטח של כ-224 דונם בקרבת כפר עאקב כרכוש ממשלתי.....	62
בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות על מניעת השתתפותו של היועץ המשפטי לממשלה בוועדת האיתור למינוי פרקליט המדינה, לאור טענות בדבר ניגוד עניינים בו הוא מצוי.....	62
בית המשפט העליון קיבל ערעור שהוגש על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, במסגרתו נמחקה תביעה בגין הפרת חוזה שהוגשה כנגד עיריית אריאל, בנימוק כי אין לבתי המשפט בישראל סמכות בנושא.....	62

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה כנגד החלטת בית המשפט המחוזי ליתן לתושבים בדואים המתגוררים בבנייה בלתי חוקית בסמוך ליישוב אבו קרינאת, רשות לערור למועצה הארצית לתכנון ובנייה, על החלטת ועדת המשנה לדחות התנגדות שהגישו לתכנית. 62.....

בית המשפט המחוזי קבע כי הרשות הפלסטינית תפצה את בני משפחת ציפי וגדי שמש ז"ל, אשר נרצחו בפיגוע בירושלים בשנת 2002, ב-13 מיליון ש"ח בגין הצער והשכול שנגרם להם. 62.....

63 דצמבר :

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד הליך בחירת הקניונים שהשתתפו בפילוט שנערך כחלק מצעדי היציאה מהגל השני של מגפת הקורונה. 63.....

בג"ץ דחה עתירה שהוגשה כנגד האיסור שהוטל על מקום ציבורי או עסקי לקיים אירועים, אף אם הם נערכים בכפוף למגבלת המשתתפים, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 63.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות למדינה לכלול מוסדות תרבות המארחים פעילויות תרבות ברחבי הארץ (מוסדות מארחים), בחבילת הסיוע שהוקצתה לעולם התרבות עקב משבר הקורונה. 63.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות על ביטול המינויים שנקבעו בישיבת הוועדה לבחירת שופטים, לאור כינוסה בהרכב חסר של שישה מבין תשעת חבריה. 63.....

בג"ץ דחה עתירה שביקשה להורות ליועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה פלילית כנגד ראש הממשלה לשעבר, אהוד ברק, וקרן וקסנר, בשל טענות כי המענק הכספי שקיבל מהקרן תמורת עריכת מחקרים, ניתן כאשר ברק היה פעיל בזירה הפוליטית. 64.....

64 עדכונים נוספים :

64 ינואר :

היועץ המשפטי לממשלה הגיש לבית המשפט המחוזי בירושלים את כתב האישום כנגד ראש הממשלה בנימין נתניהו. 64.....

ועדת הבחירות פסלה את מועמדותה של ח"כ היבא יזבק מהרשימה המשותפת לכנסת ה-23 בעילות של התנגדות לאופייה היהודי-דהדמוקרטי של ישראל ותמיכה במאבק מזוין כנגד המדינה. 64.....

64 פברואר :

ועדת הכנסת החליטה על הענקת חסינות לח"כ חיים כץ. בהמשך לכך, מליאת הכנסת אישרה את מתן החסינות. 64.....

תחקיר מערכת הביטחון קבע כי השוטר הפלסטיני שנורה למוות בג'נין לא היווה איום על כוח צה"ל. 64.....

64 מרץ :

הכנסת ה-23 הושבעה. 64.....

מבקר המדינה פרסם את דוח הביקורת השנתי 70א, בתחומי החברה והרווחה, הכלכלה והתשתיות הלאומיות. 65.....

65 אפריל :

ועדת הקורונה של הכנסת פרסמה דוח הכולל מסקנות ביניים. 65.....

65 יוני :

פורסם צו המאבק בטרור (הכרזה שחבר בני אדם הוא ארגון טרור) (תיקון מס' 3), התש"ף-2020, לפיו ארגון התרבות הפלסטינית במלזיה הוא ארגון טרור. 65.....

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור הגיש ליו"ר הכנסת את דוח תלונות הציבור לשנת 2019, אשר כולל גם נתונים בדבר תלונות שהתקבלו בעשור האחרון. 65.....

יולי: 65

מבקר המדינה הגיש ליו"ר הכנסת את דוח מבקר המדינה על השלטון המקומי לשנת 2020.
65.....

אוגוסט: 65

ישראל ואיחוד האמירויות הודיעו, בהודעה רשמית משותפת עם ארצות הברית, כי הן תחלנה במהלך מדיני שסופו נורמליזציה מלאה של היחסים ביניהן. 65

מבקר המדינה הגיש ליו"ר הכנסת את החלק השלישי של דוח מבקר המדינה השנתי לשנת 2020, אשר עוסק ברובו במערכת הביטחון. 66

שר המשפטים, היועץ המשפטי לממשלה וראש המחלקה לחקירות שוטרים, הודיעו על מספר שינויים שיבוצעו במח"ש בתקופה הקרובה במסגרת רפורמה מקיפה. 66

פורסמה הנחיית המשנה לפרקליט המדינה - הנחיה מס' 40.2 - מדיניות העמדה לדין בתיקים שנפתחו על רקע הפגנות או אירועי מחאה. 66

ספטמבר: 66

נחתמה בארצות הברית הצהרה משותפת בין ארצות הברית, ישראל, איחוד האמירויות ובחריין, וכן הסכם שלום בין ישראל לאיחוד האמירויות, והצהרת שלום בין ישראל לבחריין. 66

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור פרסם דוח מיוחד על טיפול בתלונות הציבור בגל הראשון של משבר הקורונה. 66

אוקטובר: 66

אושר בכנסת הסכם השלום עם איחוד האמירויות. בתוך כך, ישראל ובחריין על הצהרה משותפת לכינון יחסים דיפלומטיים ומזכרי הבנות. 66

ישראל וסודן הודיעו על התחלת תהליך נורמליזציה וכינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות, בתיווכה של ארצות הברית. 67

מבקר המדינה פרסם דוח ביניים בנוגע להתמודדות המדינה עם משבר הקורונה. 67

נובמבר: 67

אושר בכנסת ההסכם בין ישראל ובחריין בדבר כינון יחסים דיפלומטיים. 67

פרקליטות המדינה פרסמה את הדוח השנתי המסכם את פעילותה בשנת 2019. 67

משרד המשפטים הודיע כי היועץ המשפטי לממשלה העביר לשר המשפטים מתווה לייעול עבודת מח"ש ונקיטת פעולות לחיזוק אמון הציבור בה. 67

דצמבר: 67

משרד המשפטים פרסם את עמדת ישראל בנוגע להחלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר. 67

הנשיא טראמפ הודיע כי ישראל ומרוקו הסכימו לכונן יחסים דיפלומטיים מלאים. בהמשך לכך, נחתמו בין ישראל ומרוקו הסכמי שיתוף פעולה ומזכרי הבנות, וכן הצהרה משותפת על כינון יחסים. 68

ישראל וממלכת בהוטן הכריזו על כינון יחסים דיפלומטיים מלאים. 68

ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל 68

ינואר: 68

בית הדין הפלילי הבינלאומי הורה על הגשת עמדות בהליך בעניין פלסטין, בכל הנוגע לשאלת סמכות השיפוט של בית הדין. 68

בריטניה הרחיבה את הסנקציות שהוטלו על ארגון חיזבאללה לכלל זרועותיו. 68

הונדורס הכריזה על ארגון חיזבאללה כארגון טרור. 68

- בית משפט מחוזי בהולנד דחה תביעת נזיקין כנגד בני גנץ ואמיר אשל, שהוגשה על ידי פלסטיני שמשפחתו נהרגה בתקיפת חיל האוויר בעזה במהלך מבצע צוק איתן. 68.....
- בית משפט מחוזי בקנדה דחה את ערעורה של אשת המחבל אשר ביצע פיגוע במטוס אל-על באתונה בשנת 1968..... 68
- פברואר :** 69
- מועצת זכויות האדם של האו"ם פרסמה מאגר מידע הכולל רשימה של 112 חברות ישראליות וזרות הפועלות מעבר לגבולות הקו הירוק או בהתנחלויות. 69.....
- ממשלת בריטניה הכריזה על הזרוע המדינית של ארגון חיזבאללה כארגון טרור. 69.....
- מרץ :** 69
- הוגשו לבית הדין הפלילי הבינלאומי טענות הצדדים וחוות דעת מטעם ידידי בית המשפט, בהליך בעניין פלסטין, בשאלת סמכות השיפוט הטריטוריאלית של בית הדין. 69.....
- בית הדין הפלילי הבינלאומי נתן לתובעת ארכה להגשת תגובתה לטענות הצדדים וחוות הדעת השונות שהוגשו בהליך בעניין פלסטין, עד ל-30 באפריל. 69.....
- שר הפנים הגרמני הכריז על פירוק ארגון הימין הקיצוני 'United German Peoples and Tribes' ואסר על חברות בו, בשל גזענות הארגון ופעולותיו האנטישמיות. 69.....
- בית משפט להגירה בארצות הברית הורה על גירושו לגרמניה של תושב קונטיקט, ששימש כשומר במחנה ריכוז בגרמניה במהלך מלחמת העולם השנייה. 70.....
- אפריל :** 70
- תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי הגישה את תגובתה לטענות הצדדים ולחוות דעת ידידי בית המשפט בהליך בעניין פלסטין. 70.....
- ערכאת הערעור הפדרלית בארצות הברית דחתה תביעת נזיקין שהוגשה כנגד הרשות הפלסטינית ואש"ף, על ידי משפחות הנרצחים האמריקאים בפיגוע שאירע בקניון בקרני שומרון בשנת 2002. 70.....
- גרמניה הכריזה על חיזבאללה כארגון טרור, ואסרה על כל פעילות של הארגון בשטחה. 70.....
- מאי :** 71
- יו"ר הרשות הפלסטינית, מחמוד עבאס, הודיע כי הרשות משוחררת מכל ההסכמים עם ישראל וארצות הברית, כולל ההסכמים הביטחוניים, לאור כוונת ישראל לספח חלקים בגדה המערבית. 71.....
- תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי אשררה את החלטתה שלא לפתוח בחקירה בעניין אירועי המשט לעזה בשנת 2010 ('משט המרמרה'). 71.....
- יוני :** 71
- הרשות הפלסטינית השיבה לבקשת בית הדין הפלילי הבינלאומי להבהרות ומידע נוסף בנוגע להסכמים בינה ובין ישראל, בין היתר הסכמי אוסלו, לאור הודעת יו"ר הרשות כי היא משוחררת מכל ההסכמים עם ישראל וארצות הברית, כולל ההסכמים הביטחוניים. 71.....
- בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי קריאה להחרים מוצרים מישראל אינה הסתה לאפליה, וחוסה תחת חופש הביטוי. 71.....
- פורסם מכתב מומחים למשפט בינלאומי בנוגע לאי-חוקיות הסיפוח. 72.....
- הנשיא טראמפ הוציא צו מינהלי שמאפשר הטלת סנקציות על בכירים בבית הדין הפלילי הבינלאומי. 72.....
- מועצת זכויות האדם של האו"ם אימצה חמש החלטות המבקרות את מדיניות ישראל בשטחי יהודה ושומרון, עזה ורמת הגולן. 72.....

- מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח בדבר יישום החלטה 2231 (2015) בעניין הסכם הגרעין עם איראן..... 72
- מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח עיתי בדבר יישום החלטה 2334 (2016) בעניין אי-חוקיות ההתנחלויות..... 73
- מועצת הביטחון אימצה את החלטה 2530 (2020) שהאריכה בחצי שנה את המנדט של כוח שמירת השלום הבינלאומי בגבול בין ישראל וסוריה (UNDOF)..... 73
- יולי:** 73
- מושל מיזורי חתם על חוק נגד תנועת ה-BDS, האוסר על המדינה לחתום על חוזים עם חברות המחרימות את ישראל..... 73
- מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון את הדוח העיתי בדבר יישום החלטה 1701 (2006)..... 73
- אוגוסט:** 73
- הטריבונל המיוחד ללבנון הרשיע פעיל חיזבאללה במעורבות ברצח ראש ממשלת לבנון לשעבר רפיק אל-חרירי בשנת 2005..... 73
- מועצת הביטחון של האו"ם דחתה הצעת החלטה של ארצות הברית להאריך את האמברגו על מכירות אמל"ח לאיראן..... 74
- מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2539 (2020) שהאריכה את המנדט של כוח האו"ם הזמני בלבנון ('יוניפ"ל') בשנה נוספת, תוך עריכת מספר שינויים..... 74
- ספטמבר:** 74
- ערכאת קדם המשפט של בית הדין הפלילי הבינלאומי דחתה את בקשת איי קומורו לבחון מחדש את החלטת התובעת מחודש דצמבר 2019 שלא לפתוח בחקירה בעניין אירועי המשט לעזה בשנת 2010 ('משט המרמה')..... 74
- ארצות הברית הטילה סנקציות על תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי ובכיר נוסף, בשל החקירה שמתנהלת בבית הדין ביחס לפשעי מלחמה לכאורה שבוצעו בידי הכוחות האמריקאים באפגניסטן..... 74
- פורסמה חוות דעת היועץ המשפטי של בית הדין האירופי לצדק בנוגע לחוק בלגי משנת 2017 האוסר שחיטה ללא הימום בעל החיים קודם לכן (ובכך אוסר שחיטה יהודית או מוסלמית), במסגרתה קבע כי החוק נוגד את הדין האירופי ביחס לחופש הדת, וכי יש להתיר חריג בחוק בנוגע לשחיטה שמבוצעת בהתאם להלכה הדתית..... 75
- בית המשפט העליון של פינלנד אשרר את החלטת ערכאת הערעור לאסור ברחבי המדינה את פעילות תנועת ההתנגדות הנורדית, ארגון נאו נאצי הפועל במספר מדינות סקנדינביות..... 75
- מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח עיתי המסכם את פעילות כוח האו"ם לפיקוח על ההפרדה בין ישראל וסוריה (UNDOF)..... 75
- אוקטובר:** 75
- מזכיר המדינה של ארצות הברית הודיע על שינוי במדיניות רישום מקום הלידה במסמכים רשמיים של אזרחים אמריקאים, שמאפשר לאמריקאים ילידי ירושלים לרשום בדרכון כי מקום לידתם הוא ישראל..... 75
- אססוניה הטילה סנקציות על ארגון חיזבאללה במסגרתן נאסרה כניסת פעילי הארגון לשטחה. בתוך כך, הפרלמנט הצ'כי וגואטמלה הכריזו על הארגון, על כל זרועותיו, כארגון טרור..... 75
- הסנאט הפולני החריג את השחיטה הכשרה של עופות מהצעת החוק האוסרת, בין היתר, על יצוא בשר מהמדינה, באופן שיותר יצוא של עופות כשרים..... 75

מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח עיתי בנוגע ליישום החלטה 1559 (2004), אשר קראה לסיום הנוכחות הצבאית הסורית בלבנון. 75.....

נובמבר: 76.....

מזכיר המדינה האמריקאי הודיע כי ארצות הברית תתייחס לארגוני ה-BDS כארגונים אנטישמים, והורה על הכנת רשימה של ארגונים התומכים בפעילות תנועת ה-BDS על מנת לוודא כי לא ינתן להם מימון אמריקאי. 76.....

ה-FBI פרסם דוח סטטיסטי בנוגע לפשעי שנאה שהתרחשו בארצות הברית בשנת 2019, בדוח צוין כי מספר פשעי השנאה האנטישמיים גדל ב-14% ביחס לשנת 2018. 76.....

דצמבר: 76.....

בית הדין האירופי לצדק קבע כי חוק בלגי משנת 2017 האוסר שחיטה שלא בדרך של הימום הפיך (ובכך אוסר שחיטה יהודית או מוסלמית), מידתי, ואינו נוגד את הזכות לחופש הדת בדין האירופי. 76.....

הטריבונל המיוחד ללבנון גזר חמישה מאסרי עולם על פעיל חיזבאללה אשר הורשע בחודש אוגוסט במעורבות ברצח ראש ממשלת לבנון לשעבר רפיק אל-חרירי בשנת 2005. 76.....

סלובניה הכריזה על ארגון חיזבאללה על כל זרועותיו כארגון טרור. 76.....

משרד המכס האמריקאי פרסם תקנה הקובעת כי מוצרים המיוצרים בהתנחלויות ונמכרים בארצות הברית יוגדרו כ'תוצרת ישראל'... 76.....

בית משפט פדרלי בארגנטינה זיכה את קרלוס טז'דין, אשר הואשם כי מכר ביודעין את המשאית ששימשה לביצוע הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס בשנת 1994... 76.....

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2555 (2020) שהאריכה בחצי שנה את המנדט של כוח שמירת השלום הבינלאומי בגבול בין ישראל וסוריה (UNDOF). 77.....

מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח עיתי בדבר יישום החלטה 2334 (2016), בעניין אי חוקיות ההתנחלויות. 77.....

מדינת פלסטין נבחרה, בפעם השנייה, לכהן בלשכת אספת המדינות החברות בבית הדין הפלילי הבינלאומי. 77.....

ידיעות בינלאומיות 77.....

מגפת הקורונה 77.....

מרץ: 77.....

ארגון הבריאות העולמי הכריז על התפשטות נגיף הקורונה כעל מגיפה כלל עולמית. 77.....

הנשיא טראמפ הכריז על מצב חירום לאומי בארצות הברית בשל נגיף הקורונה. 77.....

משרד הנציב העליון של האו"ם לזכויות האדם קרא לכל המדינות לשמר את זכויות האדם גם תחת מצב חירום, ולוודא שהאמצעים שננקטים הם מידתיים, נחוצים ומיושמים ללא אפליה. 77.....

הארגון הבינלאומי להגירה ונציבות האו"ם לפליטים הכריזו על הקפאת המדיניות ליישוב מחדש של פליטים עד להודעה חדשה. 77.....

האיחוד האירופי הכריז על סגירת הגבולות החיצוניים של מדינות אמנת שנגן ל-30 ימים, ובתוך כך אימץ קווים מנחים למדיניות שתאפשר מעבר בנסיבות חיוניות. 78.....

רשויות ההגירה בארצות הברית הכריזו כי ישוהו את כל המאמצים לגירוש שוהים בלתי חוקיים ואכיפת חוקי ההגירה במדינה. 78.....

מזכ"ל האו"ם קרא לכל הצדדים המעורבים בסכסוכים חמושים ברחבי העולם להטמיע הפסקת אש. 78.....

- הפרלמנט ההונגרי חוקק חוק המקנה לראש הממשלה סמכויות נרחבות וללא הגבלת זמן, נוכח מצב החירום בשל נגיף הקורונה. 78.....
- אפריל:** 78.....
- בית הדין האירופי לזכויות אדם פרסם מסמך בדבר חריגה מסעיפי האמנה האירופית לזכויות אדם בעתות חירום. 78.....
- הנשיא טראמפ הודיע כי ארצות הברית תקפיא באופן זמני את המימון לארגון הבריאות העולמי עד לסיומה של בדיקה בנוגע להתנהלותו בזמן משבר הקורונה. בהמשך לכך, הנשיא טראמפ הודיע כי ארצות הברית תנתק את יחסיה עם הארגון. 78.....
- ועדת זכויות האדם של האו"ם פרסמה הצהרה על האופן בו מדינות רשאיות, במצב חירום, לחרוג מחלק מהתחייבויותיהן בהתאם לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות. 78.....
- הנציבות האירופית פרסמה המלצה לגבי שימוש בטכנולוגיות למאבק בהתפשטות המגפה. 79.....
- הנציבות האירופית פרסמה קווים מנחים להבטחת הגנה על המידע באפליקציות הנאבקות במגפה. 79.....
- הנציבות האירופית פרסמה קווים מנחים ליישום כללי האיחוד בעניין של בקשות מקלט והחזרות לאור המגפה. 79.....
- המועצה האירופית לדמוקרטיה דרך חקיקה (ועדת ונציה) פרסמה מסמך המאגד תמצית של חוות דעת ודוחות אשר עוסקים במצבי חירום. 79.....
- יוני:** 79.....
- מזכ"ל האו"ם פרסם נייר מדיניות בנוגע להשפעת מגפת הקורונה על הביטחון התזונתי בעולם. 79.....
- מועצת זכויות האדם של האו"ם עדכנה את אוסף ההצהרות של גופי אמנות זכויות האדם בהקשר של המאבק בהתפשטות נגיף הקורונה. 79.....
- הנציבות האירופית פרסמה מסמך לתכנית פעולה נגד הפצת מידע כוזב בהקשר למגפת הקורונה. 79.....
- יולי:** 79.....
- מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2532 (2020) בנוגע לשימור השלום והביטחון בעולם נוכח מגפת הקורונה. 79.....
- ארצות הברית הודיעה באופן רשמי לאו"ם כי היא פורשת מארגון הבריאות העולמי, זאת בשל הטיפול הכושל, לטענתה, של הארגון במגפת הקורונה. 80.....
- אוגוסט:** 80.....
- בית המשפט העליון של ברזיל קבע כי על הממשלה לנקוט צעדים למיגור התפשטות נגיף הקורונה בקרב קהילות הילידים במדינה. 80.....
- לשכת המסחר הבינלאומית וארגון ההגירה הבינלאומי של האו"ם פרסמו מסמכי הנחיות בדבר הגנה על מהגרי עבודה בזמן מגפת הקורונה. 80.....
- ספטמבר:** 80.....
- בית המשפט העליון של צרפת קבע כי ניתן לחייב עטיית מסכה במרחב הציבורי בערים צפופות הנמצאות בסיכון גבוה להתפשטות נגיף הקורונה. 80.....
- נובמבר:** 80.....
- בית המשפט העליון של ארצות הברית אסר על מדינת ניו יורק, באופן זמני, לאכוף הגבלות שהטילה על התקהלות בבתי תפילה באזורים עם תחלואה גבוהה מקורונה, עד להכרעת ערכאת ערעור בניו יורק בעתירה שהוגשה בנושא. 80.....

בית המשפט העליון של צרפת הורה לממשלה לבחון את ההגבלות שהטילה על התקהלויות
בכנסיות, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. 80.....

דצמבר: 80.....

בית המשפט העליון של ברזיל קבע כי ניתן להטיל חובת חיסון על אוכלוסיית המדינה כנגד נגיף
הקורונה, ועל אף שלא ניתן לחסן אדם כנגד רצונו החופשי, ניתן להטיל עליו סנקציות שונות.
80.....

בית המשפט העליון של ארצות הברית הורה לערכאת ערעור פדרלית לדון שוב בהחלטתה
לאשר את ההגבלות שהוטלו בקליפורניה על התקהלות בבתי תפילה בשל נגיף הקורונה.
בנוסף, אסר על מדינות ניו ג'רזי וקולורדו, באופן זמני, לאכוף הגבלות שהטילו על התקהלות
בבתי תפילה בשל נגיף הקורונה, עד להכרעת הערכאות במדינות בעתירות שהוגשו בנושא.
81.....

דיני מלחמה: 81.....

ינואר: 81.....

ארצות הברית הרגה את קאסם סולימאני בעת שהיה בביקור בעיראק. בהמשך לכך, ארצות
הברית ואיראן הגישו למועצת הביטחון של האו"ם מכתבים המפרטים את עמדותיהם להצדקת
השימוש בכוח על ידיהן, שהתבססו על הזכות להגנה עצמית. 81.....

איראן חוקקה חוק בו הכריזה על צבא ארצות הברית ועל הפנטגון כארגוני טרור. 82.....
מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2504 (2020) בנוגע למצב ההומניטרי בסוריה.
82.....

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2505 (2020) שהאריכה את המנדט של
משלחת הסיוע של האו"ם בתימן. 82.....

בית הדין הבינלאומי לצדק הוציא צו ביניים להגנה על בני הרוהינגה מפני רצח העם במיאנמר,
על פי בקשת גמביה. 82.....

ועדת החקירה הממשלתית והעצמאית של מיאנמר קבעה כי בעוד שלא בוצע בבני הרוהינגה
רצח עם, קיימת סבירות כי חיילים מיאנמרים ביצעו פשעי מלחמה בעת הפעילות הצבאית
בשנת 2017. 82.....

מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח עיתי בנוגע למצב בלוב. 82.....
מפקדת הכוחות המיוחדים בצבא ארצות הברית פרסמה דוח על המצב האתי בקרב הכוחות
המיוחדים. 82.....

משלחת הסיוע של האו"ם בלוב פרסמה דוח הקובע כי לפחות 53 מהגרים ופליטים נהרגו, ו-
87 נפצעו, במהלך תקיפה אווירית המיוחסת לארגון הצבאי הלאומי (LNA). 83.....

פברואר: 83.....

הנציג המיוחד של מזכ"ל האו"ם לעניין ילדים בסכסוך חמוש פרסם מדריך מעשי להגנה על
ילדים במצבי סכסוך חמוש, עבור מגשרים העוסקים בהשכנת שלום. 83.....

מרץ: 83.....

מועצת זכויות האדם של האו"ם פרסמה דוח לפיו רוסיה אחראית לפשעי מלחמה שבוצעו
בסוריה, ובהם שתי תקיפות אוויריות כלפי יעדים אזרחיים, בניגוד לעקרון ההבחנה. 83.....

מאי: 83.....

הנשיא טראמפ הטיל וטו על הצעת חוק אשר הגבילה את יכולתו לאשר שימוש בכוח כנגד
איראן ללא אישור הקונגרס. 83.....

מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון את הדוח השנתי בדבר הגנה על אזרחים במהלך עימות
מזוין לשנת 2019. 83.....

משרד ההגנה האמריקאי פרסם את הדוח השנתי בדבר נפגעים אזרחיים בפעולות צבאיות לשנת 2019.....83

יוני :84

מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון את הדוח השנתי בדבר ילדים בזמן עימות מזוין לשנת 2019, במסגרתו הודיע על הסרת הקואליציה בהובלת סעודיה הנלחמת בתימן מ'הרשימה השחורה' של גופים שהורגים ילדים.....84

הוועד הבינלאומי של הצלב האדום פרסם את הקומנטר המעודכן על אמנת ג'נבה השלישית בעניין שבויי מלחמה.84

מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח בדבר תקיפת מתקני הנפט בערב הסעודית בחודש ספטמבר 2019, במסגרתו עדכן כי טילי השייט שהיו בשימוש בתקיפה היו ממקור איראני. 84

פורסם המדריך למשלחות השטח של האו"ם בדבר מניעה ומענה לאלימות מינית בזמן עימות מזוין.....84

יולי :84

משרד היועץ המשפטי של מחלקת ההגנה של ארצות הברית פרסם מסמך הנחיות מעודכן לתכנית המשרד בדבר יישום דיני הלחימה (Law of War Program).84

הדו"ח המיוחד של מועצת זכויות האדם של האו"ם לעניין הוצאת להורג ללא משפט פרסמה דוח שקבע כי חיסול קאסם סולימאני בחודש ינואר הוא הריגה שרירותית אשר מהווה הפרה של המשפט הבינלאומי.84

מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח בדבר ילדים בזמן העימות המזוין בניגריה.....84
ועדת החקירה הבינלאומית העצמאית של האו"ם לסוריה פרסמה דוח עיתי, במסגרתו קבעה כי ההתקפות האוויריות של רוסיה וסוריה כנגד תשתיות אזרחיות במחוז אידליב במדינה מהוות פשעי מלחמה.84

המועצה המנהלת של הארגון למניעת הפצת נשק כימי אימצה החלטה לפיה חיל האוויר הסורי עשה שימוש בנשק כימי בחודש מרץ 2017.85

אוגוסט :85

המפקח הכללי של מחלקת המדינה של ארצות הברית פרסם דוח בנוגע לעסקת הנשק עם ערב הסעודית ואיחוד האמירויות הערביות בשנת 2019, במסגרתו קבע כי מחלקת המדינה כשלה מלהעריך כראוי ולנקוט צעדים להקטנת הפגיעה באזרחים בלחימה בתימן.85

מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח עיתי בנוגע לילדים בזמן העימות המזוין בפיליפינים.85

ספטמבר :85

בית הדין האירופי לזכויות אדם הורה על סעדי ביניים במסגרת תלונה שהגישה ארמניה כנגד אזרביג'אן בגין הסכסוך הצבאי באזור נגורנו-קרבאך.85

אוקטובר :85

ממשל טראמפ פרסם את החלק הלא מסווג של דוח עדכון המסגרות המדיניות והמשפטיות המנחות את השימוש של ארצות הברית בכוח צבאי בשנת 2019.85

מאבק בטרור86

מרץ :86

בית המשפט העליון של בריטניה קבע כי לא ניתן להעביר מידע אישי על אדם למדינה זרה שתעמידו לדין בעבירה שעונשה מוות.86

אפריל :86

מחלקת המדינה של ארצות הברית הגדירה את 'התנועה האימפריאלית הרוסית', ארגון אשר
תומך בעליונות הגזע הלבן, כארגון טרור. 86.....

מאי : 86

מחלקת המדינה של ארצות הברית הודיעה לקונגרס כי קובה, ונצואלה, סוריה, איראן וצפון
קוריאה, מוגדרות כ'מדינות שלא משתפות פעולה באופן מלא' עם מאמצי ארצות הברית
ללוחמה בטרור. 86.....

בית המשפט העליון של ארצות הברית קבע, במסגרת תביעת נזיקין, כי ניתן לפסוק פיצויים
עונשיים כנגד סודן, בגין חלקה בפעולות הטרור שביצעה אל-קאעידה כנגד שגרירויות ארצות
הברית בקניה וטנזניה בשנת 1998. 86.....

יוני : 87

בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי שלילת אזרחות בגין קשירת קשר למעשי טרור לא
מפרה את הזכות לחיים פרטיים, כאשר למפגע יש אזרחות נוספת והתוצאה אינה גירוש
מהמדינה. 87.....

מחלקת המדינה של ארצות הברית פרסמה את הדוח השנתי בנושא טרור לשנת 2019.... 87.....

יולי : 87

בית משפט פדרלי בקנדה קבע כי שירות הביון הקנדי הפר את החוק כאשר לא ציין כי ייתכן
שמידע שעל בסיסו הוגשו בקשות להוצאת צווים לחקירות ביטחוניות של אזרחים, הושג
באמצעות תשלום לאזרחים הקשורים לארגוני טרור. 87.....

אוקטובר : 87

ממשלת צרפת תוציא מחוץ לחוק ארגון אסלאמי הקרוי על שם השייח אחמד יאסין, ואשר
מקושר לפיגוע הטרור במסגרתו נערף ראשו של מורה בבית הספר לאחר שהציג קריקטורות
של הנביא מוחמד במהלך שיעור על חופש הביטוי. 87.....

דצמבר : 87

ארצות הברית הסירה את סודן מרשימת המדינות התומכות בטרור. 87.....
בית משפט פדרלי בגרמניה קבע כי חלק מסעיפי החוק שהקים את מאגר הנתונים ללוחמה
בטרור במדינה אינם חוקתיים, מאחר שהם מאפשרים לגופי המודיעין לעשות שימוש נרחב ולא
מידתי במאגר באמצעות כריית מידע (data mining). 87.....

ועדת החקירה המלכותית, שהוקמה בניו זילנד לאחר מתקפת הטרור על שני מסגדים
בכרייסטצ'רץ' בחודש מרץ 2019, פרסמה דוח בנוגע לנסיבות שהובילו לפיגועי הטרור. 88....

בית משפט בצרפת הרשיע ארבעה עשר אנשים בסיוע למחבלים שביצעו את פיגועי הטרור
בחודש ינואר 2015 במשרדי המגזין 'שארלי הבדו' ובמרכז הכשר בפריז, וגזר עליהם עד 30
שנות מאסר. 88.....

משפט בינלאומי פלילי 88

פברואר : 88

תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי הודיעה כי לא תפתח בחקירה בנוגע לפשעים כנגד
האנושות שביצעה לכאורה אוסטרליה, בעת שכלאה פליטים ומבקשי מקלט במתקני מעצר
בתת-תנאים בשני איים בפפואה ניו גינאה. 88.....

בית הדין הפלילי הבינלאומי דחה את ערעורו של אל חסן, המשויך לארגוני טרור בטימבקטו,
מאלי, וקבע שהמקרה קביל שכן מתקיימת דרישת החומרה הנדרשת. 88.....

מרץ : 89

ערכאת הערעור של בית הדין הפלילי הבינלאומי קיבלה את ערעור התובעת ואישרה לה לפתוח
בחקירה בגין פשעי מלחמה שבוצעו באפגניסטן החל מה-1 במאי 2003. 89.....

ערכאת הערעור של בית הדין הפלילי הבינלאומי קבעה כי ההליך כנגד סאיף אל-איסלאם קדאפי קביל לדיון, וכי העובדה שהוא הורשע בלוב ולבסוף קיבל חנינה אינה מונעת את קיום ההליך תחת עקרון המשלימות.	89
הטריבוניל הבינלאומי בלבנון פרסם את הדוח השנתי המסכם את פעילותו.	89
מאי :	89
ערכאת קדם המשפט של בית הדין הפלילי הבינלאומי דחתה את בקשת הפיצויים של ז'אן-פייר במבה גומבו בגין 10 שנים שהוחזק במעצר. גומבו הורשע בבית הדין בשנת 2016 בביצוע פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות, וזוכה בשנת 2018.	89
ערכאת הערעור של בית הדין הפלילי הבינלאומי דחתה את בקשתם של לורנט גבאגבו וצ'ארלס בל גאודה, לבחון את ההחלטה להטיל עליהם מגבלות שחרור, והקלה בחלקן.	90
יוני :	90
מועצת זכויות האדם של האו"ם אימצה החלטה שהורתה על הקמת משלחת בדיקה לחקירת הפרות של דיני זכויות האדם ודיני המלחמה על ידי הצדדים לעימות בלוב מאז 2016.	90
בית הדין הפלילי הבינלאומי הודיע כי עלי קושייב, אשר חשוד בביצוע פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות בדארפור, הסגיר את עצמו לידי בית הדין.	90
ספטמבר :	90
ועדת המומחים העצמאית שמינתה אסיפת המדינות החברות בבית הדין פרסמה דוח ביקורת מקיף בנוגע למכלול ההיבטים של התנהלות בית הדין, כולל משרד התובעת.	90
הוועדה המייעצת למינוי שופטים בבית הדין הפלילי הבינלאומי פרסמה דוח הערכה ל-20 השופטים שנבחרו על ידי אסיפת המדינות החברות כמועמדים לשיפוט, לקראת מינוי שישה שופטים חדשים.	91
הממשלה הזמנית בבוליביה פנתה לתובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי בבקשה לחקור פשעים כנגד האנושות שבוצעו לכאורה בשטחה על ידי חברי מפלגות אופוזיציה ותומכיהם במהלך ההפגנות במדינה סביב דחיית הבחירות לנשיאות בחודש אוגוסט.	91
בית משפט בסעודיה הקל בעונשם של חמישה מרוצחיו של העיתונאי הסעודי ג'מאל חאשוקג'י שנרצח בחודש אוקטובר 2018 בטורקיה.	91
בית משפט בספרד הרשיע את אינוסנטה אורלנדו מונטנו, בכיר לשעבר בצבא אל-סלבדור, בגין רצח של שישה כמרים ישועים ושתי נשים, במהלך מלחמת האזרחים באל-סלבדור בשנת 1989.	91
הולנד וקנדה הודיעו בהצהרה משותפת כי הן תומכות בהליך המשפטי שגמביה מנהלת כנגד מיאנמר מאז חודש נובמבר 2019 בבית הדין הבינלאומי לצדק, בגין פשעים לכאורה שמבצעת מיאנמר כנגד בני הרוהינגיה, וכי בכוונתן לסייע לגמביה בהליך.	91
אוקטובר :	92
מחלקת האוצר של ארצות הברית פרסמה תקנות ליישום הצו המינהלי שהוציא הנשיא טראמפ שמאפשר הטלת סנקציות על בכירים בבית הדין המעורבים בחקירה נגד גורמים אמריקאים או נגד גורמים של מדינה בת ברית שאינה חברה באמנת רומא (כגון ישראל).	92
נובמבר :	92
תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי פרסמה מסמך הנחיות בנוגע לעריכת הסדרי טיעון עם נאשמים בבית הדין.	92
נשיא בית הדין הפלילי הבינלאומי הציג בפני העצרת הכללית של האו"ם דוח עיתי בדבר פעילות בית הדין לתקופה שבין חודש אוגוסט 2019 לחודש יולי 2020.	92

71 מדינות החברות בבית הדין חתמו על הצהרת תמיכה בבית הדין כגוף משפטי עצמאי ואובייקטיבי, במסגרתה ציינו כי לא יקבלו כל ניסיון לערער את עצמאותו. 92.....

המפקח הכללי של הצבא האוסטרלי פרסם דוח בנוגע לפעילות הכוחות המיוחדים של צבא אוסטרליה באפגניסטן, במסגרתו מצא כי חיילים אוסטרלים מעורבים לכאורה ברצח של 39 אזרחים, מרביתם אסירים שהוצאו להורג באופן בלתי חוקי. 92.....

פול גיצ'רו, אשר חשוד בשיבוש הליכים במשפטו של סגן נשיא קניה ויליאם רוטו, הסגיר עצמו לרשויות בהולנד, אשר העבירו אותו לחזקת בית הדין הפלילי הבינלאומי. 92.....

בית משפט צבאי בקונגו גזר מאסר עולם על מנהיג מיליציה במדינה, בגין פשעי מלחמה שביצע בין השנים 2010-2014. 93.....

דצמבר : 93.....

תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי הורתה על סגירת הבדיקה המקדמית ביחס לפשעי מלחמה לכאורה שביצע הצבא הבריטי בעצורים עיראקים, בין השנים 2003-2009, שכן המקרים הפוטנציאליים לא יהיו קבילים בבית הדין מכוח עקרון המשלימות. 93.....

תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי הודיעה כי התמלאו התנאים הנדרשים לפתיחת חקירה בנוגע לפשעים שביצעו הצדדים לעימות בין רוסיה ואוקראינה במזרח אוקראינה וחצי האי קרים מאז שנת 2014, וכי בכוונתה לבקש מבית הדין אישור לפתוח בחקירה. 93.....

תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי הודיעה כי התמלאו התנאים הנדרשים לפתיחת חקירה בנוגע לפשעים שבוצעו על ידי ארגון הטרור בוקו חראם וכוחות הביטחון הניגרים מאז שנת 2009, וכי בכוונתה לבקש מבית הדין אישור לפתוח בחקירה. 93.....

תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי פרסמה את הדוח השנתי בדבר בדיקות מקדמיות לשנת 2020. 93.....

אסיפת המדינות החברות בבית הדין הפלילי הבינלאומי אימצה החלטה ביחס לדוח הביקורת של ועדת המומחים העצמאית שמינתה, והורתה על הקמת מנגנון לבחינת המלצות הדוח ויישומן. 94.....

הנשיא טראמפ העניק חנינה לארבעה עובדי קבלן לשעבר של הצבא האמריקאי, שהורשעו ברצח ארבעה עשר אזרחים עיראקיים בשנת 2007. 94.....

זכויות אדם 94.....

ינואר : 94.....

מזכ"ל האו"ם פרסם דוח על מצב גופי אמנות זכויות האדם. 94.....

בית המשפט העליון של הודו הורה לממשלה לשקול מחדש את המגבלות על חופש התנועה ואת ניתוק אמצעי התקשורת, שהוטלו בג'אמו וקשמיר בחודש אוגוסט 2019. 94.....

ארגון Human Rights Watch פרסם את הדוח השנתי שלו בדבר הפרות זכויות אדם ברחבי העולם. 94.....

הפרלמנט הפולני אישר באופן סופי את החוק המאפשר לדרג הנבחר להטיל עונש ואף לפטר שופטים. 95.....

משלחת הסיוע של האו"ם לעיראק פרסמה דוח בנושא שמירה על זכויות אדם, ובפרט הזכות להליך הוגן, במסגרת הליכים משפטיים הקשורים בעבירות טרור, בתקופה שלאחר שלטון דאעש. 95.....

פברואר : 95.....

בית המשפט העליון של אוסטרליה קבע כי לא ניתן לגרש מהמדינה אבורג'ינים (ילידים אוסטרלים), למרות שהם לא נולדו במדינה ואינם בעלי אזרחות אוסטרלית. 95.....

- בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי ספרד לא הפרה את הוראות האמנה האירופית לזכויות אדם כאשר גירשה ממלילה שני מסתננים אפריקנים שחדרו אליה ממרוקו באופן לא חוקי. 95
- הדווח המיוחד של מועצת זכויות האדם של האו"ם בנושא עינויים ועונשים משפילים ולא אנושיים פרסם דוח המגדיר מהן הפעולות העולות כדי 'עינוי פסיכולוגי'. 95
- מרץ:** 95
- הדווחית המיוחדת של האו"ם בנושא זכויות האדם במיאנמר פרסמה דוח סופי בנוגע למצב במדינה. 95
- מחלקת המדינה האמריקאית פרסמה את הדוח שנתי לשנת 2019, הסוקר את מצב כיבוד זכויות האדם במדינות העולם. 96
- בית הדין האינטר-אמריקאי לזכויות אדם קבע כי אקוודור הפרה את זכויות העותר כאשר עצרה אותו למשך ארבע שנים ללא ביקורת שיפוטית ובאופן שרירותי. 96
- אפריל:** 96
- חוף השנהב ובנין נסוגו מהסכמתן בנוגע לסמכות השיפוט של בית הדין האפריקאי לזכויות אדם לשמוע עתירות מארגונים לא ממשלתיים ועותרים פרטיים. 96
- בית הדין האינטר אמריקאי לזכויות אדם פרסם את הדוח השנתי לשנת 2019. 96
- הממשלה החדשה בסודן העבירה חוק במסגרתו נאסרה מילת נשים ברחבי המדינה, ונקבע עונש מאסר של עד שלוש שנים למי שיורשע בביצוע ההליך. 96
- ערב הסעודית תאסור הטלת עונש מוות על נאשמים שביצעו את פשעם בעודם נערים. בתוך כך, בית המשפט העליון במדינה אסר על הטלת מלקות כאופן ענישה. 96
- ארגון אמנסטי הבינלאומי פרסם דוח בדבר הטלות גזר דין מוות שהתרחשו בשנת 2019, במסגרתו ציין כי חלה ירידה במספר גזרי הדין שהוטלו. 96
- מאי:** 97
- בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי חובת אי ההחזרה (Non-refoulement) של מבקשי מקלט לא חלה על המדינות החברות באמנה, ביחס לבקשות ויזה מטעמים הומניטריים אשר מוגשות בשגרירות שנמצאת בשטח של מדינה זרה. 97
- ערכאת ערעור פדרלית בארצות הברית קבעה כי הזכות להליך נאות, אשר מעוגנת בתיקון החמישי לחוקה, לא חלה באופן קטגורי על כל העצורים במתקן המעצר בגואנטנמו. 97
- יוני:** 97
- בית הדין האירופי לצדק קבע כי 'חוק השקיפות' שהתקבל בהונגריה בשנת 2017, ומחייב ארגונים אזרחיים להירשם במרשם מיוחד ולדווח על תרומות, מנוגד לדין האירופי. 97
- בית הדין האירופי לזכויות אדם דחה את בקשת הערעור של אזרח איסלנד אשר הורשע בגין ביטויי שנאה כלפי קהילת הלהט"בים. 97
- המועצה האירופית אימצה את הדוח השנתי בדבר זכויות אדם ודמוקרטיה בעולם לשנת 2019. 97
- יולי:** 97
- נשיא הפיליפינים חתם על חוק חדש למלחמה בטרור אשר מעניק לממשלה סמכויות נרחבות במאבק בטרור. 97
- סודן ערכה שורת רפורמות לביטול חוקים שמפרים זכויות אדם במדינה, בין היתר, ביטול האיסור על לא מוסלמים לצרוך אלכוהול, וביטול חוק 'הכפירה'. 97
- פולין הודיעה כי בכוונה לפרוש מהאמנה האירופית בדבר מניעה ומאבק באלימות נגד נשים ואלימות במשפחה (אמנת איסטנבול). 97

הוועדה לזכויות בלתי ניתנות לערעור של ארצות הברית פרסמה טיוטת דוח בדבר זכויות אדם
ברא עקרונות האומה. 98.....

אוגוסט: 98.....

הוועדה האינטר-אמריקאית לזכויות אדם קבעה כי ארבע תלונות שהוגשו לה על ידי עצורים
לשעבר במתקן המעצר גואנטנמו קבילות, וכי היא תדון בהן. 98.....

מומחים לזכויות אדם של האו"ם קראו להודו ולקהילה הבינלאומית לנקוט צעדים דחופים למיגור
הפרות זכויות אדם בחבל ג'אמו וקשמיר. 98.....

ערכאת ערעור פדרלית בארצות הברית הפכה את החלטת ערכאת המשפט, וקבעה כי החוק
הקובע שרק גברים אזרחי המדינה בין הגילאים 18-26 צריכים להירשם במערכת הצבא
האמריקאי וניתן לגייס אותם לשירות במקרה של מצב חירום לאומי, חוקתי, ואינו מפלה על
רקע מגדרי. 98.....

ספטמבר: 98.....

משרד ראש המודיעין הלאומי בארצות הברית פרסם החלטות של בית הדין לפיקוח על מודיעין
זר בארצות הברית, בנוגע לנהלים של רשויות הביטחון האמריקאיות לאישור מעקבים בשנת
2019 אחר אזרחים זרים מחוץ לגבולות המדינה. 98.....

לשכת ראש המודיעין הלאומי בארצות הברית ומשרד המשפטים פרסמו חוות דעת של בית
הדין לפיקוח על מודיעין זר בארצות הברית, המפרטת את הנסיבות במסגרתן הממשלה
רשאית, באופן זמני, לשמור, להשתמש או לחשוף מידע שנאסף שלא כדין. 99.....

בית משפט פדרלי לערעורים בארצות הברית קבע כי תכנית המעקב אחר אזרחים אמריקאים
שהפעיל ה-NSA ונחשפה על ידי אדוארד סנודן בשנת 2013 לא הייתה חוקית. 99.....

בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי פינלנד הפרה את האמנה ביחס לזכות לחיים, כאשר
לא החרמה את הנשק של המפגע אשר רצח תשעה סטודנטים ומורה בשנת 2008 בעיר
קוואיקי. 99.....

ממשלת הולנד הודיעה כי בכוונתה לפעול להטלת אחריות על המשטר הסורי בגין הפרות זכויות
אדם שמבוצעות ברחבי המדינה, בין היתר על ידי פנייה לבית הדין הבינלאומי לצדק. 99.....

בית הדין האפריקאי לזכויות אדם פרסם שבעה תקצירים של פסקי דין שניתנו בעת האחרונה.
99.....

הנציבות האירופית פרסמה דוח על מצב שלטון החוק במדינות האיחוד. 99.....

ועדת השרים של המועצה האירופית פרסמה מסמך בדבר יישום החלטות בית הדין האירופי
לזכויות אדם בדין הפנימי של המדינות החברות בו. 99.....

אוקטובר: 100.....

בית המשפט החוקתי בפולין החמיר את התנאים במסגרתם ניתן לבצע הפלה. 100.....

בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי צרפת לא פגעה בחופש ההתאגדות של שלושה ארגוני
ימין קיצוני, כאשר הורתה על פירוקם. 100.....

בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי רוסיה הפרה את האמנה כאשר לא חקרה תלונה של
מפגינים שהשתתפו בהפגנה בשנת 2012 וטענו כי הוכו על ידי המשטרה. 100.....

בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי ספרד הפרה את האמנה כאשר פגעה בחופש האספה
של מפגינה שהשתתפה בהפגנה ספונטנית מול מסעדה שפוליטיקאים סעדו בה, ונגרמה לה
נכות כתוצאה מפעולות המשטרה לפיזור ההפגנה. 100.....

נובמבר: 100.....

בית הדין של הקהילה הכלכלית של מדינות מערב אפריקה קבע כי רפובליקת גינאה הפרה את
זכויות האדם של קבוצת מפגינים נגד פרויקט של כריית מינרלים במדינה בשנת 2012. 100..

בית המשפט העליון של הונג קונג קבע כי הממשל בעיר הפר את מגילת זכויות האדם, כאשר לא הקים מגנון עצמאי לבחינת תלונות כנגד התנהלות המשטרה. 100.....

איחוד האמירויות הערביות תקדם שורה של זכויות אדם במדינה, בין היתר, ביטול עונשים מקלים לרצח על 'כבוד המשפחה', ביטול האישום הפלילי על צריכת אלכוהול וקיום יחסי מין מחוץ לנישואים, ושינוי תקנות הירושה המפלגות נשים לפי חוקי השריעה. 101.....

דצמבר: 101

הרפובליקה העממית של קונגו אשררה את האמנה של בית הדין האפריקאי לזכויות אדם. 101.....

בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי טורקיה הפרה את האמנה, כאשר הסירה את החסינות הפרלמנטרית של בכיר באופוזיציה בשל חשדות לחברות בארגון טרור, ובהמשך עצרה אותו והגישה כנגדו כתב אישום. 101.....

בית הדין האפריקאי לזכויות אדם פרסם חוות דעת מייעצת בנוגע לחוקים במספר מדינות באיחוד האפריקאי המטילים אחריות פלילית על חסרי בית ועניים, שקבעה כי חוקים אלו סותרים את הדין האפריקאי, והורתה למדינות לתקן אותם. 101.....

בית המשפט העליון של ארצות הברית קבע כי שלושה תושבים מוסלמים שהוכנסו לרשימת מסורבי טיסה, יכולים לתבוע פיצויים ממספר סוכני FBI, אשר נטען כי הוסיפו אותם לרשימה לאחר שסירבו לשמש כמקורות מודיעין. 101.....

סנקציות: 101

ינואר: 101

ארצות הברית הטילה סנקציות על איראן, בין היתר על ענפי הבנייה, הייצור, הטקסטיל והכרייה. 101.....

ארצות הברית הטילה סנקציות על הארגון האיראני לאנרגיה אטומית ועל העומד בראשו, וכן האריכה את הפטור מהסנקציות למדינות אירופה, רוסיה וסין. 102.....

פברואר: 102

נציב תלונות הציבור של האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח חצי-שנתי בנוגע לבקשות לביטול תחולתן של סנקציות שהוטלו על ידי המועצה. 102.....

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2511 (2020) שהאריכה בשנה את תוקפן של הסנקציות שהוטלו על יחידים בתימן בשנת 2014. 102.....

מרץ: 102

ועדת הסנקציות על דעאש ואל-קאעידה של מועצת הביטחון של האו"ם הוסיפה לרשימת הסנקציות של המועצה שלוש ישויות הקשורות לדעאש, וביניהן תאי דעאש בלוב ובתימן. 102.....

ארצות הברית הטילה סנקציות על תשע חברות בדרום אפריקה, הונג קונג וסין ועל מספר אישים מאיראן, בין היתר מדעני גרעין. 102.....

ארצות הברית הטילה סנקציות על חמש חברות נפט איראניות. 102.....

מזכיר המדינה האמריקאי הודיע כי ארצות הברית שוקלת להסיר את הסנקציות שהטילה על ונצואלה. 102.....

יוני: 103

ארצות הברית הטילה סנקציות על שלושים ותשעה גורמים וגופים התומכים במשטר הסורי, בין היתר, גם על הנשיא בשאר אל-אסד ורעייתו. 103.....

הנשיא טראמפ חתם על חוק המאפשר להטיל סנקציות על גורמים האחראים לדיכוי המיעוט האויגורי בסין. 103.....

המועצה האירופית הטילה סנקציות על אחד עשר בכירים בוונצואלה שפעלו נגד הקונגרס
שבשליטת האופוזיציה. 103.....

יוני: 103.....

ארצות הברית הטילה מגבלות בקבלת ויזה על גורמים בסין, בעקבות מגבלות שהטילה סין על
כניסתם של דיפלומטים אמריקאים, עיתונאים ותיירים לטיבט. 103.....

ארצות הברית הטילה סנקציות על מספר בכירים במשטר הסיני האחראים לדיכוי המיעוט
האוּיגורי במדינה. 103.....

ארצות הברית הטילה סנקציות על שליט צ'צ'ניה בשל מעורבותו בהפרות זכויות אדם במדינה.
103.....

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2536 (2020) שהאריכה את הסנקציות שהוטלו
על הרפובליקה המרכז-אפריקאית בשנה נוספת, והטילה סנקציות על שישה אזרחים נוספים.
104.....

אוגוסט: 104.....

הנשיא טראמפ חתם על צווים מינהליים שאוסרים על חברות אמריקאיות לבצע עסקאות עם
החברות הסיניות ByteDance, הבעלים של אפליקציית טיקטוק, ו-Tencent, הבעלים של
האפליקציה וויצ'אט, אלא אם ימכרו את פעילותן בארצות הברית. 104.....

ארצות הברית הטילה סנקציות על אחד עשר בכירים בסין ובהונג קונג, בין היתר על מושלת
הונג קונג, בשל מעורבותם בדיכוי חופש הביטוי וצמצום המעמד האוטונומי המיוחד של העיר.
104.....

ארצות הברית הטילה סנקציות במסגרתן נאסר על חברות אמריקאיות למכור לענקית
הטכנולוגיה הסינית וואווי שבבי זיכרון בעלי יכולת עיבוד נתונים מהירה. 104.....

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2541 (2020) שהאריכה בשנה נוספת את
הסנקציות שהוטלו על מאל. 104.....

ספטמבר: 105.....

הנשיא טראמפ חתם על צו מינהלי במסגרתו הוטלו סנקציות על יחידים וגורמים המעורבים
בתכנית הנשק הגרעיני, הטילים והנשק הקונבנציונלי של איראן. 105.....

משרד האלקטרוניקה והמידע ההודי אסר על שימוש ב-118 יישומים סיניים בשל הפרת
הפרטיות בקרב המשתמשים ופגיעה בביטחון הלאומי, לאור טענות שהמידע מועבר לשרתים
מחוץ למדינה. 105.....

ארצות הברית הטילה סנקציות על ארבעה אזרחים ונצואליים בשל טענות לסיוע שהעניקו
לנשיא ניקולאס מדורו, לערעור הדמוקרטיה במדינה. 105.....

ארצות הברית הטילה סנקציות על שני שרים לשעבר בלבנון, בשל קשריהם לחיזבאללה ועזרה
כלכלית שסיפקו לארגון. 105.....

בית משפט פדרלי בארצות הברית הוציא צווי מניעה זמניים על תחולת הצו המינהלי שנחתם
על ידי הנשיא טראמפ בחודש שעבר, שהורה על חסימת הגישה, מטעמי ביטחון לאומי,
לרשתות החברתיות טיקטוק וויצ'אט. 105.....

ארצות הברית הטילה סנקציות על מספר שופטים בבית משפט באיראן בשל הפרות
משמעותיות של זכויות אדם. 106.....

ארצות הברית הטילה סנקציות על קובה במסגרתן נאסר על מטיילים אמריקאים לשהות
בנכסים השייכים לממשלת קובה וכן על ייבוא רום וסיגרים קובניים למדינה. 106.....

בריטניה וקנדה הטילו סנקציות על בכירים בשלטון בבלארוס, בין היתר על הנשיא, בשל טענות
לזיוף תוצאות הבחירות והפרות זכויות אדם של מפגינים המתנגדים לשלטון. 106.....

אוקטובר : 106

האיחוד האירופי הטיל סנקציות על ארבעים בכירים בבלארוס בשל זיוף הבחירות לנשיאות בחודש אוגוסט..... 106

האיחוד האירופי ובריטניה הטילו סנקציות על שישה בכירים רוסים המקורבים לנשיא פוטין, בשל טענות למעורבותם בהרעלת מנהיג האופוזיציה אלכסיי נבלני בחודש אוגוסט. 106

ארצות הברית הטילה סנקציות על המגזר הפיננסי באיראן, בין היתר על 18 בנקים במדינה. 106

ארצות הברית הטילה סנקציות על חמישה גופים איראניים, בין היתר משמרות המהפכה, בשל טענות לניסיונות להשפיע על הבחירות במדינה באמצעות הפצת דיסאינפורמציה..... 106

סין הטילה סנקציות על חברות הגנה אמריקאיות, בין היתר, בואינג, לוקהיד מרטין ורייט'און, אשר מעורבות בעסקת הנשק בין ארצות הברית לטאיוואן. 107

סין העבירה חוק המגביל יצוא טכנולוגיות ומאפשר למשטר לפעול כנגד מדינות המגבילות פיקוח על יצוא טכנולוגיות, באופן שפוגע באינטרסים של סין. 107

נובמבר : 107

הנשיא טראמפ חתם על צו מינהלי האוסר על השקעות אמריקאיות בשלושים ואחת חברות סיניות שהוגדרו בשליטת הצבא הסיני, בין היתר, צ'יינה טלקום, צ'יינה מובייל והיקוויז'ן. 107

האיחוד האירופי האריך בשנה נוספת את הסנקציות שהוטלו על בכירים בוונוצואלה בשנת 2017, בשל פעולות לערעור הדמוקרטיה ושלטון החוק במדינה ופגיעה בזכויות האדם..... 107

ארצות הברית הטילה סנקציות נוספות על תעשיית הנפט בסוריה, בין היתר על בכירים בצבא סוריה, חברי פרלמנט ומוסדות במדינה. 107

האיחוד האירופי הטיל סנקציות על חמישה עשר בכירים בבלרוס, בין היתר על הנשיא, בשל זיוף הבחירות לנשיאות בחודש אוגוסט, ודיכוי אלים של מפגינים, חברי אופוזיציה ועיתונאים. 107

האיחוד האירופי האריך בשנה נוספת את הסנקציות שהוטלו על טורקיה בשל הקידוחים שהיא מבצעת מול חופי קפריסין. 107

דצמבר : 107

ארצות הברית הטילה סנקציות על התעשייה הצבאית הטורקית ובכירה, בגין רכישת מערכות טילי הגנה אווירית S-400 מרוסיה. 107

האיחוד האירופי אימץ תקנות במסגרתן הורה על הקמת מנגנון להטלת סנקציות על יחידים, ישויות וגופים מדינתיים ולא מדינתיים, בגין סיוע להפרות זכויות אדם ברחבי העולם. 108

ארצות הברית פרסמה רשימה שחורה של מאה ושלוש חברות סיניות ורוסיות בעלות קשרים לממסד הביטחוני. על החברות ברשימה יאסר לרכוש טכנולוגיות ושירותים מחברות אמריקאיות. 108

ארצות הברית הטילה סנקציות על פקידי ממשל סיניים המעורבים בהפרת זכויות אדם בסין. 108

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2557 (2020) שהאריכה בשנה את המנדט של הצוות המפקח על הסנקציות על יחידים וישויות שקשורים לטאליבן. 108

ארצות הברית הודיעה כי הסנקציות שהוטלו בחודש אוקטובר על המגזר הפיננסי באיראן, בין היתר על שמונה עשר בנקים במדינה, לא יחולו על סיוע הומניטרי, כגון סיוע מצד בנקים זרים במתן מימון. 108

נשק 108

ינואר : 108

איראן הודיעה על כוונתה לפרוש מהסכם הגרעין (JCPOA), והצהירה שהיא לא רואה עצמה מחויבת למגבלות שבו. בהמשך לכך, הודיעו בריטניה, גרמניה וצרפת כי הן מפעילות את מנגנוני האמנה הייעודיים למקרה של הפרה.....	108
מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח עיתי בנוגע לאיסור על השימוש בנשק כימי והטמעת האיסור בסוריה.....	108
מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2507 (2020) שהאריכה את האמברגו על הכנסת נשק לרפובליקה של מרכז אפריקה.....	109
מאי :	109
ראש ממשלת קנדה הודיע כי חל איסור גורף על קנייה ואחזקה של רובי סער ברחבי המדינה, זאת לאחר מסע הרצח בנובה סקוטיה ב-18 באפריל אשר גבה עשרים ושנים קורבנות..	109
יוני :	109
המדינות החברות במועצת הנגידים של הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית (סבא"א) אימצו החלטה במסגרתה קראו לאיראן לשתף פעולה עם הסוכנות באופן מלא ומיידי, ולאפשר לפקחי הסוכנות גישה לכל האתרים החשודים.....	109
אוקטובר :	109
המדינה החמישים אשררה את האמנה לאיסור נשק גרעיני. בהתאם להוראות האמנה, היא תיכנס לתוקף ב-22 בינואר 2021.....	109
סייבר וטכנולוגיה	109
ינואר :	109
לשכת המסחר הפדרלית בארצות הברית, המפקחת על הביטחון בסייבר, עדכנה את ההנחיות הפנימיות שלה לשנת 2020.....	109
פייסבוק פרסמה את הכללים הפרוצדוראליים לפיהם תפעל המועצה המפקחת העצמאית שלה, שבסמכותה להכריע באופן מחייב בתלונות שנוגעות לתכנים שמופיעים בפלטפורמה.	110
פברואר :	110
מחלקת הגנת הסייבר של משרד המשפטים בארצות הברית פרסמה מסמך קווים מנחים לחברות פרטיות, ביחס לשיקולים החוקיים שעליהן להביא בחשבון בעת שהן אוספות מידע מודיעיני על איומי סייבר במרשתת.....	110
פייסבוק פרסמה נייר עמדה בנוגע לשיקולים שמאחורי הצורך לבצע אסדרת תוכן במרשתת.....	110
האיחוד האירופי אימץ נייר עמדה בנוגע להטמעת טכנולוגיות בינה מלאכותית במדינות האיחוד, שעוסק, בין היתר, בסוגיות הנוגעות לזכויות אדם כמו פרטיות וגזענות של מערכות מונחות אלגוריתם.....	110
מרץ :	110
מחלקת ההגנה האמריקאית הציגה את אמות המידה במשפט הבינלאומי והאמריקאי שעל פיהן היא מפעילה ביקורת שיפוטית על מבצעים צבאיים במרשתת.....	110
ועדת הסייבר בקונגרס האמריקאי פרסמה דוח הכולל המלצות לחיזוק הגנת הסייבר במדינה מפני מתקפות.....	111
מאי :	111
בית המשפט הגרמני לחוקה קבע כי פעולות שירות הביון הפדרלי כפופות לחוקה הגרמנית בביצוע פעולות ריגול כנגד אזרחים זרים במדינותיהם, גם כאשר הן מתבצעות באמצעות תשתיות תקשורת.....	111

חברי צוות של מומחים למשפט בינלאומי חתמו על הצהרה בדבר ההגנה המוענקת במשפט הבינלאומי כנגד תקיפות סייבר על מתקנים רפואיים (הצהרת אוקספורד)..... 111

הנשיא טראמפ הוציא צו מינהלי שמבטל את ההגנה שיש לחברות המדיה החברתית מתביעות בכל הנוגע לתוכן שפורסם בפלטפורמות שלהן על ידי משתמשים. נדרשת השלמת חקיקה בנושא על מנת שיהיה ניתן לפעול מכוח הצו. 111

יוני: 111

בית המשפט החוקתי בצרפת פסל את רוב סעיפי החוק כנגד הפצת ביטויי שנאה ברשת. 111
משרד המשפטים האמריקאי פרסם דוח בנוגע לסעיף 230 לחוק ההגנות בתקשורת, אשר נותן הגנה מתביעות לחברות המדיה החברתית בכל הנוגע לתוכן שפורסם בפלטפורמות שלהן על ידי משתמשים, במסגרתו קרא לרפורמות והטלת אחריות מוגברת על החברות. 111

תת-הוועדה לחקירות של הסנאט האמריקאי פרסמה דוח בדבר פיקוח על ספקיות תקשורת בבעלות סינית בארצות הברית. 112

יולי: 112

בית הדין לצדק של האיחוד האירופי קבע כי הסדר 'מגן הפרטיות', המאפשר לחברות אמריקאיות לקבל מידע אישי שמקורו באירופה, אינו עומד בדרישות האסדרה האירופית בדבר הגנת המידע (GDPR) ולא מעניק הגנה נאותה למידע מפני השימוש של סוכנויות המודיעין ורשויות האכיפה בארצות הברית. 112

בית המשפט החוקתי בגרמניה פסל חלק מסעיפי חוק התקשורת הגרמני, המאפשר העברת מידע אישי אודות משתמשים מספקיות תקשורת לרשויות הביטחון. 112

בריטניה הודיעה כי תאסור על ענקית התקשורת הסינית וואווי להשתתף בפיתוח רשתות דור 5 בממלכה, זאת בשל חשש מסיכון ביטחוני עקב קשריה עם המשטר הסיני. 112

ועדת הסולריום סייבר של ארצות הברית פרסמה מסמך הצעות חקיקה ליישום מסקנות הדוח שפרסמה בחודש מרץ, אשר מתווה אסטרטגיה להגנת מרחב הסייבר כנגד מתקפות בעלות השלכות משמעותיות. 113

הפרלמנט הטורקי אימץ חוק אשר מרחיב את הפיקוח הממשלתי על רשתות חברתיות במדינה ועל התוכן שפורסם בהן. 113

האיחוד האירופי הטיל סנקציות על יחידים וארגונים ברוסיה, סין וצפון קוריאה בגין מעורבותם בהתקפות סייבר. 113

אוגוסט: 113

חברי צוות של מומחים למשפט בינלאומי חתמו על הצהרה שנייה בדבר ההגנה המוענקת במשפט הבינלאומי כנגד תקיפות סייבר על מתקנים רפואיים (הצהרת אוקספורד). 113

רמטכ"ל איראן פרסם עמדה בנוגע להחלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר. 113

ספטמבר: 113

רשות התקשורת הפדרלית בארצות הברית פרסמה דוח ביחס לשינויים עתידיים בתהליך הערכת סיכונים ביטחוניים שעולים מחברות תקשורת זרות הפועלות במדינה. 113

אוקטובר: 114

בית המשפט העליון של ארצות הברית דחה בקשה לבחון את הפרשנות המרחיבה שניתנה בערכאות נמוכות יותר לסעיף 230 לחוק ההגנות בתקשורת, המעניקה הגנה מתביעות לחברות המדיה החברתית בכל הנוגע לתוכן שפורסם בפלטפורמות שלהן על ידי משתמשים. 114

משרד המשפטים האמריקאי הגיש תביעת הגבלים עסקיים כנגד חברת גוגל, זאת בשל טענות להפרת חוקי ההגבלים העסקיים בארצות הברית. 114

- 114..... פינלנד פרסמה עמדה רשמית בנוגע להחלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר.
- 114..... בית הדין האירופי לצדק קבע כי ככלל, מדינות האיחוד אינן רשאיות לחוקק חוקים שמאפשרים לרשויות הביטחון לקבל מידע אישי מחברות התקשורת לצורך מאבק בפשיעה או הגנה על הביטחון הלאומי.
- 114..... חברי צוות של מומחים למשפט בינלאומי חתמו על הצהרה בדבר ההגנה המוענקת במשפט הבינלאומי כנגד התערבות זרה בהליכי בחירות באמצעים דיגיטליים (הצהרת אוקספורד).
- 114..... ארצות הברית פרסמה את האסטרטגיה הלאומית האמריקאית לטכנולוגיות קריטיות ומתפתחות.
- 115..... **נובמבר:**
- 115..... הוועדה לביעור כל צורות האפליה הגזעית פרסמה מסמך המלצות לכוחות הביטחון בנוגע למיגור אפיון גזעי, במסגרתן הדגישה את הסיכון שעולה משימוש בבינה מלאכותית אשר יכול להוביל להטיות גזעיות.
- 115..... **דצמבר:**
- 115..... ניו זילנד פרסמה עמדה רשמית בנוגע להחלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר.
- 115..... האיחוד האירופי פרסם כללים חדשים בדבר ייצוא מוצרים 'דו-שימושיים', שמגבילים ייצוא מוצרים וטכנולוגיות סייבר למדינות המערבות בדיכוי זכויות אדם.
- 115..... **ענייני הגירה:**
- 115..... **מרץ:**
- 115..... ראש ממשלת יוון הכריז כי ממשלתו לא תקבל בקשות מקלט חדשות לתקופה של חודש.
- 115..... אוזבקיסטן חוקקה חוק המקנה אזרחות לכ-50 אלף חסרי אזרחות שמתגוררים בשטחה, כתוצאה מפירוק ברית המועצות.
- 115..... **מאי:**
- 115..... בית הדין האירופי לצדק קבע כי יש לסווג כמעצר את השמתם של מבקשי מקלט שבקשתם נדחתה באזורי המעבר למהגרים שהוגרה הקימה בגבול עם סרביה.
- 116..... **יוני:**
- 116..... בית המשפט העליון של ארצות הברית קבע כי ההליך לביטול תכנית DACA, במסגרתה ניתנה הגנה לילדי מהגרים לא חוקיים מגירוש, לא היה תקין ולא כלל נימוקים מספקים כנדרש.
- 116..... נציבות האו"ם לפליטים פרסמה דוח שנתי בדבר העברת אוכלוסין בכפייה בשנת 2019.
- 116..... **יולי:**
- 116..... בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי פולין הפרה את האמנה כאשר סירבה באופן שיטתי לבחון בקשות מקלט של צ'צ'נים שהגיעו דרך בלארוס, והפנתה אותם בחזרה לבלארוס.
- 116..... **אוגוסט:**
- 116..... נציבות האו"ם לפליטים הגישה חוות דעת, במסגרת הליך משפטי במדינה, בגדרה נטען כי ארצות הברית מפרה את המשפט הבינלאומי כתוצאה מפעולותיה להגביל את כניסת מבקשי המקלט למדינה.
- 116..... **אוקטובר:**
- 116..... מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2546 (2020) שהאריכה בשנה נוספת את האישור שניתן למדינות לערוך מול חופי לוב בדיקה לכלי שיט, שיש בסיס סביר להניח כי משמשים להברחת מהגרים או סחר בבני אדם.
- 116..... **נובמבר:**

בית הדין האירופי לצדק קבע כי סירוב לשרת בצבא ועזיבת המדינה כאשר מתחוללת מלחמת אזרחים במדינה, יכול להוות סיבה להכרה כפליט. 116.....

בית הדין האירופי לזכויות אדם קבע כי שוויץ הפרה את האמנה כאשר לא העריכה את הסיכון לאזרח גמביה, אשר ביקש לקבל מעמד בשוויץ במסגרת איחוד משפחות עם בן זוגו השוויצרי, בעקבות רדיפה במדינת מוצאו בשל נטייתו המינית. 117.....

בריטניה וצרפת חתמו על הסכם חדש למיגור תופעת המהגרים דרך תעלת למאנש. 117.....

דצמבר: 117.....

בית הדין האירופי לצדק קבע כי הונגריה הפרה את הדין האירופי כאשר עיכבה הגשת בקשות למקלט מדיני מפליטים ומהגרים בגבול עם סרביה, וגירשה שלא בהתאם לדין האירופי שוהים בלתי חוקיים במדינה. 117.....

התפתחויות מדיניות 117.....

ינואר: 117.....

החל הליך פרישת בריטניה מהאיחוד האירופי. 117.....

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2506 (2020) שהאריכה את המנדט של כוחות שמירת השלום של האו"ם בקפריסין. 117.....

בית המשפט העליון של ספרד קבע כי מנהיג המפלגה הבדלנית בקטלוניה שהורשע בחתרנות אינו נחשב חבר בפרלמנט האירופי, בשל הרשעתו, ואינו זכאי לחסינות. 117.....

פברואר: 118.....

האיחוד האירופי פרסם רשימה של קווים מנחים הכוללים אמות מידה למדינות האיחוד בנוגע ליחסים בין הרשות המבצעת לבין האופוזיציה, במטרה למנוע את עריצות הרוב. 118.....

ארצות הברית והטאליבן חתמו על הסכם שלום בקטאר, לפיו הטאליבן יחדל מביצוע פיגועים כלפי יעדי ארצות הברית, ואילו היא תסיג אלפי חיילים משטח אפגניסטן. 118.....

מרץ: 118.....

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2513 (2020) שאישרה את הסכם השלום שנחתם בין ארצות הברית לטאליבן בחודש פברואר. 118.....

התובע הכללי בארצות הברית הגיש לבית המשפט בקשה למשוך את כל ההליכים הפליליים שנפתחו בשנת 2016 כנגד שתי חברות רוסיות באשמת ההתערבות בבחירות במדינה, זאת כדי להימנע מחשיפת שיטות החקירה שהובילו להגשת כתב האישום. 118.....

בית המשפט לחוקה ברוסיה אישר את התיקון לחוקה המאפשר לנשיא לפוטין לכהן בתפקידו שתי כהונות נוספות. 119.....

בית משפט מחוזי בהולנד קבע כי על המדינה לפצות משפחות של אחד עשר אינדונזים שהוצאו להורג על ידי חיילים הולנדיים במהלך מלחמת העצמאות במדינה בשנים 1946-1947... 119.....

מלך הולנד פרסם התנצלות בפני אינדונזיה, בגין אלימות שנקטה כלפיה הולנד בשנים בהן שלטה בה בתקופת הקולוניאליזם (1800-1949). 119.....

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2516 (2020) שהאריכה את המנדט של כוחות הסיוע של האו"ם לסומליה. 119.....

אפריל: 119.....

בית הדין לצדק של האיחוד האירופי הורה לפולין להשעות באופן מיידי את פעילות בית הדין המשמעתי אשר הוקם בבית המשפט העליון בנוגע לתיקי משמעת של שופטים, שכן הוא לא פועל באופן עצמאי ומפר את הדין האירופי. 119.....

מאי: 119.....

הפרלמנט הסיני אימץ את טיוטת 'חוק הביטחון הלאומי בהונג קונג' אשר צפוי לאפשר למשטר הסיני לפעול באופן נרחב בשטחה של הונג קונג.....	119
ארצות הברית הודיעה כי בכוונתה לפרוש מהסכם 'שמיים פתוחים', אשר מאפשר למדינות החברות בו לקיים טיסות מודיעיניות במרחב האווירי של כלל המדינות, במטרה להגביר שקיפות ואמון.....	120
הטריבוטל האיראני-אמריקאי לתביעות, אשר הוקם במטרה לפתור תביעות כספיות שנוצרו בעקבות משבר בני הערובה באיראן בשנת 1979, קבע כי על ארצות הברית לשלם פיצויים בסך 29 מיליון דולר.....	120
יוני :	120
סין אישרה את 'חוק הביטחון הלאומי בהונג קונג', המאפשר למשטר הסיני לפעול באופן נרחב בשטחה של הונג קונג.....	120
יולי :	120
פורסמו תוצאות משאל העם ברוסיה בנוגע לעריכת שינויים בחוקה אשר מאפשרים לנשיא פוטין לכהן בתפקיד עוד שתי קדנציות. רוב המצביעים תמכו בעריכת השינויים.....	120
בריטניה, קנדה, אוסטרליה וניו זילנד הודיעו כי הן משעות את הסכם ההסגרה עם הונג קונג בשל חוק הביטחון הלאומי של הונג קונג, וכי הן יאסרו על ייצוא נשק לעיר בדומה לאיסור המוטל על ייצוא נשק סין.....	120
הנשיא טראמפ חתם על צו מינהלי לביטול המעמד הכלכלי המיוחד של הונג קונג, ועל חוק שמטיל סנקציות על אנשי ממשל סינים שמעורבים בפעולות הדיכוי בעיר, ואוסר על ייצוא טכנולוגיה רגישה לעיר.....	121
הנציבות האירופית אימצה את הדוח השנתי בדבר ההתפתחויות שחלו בהונג קונג בשנת 2019.....	121
ועדת המודיעין והביטחון של הפרלמנט הבריטי פרסמה דוח העוסק באיום הנשקף לדמוקרטיה הבריטית מצד רוסיה ובהתמודדות ארגוני המודיעין עימו.....	121
מזכיר המדינה האמריקאי פרסם עמדה אמריקאית רשמית לגבי תביעות סין בים סין הדרומי.....	121
בית הדין הבינלאומי לצדק קבע כי לארגון הבינלאומי לתעופה אזרחית יש סמכות שיפוט לדון בתלונה שהגישה קטאר כנגד סגירת המרחב האווירי על ידי ערב הסעודית, מצרים, בחריין ואיחוד האמירויות.....	121
מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2533 (2020) שהאריכה בשנה העברה של סיוע הומניטרי לסוריה דרך מעבר באב אלהוא בגבול עם טורקיה.....	121
הנציבות האירופית פרסמה את אסטרטגיית הביטחון של האיחוד לשנים 2020-2025.....	122
הולנד הגישה תלונה כנגד רוסיה לבית הדין האירופי לזכויות אדם בשל חלקה, לטענתה, בהפלת המטוס המלזי בשנת 2014.....	122
מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2537 (2020) שהאריכה את המנדט של כוח שמירת השלום בקפריסין.....	122
אוגוסט :	122
גרמניה הודיעה כי היא משעה את הסכם ההסגרה עם הונג קונג בשל חוק הביטחון הלאומי של הונג קונג. בנוסף, צרפת הודיעה כי היא לא תאשרר את הסכם ההסגרה בין המדינות אשר נחתם בשנת 2017.....	122
ארצות הברית הודיעה כי היא מבטלת או משעה שלושה הסכמים עם הונג קונג הנוגעים, בין היתר, להסגרת עבריינים נמלטים ופטור ממס בתחום הימי.....	122

- המועצה האירופית הודיעה כי היא לא מכירה בתוצאות הבחירות לנשיאות בבלארוס בהן זכה נשיא בלארוס ב-26 השנים האחרונות, אלכסנדר לוקאשנקו, בכהונה נוספת, שכן הבחירות לא היו הוגנות או חופשיות. 122.....
- נשיא מאלי הודיע על התפטרותו ופיזור הקבינט, לאחר שנעצר יחד עם ראש הממשלה ומספר בכירים נוספים על ידי הצבא במהלך הפיכה צבאית במדינה. 122.....
- מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2540 (2020) שהאריכה את המנדט של משלחת הסיוע של האו"ם לסומליה בשנה נוספת. 123.....
- נחתם הסכם שלום בין ממשלת המעבר שהוקמה בסודן בשנת 2019, לאחר הדחת השליט עומר אל-באשיר, לבין מספר ארגוני מורדים מרכזיים במדינה. 123.....
- ספטמבר: 123**
- מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2542 (2020) שהאריכה את המנדט של משלחת הסיוע של האו"ם ללוב בשנה נוספת. 123.....
- מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2543 (2020) שהאריכה את המנדט של משלחת הסיוע של האו"ם לאפגניסטן בשנה נוספת. 123.....
- אוקטובר: 123**
- בריטניה הודיעה כי החל מה-1 בינואר 2021 היא תחיל כללים נוקשים יותר על כניסת אזרחי האיחוד שהורשעו בעבירות פליליות למדינה. 123.....
- נחתם הסכם שלום בין ממשלת המעבר שהוקמה בסודן בשנת 2019, לאחר הדחת השליט עומר אל-באשיר, לבין קואליציה של ארגוני מורדים מרכזיים במדינה. 123.....
- האסיפה הכללית של ארגון מדינות אמריקה אימצה שתי החלטות בנוגע לזכות לבחירות חופשיות והוגנות, במסגרתן גינתה את ניקרגואה וונצואלה. 123.....
- בית משפט ביוון קבע כי מפלגת הימין הקיצוני 'השחר הזהוב', אשר הייתה בעבר השלישית בגודלה במדינה, היא ארגון פשיעה ואסר על המשך פעילותה. 123.....
- נובמבר: 124**
- ארצות הברית פרשה באופן רשמי מהסכם פריז משנת 2015, העוסק בצמצום פליטת גזי החממה. 124.....
- ארצות הברית פרשה באופן רשמי מהסכם 'שמיים פתוחים', אשר מאפשר למדינות החברות בו לקיים טיסות מודיעיניות במרחב האווירי של כלל המדינות, במטרה להגביר שקיפות ואמון. 124.....
- ארמניה, אזרבייג'ן ורוסיה חתמו על הסכם הפסקת לחימה בנגורנו-קרבאך. 124.....
- מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2551 (2020) שהאריכה בשנה נוספת את אמברגו הנשק החלקי שהוטל על סומליה והמנדט של קבוצת המומחים של האו"ם למדינה. 124.....
- מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2552 (2020) שהאריכה בשנה נוספת את המנדט של כוח האו"ם לרפובליקה המרכז אפריקאית. 124.....
- מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2550 (2020) שהאריכה בחצי שנה את המנדט של כוח הביטחון הזמני של האו"ם למחוז אביי. 124.....
- מזכ"ל האו"ם העביר למועצת הביטחון דוח עיתי בנוגע ליישום החלטה 2522 (2020) בדבר משלחת הסיוע של האו"ם לעיראק. 124.....
- דצמבר: 125**
- היועץ המשפטי של בית הדין האירופי לצדק פרסם חוות דעת משפטית בנוגע להליך מינוי שופטים במלטה. 125.....

בית הדין הבינלאומי לצדק קבע כי יש לו סמכות שיפוט לדון בתביעה שהגישה גויאנה כנגד ונצואלה, בנוגע לשאלת הגבול בין המדינות.....	125
בריטניה פרשה באופן רשמי מהאיחוד האירופי.....	125
מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2554 (2020) שהאריכה בשנה את האישור למדינות וארגונים הפועלים בשיתוף פעולה עם סומליה לנקוט בכל האמצעים על מנת להילחם בתופעת הפיראטיות מול חופיה.....	125
מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2556 (2020) שהאריכה בשנה את המנדט של כוח שמירת השלום של האו"ם בקונגו.....	125
מועצת הביטחון של האו"ם אימצה את החלטה 2559 (2020) במסגרתה הוחלט לסיים את המנדט של הכוח המשותף של האיחוד האפריקאי והאו"ם בדפפור ב-31 בדצמבר 2020.....	125
משפט בינלאומי כללי.....	126
מרץ :	126
בית המשפט העליון של קנדה קבע כי קיימת אחריות תאגידית גם על הפרות של המשפט הבינלאומי.....	126
מאי :	126
בית הדין האירופי לזכויות אדם פרסם מסמך בנוגע ליישום והטמעת פסקי בית הדין הפנימי של המדינות החברות בו.....	126
יולי :	126
ועדת זכויות האדם של האו"ם אימצה הערה כללית בנוגע לסעיף 21 באמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, שעוסק בזכות ההתקהלות וחופש הביטוי.....	126
אוגוסט :	126
בית הדין הקבוע לבוררות קבע כי להודו אין סמכות שיפוט ביחס לשני החיילים האיטלקיים אשר ירו למוות בשני דייגים הודים בשנת 2012, אולם על איטליה לפצות את הודו עקב מות הדייגים.....	126
ספטמבר :	126
בית הדין האפריקאי לזכויות אדם פרסם עדכון לכללי בית הדין במטרה להגביר את יעילותו.....	126
נובמבר :	127
בית הדין הבינלאומי לצדק פרסם את הדוח השנתי לתקופה שבין חודש אוגוסט 2019 לחודש יולי 2020.....	127
דצמבר :	127
בית הדין הבינלאומי לצדק אימץ תיקון לכללי בית הדין, במסגרתו נקבע כי לאחר מתן סעדים זמניים, תוקם ועדה אד הוק בהרכב של שלושה שופטים שתעזור לבית הדין בפיקוח על יישום הסעדים.....	127
בית הדין הבינלאומי לצדק קבע כי צרפת לא הפרה את אמנת וינה בדבר יחסים דיפלומטיים, כאשר ערכה חיפוש והחרימה רכוש בשנת 2011, במסגרת חקירה על הלבנת כספים, בבניין בפריז שנטען על ידי רפובליקת גינאה המשוונית כי הוא משמש את המשלחת הדיפלומטית שלה.....	127
ממשל טראמפ.....	127
ינואר :	127
נפתח משפט ההדחה של הנשיא טראמפ בקונגרס.....	127

ממשל טראמפ הרחיב את הצו למניעת כניסת אזרחי מדינות מסוימות לארצות הברית למדינות נוספות.....	127
פברואר :	128
הסנאט האמריקאי זיכה את הנשיא טראמפ מאשמת ניצול סמכותו לרעה.....	128
יוני :	128
משרד האחריות הממשלתי האמריקאי, סוכנות מחקר עצמאית הפועלת בשירות הקונגרס, פרסם מסמך הנחיות למחוקקים הכולל הצעות לעריכת רפורמה ושיפור ההגנה על המפקחים הכלליים במשרדי הממשל מפני פיטורים.....	128
הנשיא טראמפ הוציא צו מינהלי לרפורמות במשטרה בעקבות גל המחאות במדינה.....	128
אוגוסט :	128
ועדת המודיעין של הסנאט האמריקאי פרסמה את החלק החמישי והאחרון של הדוח בעניין ההתערבות הרוסית בבחירות לנשיאות ארצות הברית שנערכו בשנת 2016.....	128
המפקח הכללי של משרד ההגנה של ארצות הברית פרסם דוח בנוגע להשתתפות הצבא האמריקאי באבטחת העבודות בגבול עם מקסיקו.....	128
אוקטובר :	129
ערכאת ערעור פדרלית בארצות הברית קבעה כי החלטת הנשיא טראמפ לממן את בניית החומה בגבול עם מקסיקו מכספי משרד ההגנה האמריקאי אינה חוקית, והורתה על עצירת הבנייה.....	129
דצמבר :	129
בית המשפט העליון של ארצות הברית דחה עתירות שהוגשו כנגד תוצאת הבחירות לנשיאות במספר מדינות.....	129

ידיעות מתוך ישראל

חקיקה

פברואר:

ב-2 בפברואר הוציא מנכ"ל משרד הבריאות את צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020, זאת מכוח סעיף 20(2)(א) לפקודת בריאות העם, להתמודדות עם התפשטות מגפת הקורונה.

מרץ:

החל מה-15 במרץ התקינה הממשלה תקנות שעת חירום רבות להתמודדות עם התפשטות מגפת הקורונה. לדיון בחוקתיות הצעדים שנקטו על ידי הממשלה, לרבות השימוש בתקנות שעת חירום ראו: 1 באפריל, פנינה שרביט ברוך ואורי בארי, משבר הקורונה – כשמגפה פוגשת משבר פוליטי, INSS.

לעיון בעיקרי תקנות שעת החירום:

15 במרץ, תקנות שעת חירום (שירות עבודה בשעת-חירום), התש"ף-2020.

- 15 במרץ, [תקנות שעת חירום \(דיוני מעצרים\), התש"ף-2020.](#)
- 15 במרץ, [תקנות שעת חירום \(מניעת כניסת מבקרים ועורכי דין למקומות מעצר ובתי הסוהר\), התש"ף-2020.](#)
- 15 במרץ, [תקנות שעת חירום \(אכיפת צו בריאות העם \(נגיף הקורונה החדש\) \(בידוד בית והוראות שונות\) \(הוראת שעה\)\), תש"ף-2020.](#)
- 16 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נתוני מיקום\), התש"ף-2020.](#)
- 17 במרץ, [תקנות שעת חירום \(הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש\), תש"ף-2020.](#) וכן הודעה על ההסמכה מיום 1 באפריל, [הודעה על הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש, תש"ף-2020.](#)
- 18 במרץ, [תקנות שעת חירום \(דיוני מעצר בבתי הדין הצבאיים\), התש"ף-2020.](#)
- 19 במרץ, [תקנות שעת חירום \(מניעת כניסת מבקרים ועורכי דין לחדרי משמר ובתי סוהר צבאיים\), התש"ף-2020.](#)
- 20 במרץ, [תקנות שעת חירום \(סדרי דין בבתי הדין הרבניים בעת מצב חירום מיוחד\), התש"ף-2020.](#)
- 20 במרץ, [תקנות שעת חירום \(דיון בבתי הדין לפי חוק הכניסה לישראל בשל התפשטות נגיף הקורונה\), התש"ף-2020.](#)
- 21 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות\), התש"ף-2020.](#)
- 21 במרץ, [תקנות שעת חירום \(הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש\), התש"ף-2020.](#)
- 21 במרץ, [תקנות שעת חירום \(הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב בשל נגיף הקורונה החדש\), התש"ף-2020.](#)
- 22 במרץ, [החלטת שעת חירום \(החלת תקנות שעת חירום בעניין נגיף הקורונה החדש על ועדת הבחירות המרכזית לכנסת\), תש"ף-2020.](#)
- 22 במרץ, [תקנות שעת חירום \(שיקים ללא כיסוי\), תש"ף-2020.](#)
- 24 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(קיום דיונים בהליכים פליליים באמצעים טכנולוגיים\), תש"ף-2020.](#)
- 25 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(הרחבת סמכויות הפלבוטומיסטים\), התש"ף-2020.](#)
- 25 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(דחיית מועדים בענייני תכנון ובנייה ותנאים למתן תעודת גמר\), תש"ף-2020.](#)
- 25 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(הארכת תוקף דחיית מועדים\), תש"ף-2020.](#)
- 25 במרץ, [תקנות שעת חירום \(דיוני ועדות שחרורים\), תש"ף-2020.](#)
- 25 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(דיוני הוועדה לעיון בעונש\), תש"ף-2020.](#)
- 26 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(מעצר חשוד בעת מניעה לקדם חקירה\), תש"ף-2020.](#)
- 27 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(קיום דיונים בהליכים פליליים באמצעים טכנולוגיים בבתי הדין הצבאיים\), התש"ף-2020.](#)

27 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה\)](#), [התש"ף-2020](#).

27 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה\)](#), [תש"ף-2020](#).

27 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(שירות אזרחי\)](#), [תש"ף-2020](#).

27 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(חופשה מיוחדת לאסיר\)](#), [תש"ף-2020](#).

27 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(דחיית תקופות בענייני הליכי מס\)](#), [תש"ף-2020](#).

31 במרץ, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(הגבלת מעברים בין קופות חולים\)](#), [תש"ף-2020](#).

ב-11 במרץ תיקן שר המשפטים את תקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), [התשנ"א-1991](#), בגדרי תקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד) (תיקון), [התש"ף-2020](#), וקבע כי יתקיימו בבתי המשפט הליכים דחופים בלבד. תוקף הצו [הוארך](#) עד ליום 10 במאי.

15 במרץ, [הודעת בתי המשפט](#); 24 במרץ, [הודעת מנהל בתי המשפט](#).

אפריל:

[במהלך החודשים אפריל ומאי התקינה ועדכנה הממשלה עשרות תקנות שעת חירום להתמודדות עם התפשטות מגפת הקורונה. לצפייה](#) בריכוז הצווים והתקנות שהוצאו. להלן יפורטו עיקרי התקנות שהותקנו לראשונה (להבדיל מתקנות שהוארכו) בחודשים אפריל ומאי.

1 באפריל, [הודעה על הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש](#), [התש"ף-2020](#).

2 באפריל, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(מענק סיוע לעצמאים\)](#), [התש"ף-2020](#).

3 באפריל, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה\)](#), [התש"ף-2020](#).

3 באפריל, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(אזור מוגבל\)](#), [התש"ף-2020](#).

6 באפריל, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(עבודת נשים\)](#), [התש"ף-2020](#).

7 באפריל, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(הנגשת שירותים פיננסיים\)](#), [התש"ף-2020](#).

10 באפריל, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(דחיית מועדים לתשלום קנסות\)](#), [התש"ף-2020](#).

24 באפריל, [תקנות שעת חירום \(נגיף הקורונה החדש\) \(מענק סיוע לעצמאים ולשכירים בעלי שליטה בחברת מעטים\)](#), [התש"ף-2020](#).

מאי:

2 במאי, תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מכסת מפוקחים בפקוח אלקטרוני), התש"ף-2020.

5 במאי, תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (ביטוח רפואי ומגורים הולמים לעובדים מהאזור), התש"ף-2020.

17 במאי, תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (נוכחות עצורים ואסירים בדיונים בבתי המשפט ובבתי הדין), התש"ף-2020.

יוני:

במהלך חודש יוני עדכנה והאריכה הממשלה מספר תקנות שעת חירום שהותקנו להתמודדות עם התפשטות מגפת הקורונה. לצפייה בריכוז הצווים והתקנות שהוצאו.

ב-8 ביוני התקבל חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (הוראת שעה - נגיף הקורונה החדש) (שיקול חיוניות המעצר), התש"ף-2020.
8 ביוני, הודעת הכנסת.

ב-16 ביוני התקבל חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - דיונים בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים), התש"ף-2020.

ב-17 ביוני התקבל חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - אכיפה), התש"ף-2020.
17 ביוני, הודעת הכנסת.

ב-22 ביוני התקבל חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020.
22 ביוני, הודעת הכנסת.

ב-22 ביוני התקבל חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות), התש"ף-2020.
22 ביוני, הודעת הכנסת.

ב-16 ביוני התקבלו שני חוקים שעניינם לאפשר לשרים ולסגני שרים להתפטר מהכנסת ולפנות את מקומם למועמדים הבאים ברשימה (החוק הנורווגי): חוק-יסוד: הכנסת (תיקון מס' 49); חוק הכנסת (תיקון מס' 47), התש"ף-2020.

יולי:

ב-1 ביולי התקבל חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020. ב-21 ביולי התקבל חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון), התש"ף-2020, אשר האריך את הסמכת השב"כ לסייע למשרד הבריאות בחקירות האפידמיולוגיות.

1 ביולי, הודעת הכנסת; 21 ביולי, הודעת הכנסת; 6 באוגוסט, חוות דעת הרשות להגנת הפרטיות בדבר איכוני השב"כ. לניתוח החוק וסקירת הרקע לחקיקה ראו: עמיר כהנא, 3 ביולי, Lawfare.

ב-1 ביולי התקבל חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – דיונים בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים) (תיקון), התש"ף-2020.
1 ביולי, הודעת הכנסת.

ב-2 ביולי התקבל חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה), התש"ף-2020.

ב-2 ביולי התקבל חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (אזור מוגבל), התש"ף-2020.

ב-2 ביולי התקבל חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (צווי סגירה מינהליים) (הוראת שעה), התש"ף-2020.

ב-7 ביולי התקבל חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות) (תיקון), התש"ף-2020.
7 ביולי, הודעת הכנסת.

ב-7 ביולי התקבל חוק לתיקון ולקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – אכיפה) (תיקון מס' 2), התש"ף-2020.

ב-21 ביולי התקבל חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – דיונים בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים) (תיקון מס' 2), התש"ף-2020.

ב-23 ביולי התקבל חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 (חוק הקורונה הגדול).
23 ביולי, הודעת הכנסת.

אוגוסט:

ב-12 באוגוסט התקבל חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020.

ב-17 באוגוסט התקבל חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון), התש"ף-2020.

ב-31 באוגוסט התקבל חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 34), התש"ף-2020.
31 באוגוסט, הודעת הכנסת.

ספטמבר:

ב-30 בספטמבר התקבל חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשפ"א-2020.
30 בספטמבר, הודעת הכנסת.

נובמבר:

ב-11 בנובמבר התקבל חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס' 3), התשפ"א-2020.

דצמבר:

ב-10 בדצמבר התקבל חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (הוראות שעה - הארכת תוקף), התשפ"א-2020.

ב-23 בדצמבר התקבל חוק הבחירות לכנסת העשרים וארבע (הוראות מיוחדות ותיקוני חקיקה), התשפ"א-2020.
23 בדצמבר, הודעת הכנסת.

ב-23 בדצמבר התקבל חוק קליטת חיילים משוחררים (תיקון מס' 23), התשפ"א-2020.

ינואר:

בג"ץ 5285/19 דרור בר לבב ואח' נ' מדינת ישראל

ב-1 בינואר דחה בג"ץ על הסף עתירה בה ביקשו העותרים כי תאושר התוכנית להקצאת קרקע ולהכללת המאחז מעלה רחבעם כשכונה ביישוב נוקדים באיו"ש. זאת, מכיוון שההליך התכנוני טרם הושלם על ידי רשויות התכנון ולפיכך העתירה מוקדמת.

בג"ץ 2058/19 רגבים נ' ראש ממשלת ישראל

ב-9 בינואר דחה בג"ץ עתירה נגד המדינה לנוכח כניסת אנשי הוואקף המוסלמי למתחם "שער הרחמים" שבהר הבית בניגוד לצו הגבלת השימוש שחל על האזור וללא קבלת אישור משטרת ישראל בחודש פברואר 2019. נקבע, כי הממשלה נקטה בצעדים מדיניים וביטחוניים בתגובה להפרה, ואין להתערב בשיקול דעתה, במיוחד לאור הרגישות הייחודית של הר הבית.

בג"ץ 419/14 עיריית סלואד, נפת רמאללה ואח' נ' שר הביטחון

ב-6 בינואר דחה בג"ץ עתירה כנגד שתי תוכניות מתאר שמטרתן להכשיר בנייה ביישוב עפרה. באשר לטענות כי התוכנית חלה על מקרקעין בבעלות פרטית פלסטינית, נקבע כי המדיניות הממשלתית באיו"ש היא הסדרת המעמד התכנוני של מבנים המצויים על אדמות מדינה, אך לא של בניה בלתי חוקית הממוקמת על גבי קרקע פרטית פלסטינית. יחד עם זאת, קיומם של ספק או טענות לבעלות פרטית פלסטינית, לרבות טענות העותרים כי חלק מהקרקע הופקע בשנות ה-60 על ידי הממלכה הירדנית אך הליכי ההפקעה לא הושלמו ולפיכך נותרה הקרקע בבעלותם הפרטית, אינם חוסמים כליל את המשך הליכי התכנון. נקבע כי כאשר יש טענה לקניין פרטי פלסטיני במסגרת הליך תכנון, יש לשקול, בין היתר, את השיקולים הבאים: שיהיו או חלוף הזמן אל מול העובדות בשטח; עוצמת הספק במישור הקנייני בדבר היות המקרקעין בבעלות פרטית פלסטינית; ומאזן הנוחות, קרי האיזון בין הפגיעה במחזיקים בקרקע ובציבור מהקפאת הליך התכנון עד להכרעה בטענות הקנייניות, לבין הפגיעה מאישור התוכנית אם בדיעבד יתברר שחלקה מתייחס למקרקעין בבעלות פרטית פלסטינית. תוצאת האיזון בין השיקולים השונים היא שאין להורות במקרה זה על בטלות התוכנית. באשר לטענה כי הליכי התכנון, המכשירים בנייה בהתנחלויות, סותרים את המשפט הבינלאומי המנהגי, נקבע כי מדובר בענייני מדיניות שהסממן המדיני בהן גובר על ההיבט המשפטי ועל כן חלה אי שפיטות מוסדית.

בג"ץ 1352/19 פלונים נ' המנהלה הביטחונית - משרד הביטחון

ב-14 בינואר דחה בג"ץ על הסף עתירה שביקשה להכיר בעותרים כתושבי קבע, עקב פעילות אביה של העותרת כסייען של כוחות הביטחון, וזאת מכיוון שלא ניתן זמן מספיק למשרד הפנים לבחון את הבקשה.

בג"ץ 1683/15 סמיר שריף אבו דואס נ' שר הביטחון

ב-16 בינואר מחק בג"ץ עתירה המבקשת לאפשר למספר חקלאים פלסטינים להיכנס לחלקותיהם בבקעת הירדן ולעבדן ולמנוע הסגת גבול על ידי מושבים ישראלים וגורמים פרטיים. זאת, משום שהמדינה פעלה לצמצום צו הסגירה בשטח החלקות (מלבד חלקים הסמוכים לגדר המערכת) והסירה את המניעה המשפטית לעיבודן של החלקות, וכן הגיעה להסדר עם המושבים הישראלים הסמוכים, למנוע כניסה של גורמים ישראלים לחלקות אלו.

בג"ץ 397/19 אוסאמה אבו חמד נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

ב-19 בינואר דחה בג"ץ עתירה המבקשת להימנע מהריסת מבנים בסמוך לגדר הביטחון במרחב צור באהר. נקבע, שהמבנים נמצאים בסמיכות רבה לגדר הביטחון, וממוקמים בתוואי טופוגרפי אסטרטגי, כך שהותרתם עלולה לפגוע באפקטיביות של גדר הביטחון ומימוש תכליותיה.

ע"פ 4176/19 פלוני נ' מדינת ישראל

ב-12 בינואר דחה בית המשפט העליון את ערעור הנאשמים, לביטול הרשעתם בעבירה של יידוי אבנים על אוטובוס נוסעים יהודים במזרח ירושלים, זאת מכיוון שחרף גילם הצעיר ונסיבותיהם האישיות, האינטרס הציבורי בהרתעה מטה את הכף לטובת הרשעתם.

ע"פ 6958/18 סעיד מצלאח נ' מדינת ישראל

ב-22 בינואר דחה בית המשפט העליון בדעת רוב את ערעורם של מרבית המערערים באשר לעונשם, לאחר שהעבירו רכבים משטח ישראל לרצועת עזה ללא היתר מהרשויות והורשעו בעבירה של העברת חומר דו שימושי ללא רישיון, לפי סעיף 32(א)(4) לחוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007. זאת, מהטעם של פגיעה בביטחון המדינה וחשש שהרכבים המוברחים ישמשו לביצוע עבירות טרור.

ע"פ 1993/18 פלוני נ' מדינת ישראל

ב-23 בינואר דחה בית המשפט העליון ערעור על הרשעתם בהריגה של הנאשמים, שיידו אבנים לעבר מכוניתו של אלכס לבלוביץ' ז"ל והביאו להריגתו עת איבד שליטה על רכבו והתנגש בעץ, זאת משום שצפו את האפשרות לתוצאה.

ב-13 בינואר פורסם כי ועדת העררים של מערכת בתי המשפט הצבאיים באיו"ש, קבעה כי על מדינת ישראל לפצות חמישה פלסטינים מקלקיליה, בסכום של כשלושה וחצי מיליון שקלים בעקבות הרס רכושם באינתיפאדה השנייה. החלטת ועדת העררים כפופה לאישור ראש המינהל האזרחי.

פברואר:

ב-3 בפברואר פורסם כי בג"ץ מחק את עתירת הצעירות שדרשו להיות לוחמות בחיל השריון והורה להן למצות את ההליכים מול צה"ל תחילה.

3 בפברואר, חדשות 12; 3 בפברואר, חדשות 13.

בג"ץ 751/20 ביאן חנאשתה נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית
ב-20 בפברואר דחה בג"ץ שלוש עתירות כנגד צווי הריסת בתי המפגעים שביצעו את הפיגוע בו נרצחה הנערה רנה שנרב ז"ל ונפצעו אביה ואחיה. הבתים נהרסו בפועל ב-5 במרץ (5 במרץ, חדשות 13).

ע"פ 5579/19 מדינת ישראל נ' מוחמד מלחם
ב-9 בפברואר קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם מהישוב ערערה שסייע למבצע הפיגוע בתל אביב בשנת 2016.

א"ב 852/20 ח"כ אופיר כץ ואח' נ' ח"כ היבא יזבק
ב-9 בפברואר קבע בית המשפט העליון, בהרכב של תשעה שופטים, ברוב של חמישה שופטים ובניגוד לקביעת ועדת הבחירות המרכזית, כי אין לפסול את מועמדותה של ח"כ היבא יזבק מהרשימה המשותפת לכנסת ה-23, בשל כך שלא הוצגו ראיות מספיקות לביסוס העילה של שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

ע"פ 6533/18 אמאני חשים נ' מדינת ישראל
ב-24 בפברואר דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינה של נאשמת בביצוע פיגוע דריסה, שנגזרו עליה עשר שנות מאסר בפועל.

ת"פ 49376-08-17 מדינת ישראל נ' ראיד מחאג'נה
ב-10 בפברואר גזר בית משפט השלום בחיפה על השייח ראיד סלאח (לשעבר יו"ר הפלג הצפוני של התנועה האסלאמית) שנתיים וארבעה חודשי מאסר בפועל בגין הסתה לטרור ותמיכה בהתאחדות בלתי חוקית, זאת לאחר הרשעתו בחודש נובמבר.

מרץ:

בג"ץ 6139/19 ראד מוחמד סלימאן אלענקאוי נ. מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית
ב-3 במרץ דחה בג"ץ עתירה של משפחת מחבל להשבת גופת בנם, אשר נקבר בקבורה ארעית לצרכי משא ומתן להשבת נעדרים וחללים ישראלים המוחזקים בידי ארגוני טרור.

בג"ץ 1648/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה
ב-4 במרץ [סילק על הסף](#) בג"ץ עתירה להצהרה שקיימת מניעה משפטית להטיל את הרכבת
הממשלה על ח"כ בנימין נתניהו. זאת, בשל היות העתירה מוקדמת.

בג"ץ 1853/20 התנועה למען איכות השלטון נ' היועץ המשפטי לממשלה
ב-10 במרץ [דחה על הסף](#) בג"ץ עתירה להצהרה שקיימת מניעה משפטית להטיל את הרכבת
הממשלה על ח"כ בנימין נתניהו, וכן לכהונתו כראש ממשלה. זאת, בשל היות העתירה מוקדמת
ותאורטית.

בג"ץ 2030/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שר המשפטים
ב-18 במרץ [דחה על הסף](#) בג"ץ עתירה בדבר העדר סמכותו של שר משפטים בממשלת מעבר
להתקין תקנות לצמצום פעילות בתי המשפט. זאת, בשל אי מיצוי ההליכים, שכן לא בוצעה פנייה
קודמת לשר.

בג"ץ 2109/20 שחר בן-מאיר נ' ראש הממשלה
ב-19 במרץ [הורה בג"ץ](#), בצו ביניים, על הקפאת תחולת תקנות שעת חירום (הסמכת שירות
הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020,
שעניינן הסמכת השב"כ לבצע איכון סלולארי, ותקנות שעת חירום (נתוני מיקום), התש"ף-2020,
שעניינן איכון סלולארי על ידי המשטרה, וזאת עד שוועדות הכנסת יתכנסו לצורך פיקוח. ב-24
במרץ [הורה בג"ץ](#) על ביטול צו הביניים נוכח הקמתה של ועדת המשנה למודיעין ושירותים
חשאיים שתדון באיכון סלולארי על ידי השב"כ, ונוכח כוונת הממשלה לעגן בחקיקה ראשית את
האיכון הסלולארי על ידי המשטרה. [הדיון בעתירה](#) התקיים ב-16 באפריל. באשר לתקנות האיכון
על ידי השב"כ, ב-31 במרץ ועדת המשנה למודיעין ושירותים חשאיים [אישרה](#) את מרבית תוכן
התקנות, בכפוף למספר תיקונים מרסנים. כך למשל, נקבע כי ועדת המשנה תעקוב אחר המידע
שנמסר למשרד הבריאות אחת לשישה ימים, וכי ההחלטה תהייה בתוקף עד ליום 30 באפריל, כאשר
עד לאותו מועד על הממשלה למצוא חלופות או להסביר בפירוט מדוע אין חלופה אחרת. ראו בעניין
זה את חוות הדעת שהוגשה לוועדה על ידי [המכון הישראלי לדמוקרטיה](#). לבסוף, ב-26 באפריל בג"ץ
[קיבל](#) את העתירות וקבע כי החל מיום 30 באפריל לא ניתן יהיה להסמיק את השב"כ לסייע
בהתמודדות עם התפרצות נגיף הקורונה על בסיס סעיף ההסמכה הכללי הקבוע בחוק השב"כ, אלא
יידרש עיגון מפורש בחקיקה ראשית המקנה סמכות למדינה להמשיך ולהסתייע באמצעים המצויים
בידי השב"כ. כן הוטלו מגבלות על השימוש באיכון ביחס לעיתונאים על מנת להגן על מקורותיהם.
באשר לתקנות האיכון על ידי המשטרה, ב-22 באפריל הממשלה [הודיעה](#) שבכוונתה לסגת מהתקנות
ולא לאפשר למשטרה לאכן מחויבי בידוד, בעקבות הסתייגויות שהביעה ועדת החוץ והביטחון של
הכנסת באשר לפגיעה בזכות הפרטיות, במהלך [הדיון בהצעת החוק הממשלתית](#) בעניין.

בג"ץ 2144/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' יושב ראש הכנסת בפועל (פסק דין חלקי)
ב-23 במרץ קבע בג"ץ בהרכב של חמישה שופטים כי על יו"ר הכנסת, ח"כ יולי אדלשטיין, לכנס את מליאת הכנסת ולכלול בסדר היום בחירת יו"ר כנסת קבוע לכנסת ה-23, על פי בקשתם של רוב חברי הכנסת, שכן סירובו לאפשר המשך הצבעה במליאה חותר תחת יסודות ההליך הדמוקרטי, בפרט כאשר הוא מכהן בתפקידו מכוח עקרון הרציפות ומבלי שנבחר לכנסת ה-22.

בג"ץ 2144/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' יושב ראש הכנסת בפועל
ב-25 במרץ קבע בג"ץ כי על הכנסת למנות יו"ר כנסת חדש, לאחר התפטרותו של ח"כ יולי אדלשטיין תוך שהוא מודיע כי אין בכוונתו לכלול בסדר היום בחירת יו"ר קבוע לכנסת ה-23, בניגוד לפסק הדין החלקי שניתן ב-23 במרץ. ביחס לפרק הזמן שעד למינוי יו"ר כנסת חדש נקבע בהסכמת הצדדים, כי לוותיק חברי הכנסת תוקנה סמכות תחומה ומגודרת להביא לכינוס מליאת הכנסת לצורך בחירת יו"ר כנסת קבוע. לצפייה בדיון.

בג"ץ 2144/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' יושב ראש הכנסת בפועל (פסק דין משלים)
במסגרת העתירה דרשו העותרים כי יו"ר הכנסת יביא להפעלת ועדות הכנסת שיפקחו על הצעדים שנוקטת הממשלה כנגד התפשטות מגפת הקורונה. ב-24 במרץ מחק בג"ץ את העתירות לאחר שב-23 במרץ הוקמה ועדה מסדרת, שהחליטה על הקמת ועדת חוץ וביטחון זמנית, וועדת כספים זמנית והניחה על שולחן המליאה הצעה להקמת ארבע ועדות מיוחדות נוספות, ואשר הוחלט לבסוף על הקמתן ב-24 במרץ.

בג"ץ 1490/20 ודאד שבלי נ. המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית
ב-30 במרץ דחה בג"ץ עתירה כנגד צו להריסת בית המפגע השלישי שהשתתף בפיגוע בו נרצחה הנערה רנה שנרב ז"ל. זאת לאחר שבחודש פברואר, נדחו עתירותיהם של שני מפגעים נוספים ובתיהם נהרסו.

ת"פ (מחוזי י-ם) 67104-01-20 מדינת ישראל נ' נתניהו
ב-15 במרץ דחה בית המשפט המחוזי בירושלים את מועד הדיון להקראת כתב האישום כנגד ראש הממשלה שהיה קבוע ל-17 במרץ. זאת, נוכח התפתחויות הנוגעות להתפשטות נגיף הקורונה. המועד החדש נקבע ל-24 במאי.

אפריל:

בג"ץ 2130/20 האגודה לזכויות האזרח נ' שר המשפטים
ב-2 באפריל מחק בג"ץ את העתירה וקבע כי בשנה שלאחר סיום המשבר, יבחן שר המשפטים אפשרות להסדיר את הסמכות להוצאת התקנות בחקיקה ראשית.

בג"ץ 2435/20 ידידיה לוונטהל עו"ד נ' ראש הממשלה

ב-7 באפריל דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד ההכרזה על סגר על העיר בני ברק במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, וקבע כי היא מידתית והתקבלה לאחר היוועצות עם הגורמים המקצועיים הרלוונטיים.

בג"ץ 2491/20 המנהל הקהילתי רמות אלון נ' ממשלת ישראל

ב-14 באפריל דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד הסגר שהוטל על שכונת רמות בירושלים במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, וקבע כי אין עילה להתערבות בהחלטת הממשלה שכן היא התקבלה על יסוד תשתית עובדתית מבוססת.

בג"ץ 2359/20 עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' ראש הממשלה

ב-14 באפריל דחה בג"ץ עתירה במסגרתה נטען לחוסר שוויון בהנגשת בדיקות לאבחון נגיף הקורונה לאוכלוסייה הבדואית שבנגב, וקבע כי מתשובת המדינה עולה שהיא הקימה מספר מתחמי בדיקה בדרום, אשר נגישים לאוכלוסייה הבדואית.

בג"ץ 2471/20 עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' משרד הבריאות

ב-16 באפריל דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה לקיים בדיקות לגילוי נגיף הקורונה לתושבי כפר עקב ומחנה הפליטים שועפאט, וקבע כי מתשובת המדינה עולה שמתקיימות פעולות מגוונות להגברת נגישות הבדיקות לתושבי השכונות בפרט, ומזרח ירושלים בכלל.

בג"ץ 2305/20 חברת שוזפו סחר בע"מ נ' ראש הממשלה

ב-16 באפריל דחה בג"ץ עתירה במסגרתה נתבקש להורות על ביטול התקנות לשעת חירום שהוצאו כחלק מהצעדים למיגור נגיף הקורונה, בשל פגיעתן בזכויות יסוד, וקבע כי העתירה כוללת ונעדרת יסוד משפטי כנדרש.

בג"ץ 2394/20 באמונתו יחיה נ' ראש הממשלה

ב-16 באפריל דחה בג"ץ עתירות שהוגשו כנגד האיסור שהוטל על תפילה בציבור במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, וקבע כי על אף הפגיעה בחופש הדת והפולחן, ההגבלות מידתיות ונדרשות כדי לתת מענה מספק להתפשטות הנגיף.

בג"ץ 2705/20 נתן (נתי) סמדר נ' ראש הממשלה

ב-27 באפריל דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד מניעת כניסה לבתי עלמין ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולנפגעי פעולות האיבה בשל מגפת הקורונה, וקבע כי ההסדר שעוגן בתקנות לשעת חירום מידתי.

בג"ץ 2109/20 עו"ד שחר בן מאיר נ' ראש הממשלה

ב-26 באפריל קיבל בג"ץ עתירות שהוגשו כנגד תקנות שעת חירום (הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, שעניינן הסמכת השב"כ לבצע איכון סלולארי לחולים מאומתים וכן לאנשים שבאו עמם במגע קרוב. בית המשפט קבע כי על מנת להמשיך ולהסתייע באמצעים המצויים בידי השב"כ נדרש עיגון מפורש בחקיקה ראשית. לממשלה ניתנה אפשרות להאריך את ההסמכה עד לקביעת חוק זה. בהמשך לפסק הדין גובשה הצעת חוק בנושא שעדיין נמצאת בתהליך חקיקה והתקבלו מספר החלטות ממשלה להארכת השימוש בשב"כ.

בג"ץ 2589/20 לשכת רואי חשבון בישראל נ' ממשלת ישראל

ב-30 באפריל דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי לשכת רואי החשבון במסגרתה התבקש להורות לרשות המסים לדחות את תשלומי המס של עסקים קטנים ובינוניים עבור חודש מרץ, בשל ההשלכות הכלכליות של נגיף הקורונה. בית המשפט קבע כי העתירה הוגשה בשיהוי רב, כוללת ומציגה מצג עובדתי חסר.

בג"ץ 8007/19 יוסף חיים וייכלד נ' מדינת ישראל – שירות הביטחון הכללי

ב-30 באפריל דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי פעיל ימין במסגרתה התבקש להורות לשירות הביטחון הכללי להבהיר לנחקר, אגב עיכוב במשטרה, כי הוא אינו חייב ליטול חלק בשיחה וכי הדבר לא ייזקק נגדו, כפי שמתקיים בתחקור יזום של השב"כ. זאת, בשל אי מיצוי הליכים והעדר פנייה למדינה בבקשה לקביעת נורמות בנושא.

בג"ץ 2293/17 אסתר צגיי גרסגהר נ' הכנסת

ב-23 באפריל קיבל בג"ץ, בהרכב מורחב, וברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד החוק שחייב עובדים זרים מסתננים ומעסיקיהם להפקיד לחשבון בנק ייעודי סכום בשיעור של 36% משכרו של העובד, אשר הועבר לידיו רק בעת עזיבתו את ישראל (חוק הפיקדון). השופטים חיות, מלצר, הנדל, פוגלמן, עמית וקרא קבעו, בדעת רוב, כי החיוב שחל על העובד הזר להפקיד 20% משכרו עד לעזיבתו פוגע באופן לא מידתי בזכות לקניין ואינו חוקתי. עוד נקבע כי בדומה לעובדים ישראלים, המעסיקים ימשיכו להפריש את זכויותיהם הסוציאליות של מבקשי המקלט - בגובה של 16% - לקרן הפיקדון הייעודית, אשר תיפתח רק כאשר יעזבו את ישראל. השופט סולברג סבר, בדעת מיעוט, כי אף שישנה פגיעה בזכות הקניין של מבקשי המקלט, התועלת החברתית הגלומה בהסדר הפיקדון גדולה מהפגיעה.

בג"ץ 1550/18 עמותת הפורום החילוני נ' שר הבריאות
ב-30 באפריל קיבל בג"ץ, ברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד האיסור על הכנסת חמץ במהלך חג הפסח לבתי חולים. השופטים פוגלמן וגרוסקופף, בדעת רוב, קבעו כי האיסור פוגע בזכויות היסוד לאוטונומיה ולחופש מדת, וכי מאבטחי בתי החולים אינם רשאים לחפש מזון בכלים של באי בתי החולים. השופט הנדל, בדעת מיעוט, סבר כי לאור טיב הסוגיה היה מקום לתת לצדדים ארכה עד סוף שנת 2021, על מנת להגיע לפתרון חברתי מוסכם מחוץ לכותלי בית המשפט.

בג"ץ 2623/20 Leon Kryzhanovsky נ' המנהל האזרחי
ב-22 באפריל דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי מתנחלים כנגד הריסת מבנים שהוקמו ללא היתר במאחז "קומי אורי" שבשומרון, וקבע כי העותרים השתהו בהגשת העתירה עד לאחר שהחלו פעולות להריסת המבנים, ולפיכך אין עוד רלוונטיות לעתירה.

תא (י-ם) 2538/00 אירנה ליטבק נורז'יץ ואח' נ' הרשות הפלסטינית
ב-24 באפריל הורה בית המשפט המחוזי בירושלים על עיקול של כחצי מיליארד שקל מכספי הרשות הפלסטינית, זאת במסגרת תביעות נזיקין שהגישו משפחות שכולות ונפגעי טרור באינתיפאדה השנייה.
26 באפריל, [Ynet](https://www.ynet.co.il).

מאי:

בג"ץ 2931/20 באמונתו יחיה נ' ממשלת ישראל
ב-10 במאי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד ההגבלות שהוטלו על עריכת הילולת הרשב"י בהר מירון בל"ג בעומר, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, וקבע כי אין עילה להתערב בהחלטת הממשלה וכי היא נותנת מענה רגיש למכלול השיקולים הנוגעים לעניין.

בג"ץ 2960/20 יעקב לוי, נציג מושב מירון במועצה האזורית מרום הגליל נ' ממשלת ישראל
ב-10 במאי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד האיסור שהוטל על השכרת צימרים בשטח מירון בשבוע שחל בו ל"ג בעומר, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, וקבע כי אין עילה להתערב בהחלטת הממשלה.

בג"ץ 2397/20 דורון, טיקוצקי, קנטור, גוטמן, נס, עמית גרוס עורכי דין נ' ממשלת ישראל
ב-12 במאי דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לממשלה לכוון מנגנון פיצוי לעסקים שנפגעו ממגפת הקורונה, וציין כי ככלל, אין מקום להתערבות בהחלטות הנוגעות להתוויית מדיניות הממשלה ולקביעת סדר העדיפויות הכלכלי והחברתי שלה.

בג"ץ 2818/20 יהודה עציון נ' ראש הממשלה

ב-19 במאי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי פעילי הר הבית כנגד האיסור לבקר בהר בזמן הקורונה, וקבע כי על מנת למנוע הדבקה המונית נסגר ההר למתפללים מוסלמים ולמבקרים כאחד, מלבד מספר מצומצם של עובדי וקף שעוסקים בניהול שוטף ותחזוקה. לפיכך אין מדובר בהפליה.

בג"ץ 3200/20 עיריית נתיבות נ' מנכ"ל משרד הבריאות

ב-26 במאי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי עיריית נתיבות כנגד האיסור על הפעלת מוסדות חינוך בעיר, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, לאור חידוש הלימודים בעיר לאחר חג השבועות.

בג"ץ 2541/20 עמותת איתך משפטניות למען צדק חברתי נ' ראש הממשלה

ב-26 במאי מחק בג"ץ עתירה שביקשה לחייב למנות נשים ממגוון קבוצות האוכלוסייה, ובפרט נשים חרדיות וערביות, לצוות המומחים בראשותו של פרופ' אלי וקסמן, אשר עזר למטה לביטחון לאומי בגיבוש המלצות להתמודדות עם נגיף הקורונה, שכן צוות המומחים סיים את עבודתו.

בג"ץ 2592/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה

ב-5 במאי דחה בג"ץ, בהרכב מורחב של 11 שופטים, עתירות שהוגשו כנגד הטלת הרכבת הממשלה על חה"כ בנימין נתניהו וכנגד ההסכם הקואליציוני שנחתם בין הליכוד לכחול-לבן, וקבע כי אין עילה משפטית למנוע את הטלת הרכבת הממשלה על חה"כ נתניהו. ביחס להסכם הקואליציוני נקבע כי לאור התיקונים וההבהרות שנמסרו לבית המשפט, אין מקום, בעת הנוכחית, להתערב בסעיפי ההסכם. נימוקי פסק הדין.

בג"ץ 7647/16 האגודה לזכויות האזרח נ' שרת התרבות והספורט

ב-13 במאי קיבל בג"ץ, באופן חלקי, וברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד סעיפי התיקון שהעבירה שרת התרבות לשעבר מירי רגב בנוגע למבחני התמיכה של המשרד, במסגרתן נקבע תמריץ כספי למוסדות תרבות שיופיעו בהתנחלויות, והטלת קנס על מוסדות שיסרבו להופיע. השופטים חיות ומלצר, בדעת רוב, קבעו כי מתן תמריץ כספי פוגע בעקרון השוויון ובחופש הביטוי והורו על ביטול התיקון מעתה והלאה. השופטים דחו את העתירה בנוגע לביטול התיקון שמאפשר הטלת קנס, שכן עד כה לא הוטל קנס כאמור. השופט מינץ, בדעת מיעוט, סבר כי סעיפי התיקון אינם מפלים ופוגעים בחופש הביטוי, ועומדים בקשר ישיר עם התכלית שעניינה עידוד מופעי תרבות בקהלים מגוונים.

בג"ץ 752/20 כאמל עטאונה נ' המפקד הצבאי לאזור יהודה ושומרון
ב-25 במאי קיבל בג"ץ, ברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד צו הריסה שהוצא לדירה בה התגורר המפגע שהשתתף בפיגוע הדקירה שבו נרצח דביר שורק ז"ל בחודש אוגוסט 2019. השופטים ברון ופוגלמן, בדעת רוב, קבעו כי בני משפחתו של המפגע, אשר גרו עימו, לא גילו כל מעורבות בפיגוע, וכי השיהוי בהוצאת צו ההריסה לאחר שנהרסו בתיהם של שאר חברי חוליית הטרור, מעלה ספקות בנוגע לכוח ההרתעתי של ההריסה, ומשכך מהווה צעד עונשי לא מידתי. השופט מינץ, בדעת מיעוט, סבר כי ההריסה מידתית ומכוונת רק כלפי הדירה בה התגורר המפגע.

בג"ץ 2674/20 לביא, זכויות האזרח, מינהל תקין ועידוד ההתיישבות נ' שר האוצר
ב-24 במאי מחק בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד כוונת המדינה לתת לרשות הפלסטינית הלוואה בסך 800 מיליון ש"ח להתמודדות עם משבר הקורונה, וקבע כי אין עילה משפטית להתערבות במתן ההלוואה.

בג"ץ 2686/20 מוחמד דאוד עבאסי נ' האפוטרופוס לנכסי נפקדים
ב-26 במאי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי פלסטינים כנגד ביצוע פעולות החזקה ופיתוח במקרקעין באבו טור אשר נטען כי הם שייכים להם, וקבע כי נוכח העובדה שהבעלות במקרקעין שנויה בחלוקת, עליהם לנקוט בהליך המתאים לשם בירור הזכויות.

בג"ץ 2992/20 המוקד להגנת הפרט נ' שר הביטחון
ב-17 במאי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד תנאי השימוש של היישומון "אלמנסק", במסגרתם ניתנה גישה למידע ותכנים שנמצאים על המכשיר הנייד. היישומון הושק על ידי המנהל האזרחי ומאפשר לתושבים פלסטינים לקבל מידע ושירותים. נקבע כי העתירה מוקדמת שכן הנושא עדיין בבחינה של אנשי המקצוע וטרם התגבשה עמדה סופית בעניין, וכן בשל העדר זכות עמידה, שכן לא צורף לעתירה אדם אשר טען כי זכויותיו נפגעות.

בג"ץ 3574/19 זאידה ארמילאת נ' משרד ראש הממשלה
ב-17 במאי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי מפוני הכפר דהנייה, בו התגוררו משתפי פעולה בדואים ופלסטינים ואשר פונה במסגרת תכנית ההתנתקות בשנת 2005, כנגד אי קיום החלטת הממשלה 2472 בעניינם. נקבע כי העותרים לא הציגו עובדות מספקות התומכות בטענתם, ומתגובת המדינה עולה שננקטו צעדים משמעותיים לקידום ההחלטה.

ע"פ 3793/18 פלוני נ' מדינת ישראל
ב-3 במאי דחה בית המשפט העליון ערעורים שהוגשו על ידי פעילים יהודיים שהורשעו בביצוע פעולות "תג מחיר", וקבע ביחס לחלקם כי פעולותיהם מהוות מעשי טרור במסגרת ארגון טרור. שכן, פעולותיהם נבעו ממניעים אידיאולוגיים במטרה להוביל לשינוי מדיניות, באמצעות הטלת אימה ופחד.

בג"ץ 2803/20 הפורום המשפטי למען ארץ ישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה
ב-1 ביוני דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד מינוי היועץ המשפטי לממשלה לממלא מקום פרקליט המדינה, וקבע כי אין מקום להתערבותו. זאת, לאור סיום כהונתו של ממלא מקום פרקליט המדינה והצורך במציאת פתרון זמני, וכן בשל אי מיצוי הליכים.

בג"ץ 4241/15 נדאל נורי נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש
ב-2 ביוני מחק בג"ץ עתירה להורות על שחרור גופת מפגע שביצע פיגוע בשנת 2003, שכן בזמן הגשת העתירה טרם התקבלה החלטה סופית לעכב את השבת הגופה לצרכי קידום משא ומתן להשבת גופות חללי צה"ל. לעותרים נשמרה הזכות להגיש עתירה כנגד ההחלטה הסופית.

בג"ץ 3432/20 טרקלין אולמות ואירועים - אולמי מונדיאל נ' ממשלת ישראל
ב-7 ביוני דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד המתווה שנקבע לפתיחת אולמות אירועים, לעומת מועד הפתיחה של ענף בתי האוכל, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, וקבע כי בהתאם לתשובת המדינה קיימים הבדלים רלוונטיים בין העסקים השונים, ולא נפל פגם בשיקול דעתה.

בג"ץ 1308/17 עיריית סלואד נ' הכנסת
ב-9 ביוני קיבל בג"ץ, בהרכב מורחב וברוב דעות, עתירות שהוגשו כנגד החוק להסדרת ההתיישבות ביהודה והשומרון, התשע"ז-2017, וקבע כי הוא בלתי חוקתי ודינו בטלות. השופטים חיות, מלצר, הנדל, פוגלמן, עמית, ברק-ארז, מזוז וברון, בדעת רוב, קבעו כי חוק ההסדרה פוגע בזכות לקניין ושוויון של תושבי האזור הפלסטינים באופן בלתי מידתי. השופט סולברג, בדעת מיעוט, סבר כי התכלית של הסדרת ההתיישבות ראויה, ומתקיים איזון בין התועלת מהחוק לבין הנזק הנובע מפגיעתו בזכויות, אולם יש לצמצם במידה מסוימת את תחולת החוק. לניתוח פסק הדין ומשמעויותיו ראו: פנינה שרביט ברוך, 16 ביוני, [INSS](https://www.inss.org.il).

בג"ץ 3300/20 המוקד להגנת הפרט נ' שירות בתי הסוהר
ב-24 ביוני דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לשב"ס על שחרור מינהלי של אסירים ביטחוניים, על מנת להפחית את הצפיפות בתאי הכלא ולהקטין את הסיכון להידבק בנגיף הקורונה, שכן עתירה דומה במהותה נידונה בפני בית המשפט ונפסק בה כי שב"ס גיבש הנחיות וכללים הנותנים מענה מספק ומקיף לחשש מהתפרצות המגפה בבתי הכלא.

בג"ץ 3301/20 עדאלה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' שר הפנים
ב-24 ביוני דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה להציב מבנים יבילים זמניים בשני הכפרים הלא מוכרים אלזרנוג ואלזערורה שבנגב, על מנת לאפשר לנשים הבדואיות תנאי בידוד ראויים להתמודדות עם נגיף הקורונה, וקבע כי העתירה כוללת ותיאורטית, שכן לא ידוע על נפגעת קונקרטית שמתעורר לגביה קושי כאמור.

בג"ץ 1125/20 תייסיר שקיראת נ' המפקד הצבאי באזור הגדה המערבית
ב-25 ביוני דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי פלסטיני כנגד צו סילוק מבנים חדשים שהוצא למבנה בלתי חוקי שהוקם על אדמת מדינה, וקבע כי הצו שהוצא עומד בתנאים המצטברים הנדרשים, וכי העותר לא הציג ראיות התומכות בטענותיו.

בג"ץ 1514/20 עותמאן אחמד עלי עווד נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית
ב-30 ביוני דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי פלסטינים כנגד צו סילוק מבנים חדשים שהוצא לשני מבנים שהוקמו בשטח צבאי באזור דרום הר חברון, שכן העתירה התייתרה לאור דחיית הבקשה למתן צו ביניים וביצוע פעולות אכיפה ביחס למבנים.

ת"א 9147-08-19 תיאופילוס ג'אנופולוס, פטריארך הכנסייה היוונית אורתודוקסית של ירושלים
נ' Berisford Investments Limited
ב-24 ביוני דחה בית המשפט המחוזי את בקשת הכנסייה היוונית אורתודוקסית לביטול פסק דינו, במסגרתו אושרה מכירת שלושה מנכסיה, כולל המלונות פטרה ואימפריאל אשר שוכנים בשער יפו, לעמותת עטרת כהנים. זאת שכן התובעים לא עמדו ברף הנדרש לביטול פסק דין עקב טענת מרמה.

יולי:

דנ"מ 1893/20 מדינת ישראל נ' פלונית
ב-6 ביולי דחה בג"ץ בקשה לקיים דיון נוסף בפסק דינו מחודש פברואר במסגרתו הורה להעניק מעמד של פליטים לזוג הורים מחוף השנהב ולשתי בנותיהם, בשל חשש שהילדות יעברו מילת נשים אם יוחזרו לארצן. זאת, שכן המקרה אינו עונה לאמות המידה לקיום דיון נוסף.

בג"ץ 5685/18 וליד תייסיר עבד אלנבי נ' המפקד הצבאי לאזור יהודה ושומרון
ב-6 ביולי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד אי ביצוע פסק דין במסגרתו נקבע כי המדינה לא תקדם בנייה במסגרת העתקת הבניה הבלתי חוקית במתחם "חאן אל אחמר", בשטח אשר העותרים טוענים כי יש להם בו זכויות קנייניות, עד להחלטה בדבר הבעלות. בית המשפט קבע כי לא בוצעו עבודות בניה בשטח זה וכי המדינה נוקטת צעדים לשם מימוש פסק הדין.

בג"ץ 4739/20 עמותת טרון למען משתמשים ברשת נ' ראש הממשלה
ב-12 ביולי דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה להקים מערך טכנולוגי אשר יאפשר לערער על הוראת משרד הבריאות לאדם להיכנס לבידוד בשל שהייה במחיצת חולה קורונה מאומת, בשל אי מיצוי הליכים וכן בשל העדר תשתית משפטית רלוונטית.

בג"ץ 4252/17 חה"כ ד"ר יוסף ג'בארין נ' הכנסת

ב-14 ביולי דחה בג"ץ, ברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד המתווה להסדרת ביקורי אסירים ביטחוניים על ידי חברי כנסת, שגובש בשנת 2019 בעקבות פרשת חה"כ (לשעבר) באסל גטאס. השופט סולברג, בדעת רוב, קבע כי המתווה, לפיו כל סיעה תוכל לבחור חבר אחד משורותיה שיוכל לבקר אסירים ביטחוניים ספציפיים, וכן כל חבר כנסת יוכל לבקר בכל בית כלא (ולא אצל אסיר ספציפי), בכפוף לשיקול דעת פרטני של השב"ס, מהווה איזון ראוי בין פיקוח חברי הכנסת על עבודת הרשות המבצעת מחד, ושמירה על הצרכים הביטחוניים בבתי הכלא מאידך. השופט אלרון הסכים כי אין לקבל את העתירה, אולם סבר כי יש למחוק את העתירה תוך שמירת הזכות לעתור בעניין חוקיות ההסדר החדש, שכן הוא טרם עוגן בפקודת השב"ס. השופט קרא, בדעת מיעוט, גרס כי השיקולים שבבסיס המתווה ראויים, אולם הוא חורג ממתחם הסבירות ואינו מידתי.

בג"ץ 6120/19 פרופ' ורוניקה כהן נ' יד ושם – רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

ב-17 ביולי דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה לאסור על קיום ביקורים רשמיים ביד ושם של בכירים זרים המעורבים בביצוע פשעי מלחמה, או תומכים במדיניות גזענית ואנטישמית, וקבע כי מדובר בשאלה מוסרית-ערכית אשר בסמכות הממשלה והכנסת לקבוע את המדיניות הראויה בה.

בג"ץ 2978/20 עו"ד רונית לירן-שקד נ' ממשלת ישראל

ב-19 ביולי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד שתי תקנות לשעת חירום שהותקנו במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, שכן תוקפן של התקנות עליהן נסבה העתירה פג והוארך באמצעות חקיקה ראשית, וכן כי הסוגיה העקרונית הנוגעת לסמכות להתקין תקנות שעת חירום תלויה ועומדת בפני בית המשפט בהליך מקביל.

בג"ץ 4076/20 עו"ד משה שפירא נ' הכנסת

ב-22 ביולי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד התיקונים לחוק יסוד: הכנסת, שעניינם לאפשר לשרים ולסגני שרים להתפטר מהכנסת ולפנות את מקומם למועמדים הבאים ברשימה (החוק הנורווגי), וקבע כי העתירה נעדרת תשתית משפטית מינימלית.

בג"ץ 3832/20 רמזי מחיסן נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

ב-26 ביולי דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למנהל האזרחי לפרסם מידע ומסמכים הנוגעים לתכניות מפורטות בשטח E1 באזור מעלה אדומים, על מנת להגיש התנגדות לתכניות. זאת, נוכח קיומו של סעד חלופי בדמות הגשה עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים.

בג"ץ 1633/20 "סל" שירותי סיעוד נ' מדינת ישראל

ב-27 ביולי קיבל בג"ץ עתירות במסגרתן התבקש להורות על ביטול תעודת המחלה הגורפת לעובד השווה בבידוד שהוציא משרד הבריאות, וקבע כי עובדים השווים בבידוד אינם חולים לפי הגדרת חוק דמי מחלה, ומשכך אינם זכאים לדמי מחלה. הביטול יכנס לתוקף ב-30 בספטמבר.

בג"ץ 2382/20 לשכת יועצי המס בישראל נ' ראש הממשלה

ב-28 ביולי דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות על מתן דמי אבטלה לעצמאיים בשל משבר הקורונה, וקבע כי בהתאם לתשובת המדינה נעשו פעולות למתן סיוע לעצמאיים וכי אין עילה להתערבות שיפוטית.

בג"ץ 1333/19 חלוד אבו נגם נ' מדינת ישראל

ב-28 ביולי דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי פלסטינית כנגד סירוב המדינה לאשר את בקשתה לאיחוד משפחות, שכן הבקשה לא הועברה דרך הרשות הפלסטינית כנדרש וכן בשל שיהוי רב בהגשתה.

עת"מ 28312-05-19 מולי מלקאר נ' ראשת אגף הפיקוח על הייצוא הביטחוני

ב-12 ביולי דחה בית המשפט המחוזי עתירה שהוגשה על ידי ארגון אמנסטי אינטרנשיונל במסגרתה התבקש להורות על ביטול רישיון היצוא של חברת הסייבר NSO, בשל טענות בדבר הפרת זכויות האדם שבוצעה באמצעות פגסוס, פלטפורמת הריגול של החברה, כנגד עובדי הארגון. בית המשפט קבע כי העותרים לא הוכיחו את טענותיהם.

אוגוסט:

בג"ץ 1573/19 אבראהים מסרי נ' בית המשפט הצבאי לערעורים

ב-9 באוגוסט דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי מפגע שהורשע בשורה של עבירות ביטחוניות ושוחרר בעסקת גלעד שליט, כנגד ביטול ההקלה בעונשו עקב הפרת תנאי השחרור שלו, וקבע כי יש ראיות מוצקות לפעילותו במסגרת החמאס באופן שפוגע בביטחון המדינה.

בג"ץ 4853/20 סוהילה אבו בכר נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית

ב-10 באוגוסט קיבל בג"ץ, ברוב דעות, עתירה שהוגשה כנגד צו הריסה שהוצא לבית המפגע אשר מואשם ברצח החייל עמית בן יגאל ז"ל בחודש מאי. השופטים מזוז וקרא, בדעת רוב, קבעו כי הריסת הבית מהווה פגיעה לא מידתית באשתו של המפגע וילדיהם, אשר מתגוררים בדירה ולא מיוחסת להם כל מעורבות או תמיכה בפיגוע, וכי למדינה שמורה הזכות לאטום את החדר בדירה בו התגורר המפגע. השופטת וילנר, בדעת מיעוט, סברה כי צו ההריסה מידתי, לאור הזיקה המובהקת של המפגע לדירה והשימוש שנעשה במבנה לשם ביצוע הפיגוע. כנגד פסק הדין הוגשה בקשה לדיון נוסף.

בג"ץ 5593/20 עו"ד ראובן בילט נ' פרופ' רוני גמזו, פרויקטור הקורונה
ב-12 באוגוסט דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד מתן היתר לכ-12,000 בחורי ישיבה להיכנס
לישראל במהלך הגל השני של התפרצות נגיף הקורונה, זאת, בשל שיהוי בהגשת העתירה ואי
מיצוי הליכים.

בג"ץ 2399/20 עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' ראש הממשלה
ב-16 באוגוסט דחה בג"ץ, בהרכב מורחב, עתירה שהוגשה כנגד השימוש בתקנות לשעת חירום
שהותקנו כחלק מהמאבק בהתפשטות נגיף הקורונה, וקבע כי העתירה התייתרה לאור פקיעת
תוקפן של הרוב המוחלט של התקנות, וכן לאור חקיקת חוק הקורונה הגדול אשר מתווה דרך
להכרזה על מצב חירום להתמודדות עם הנגיף.

בג"ץ 5254/20 תל יא אירועי יוקרה בע"מ נ' ממשלת ישראל
ב-17 באוגוסט דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד ההגבלות שהטילה הממשלה על פעילותם של גני
ואולמות אירועים כחלק מהמאבק בנגיף הקורונה, וקבע כי לא נפל פגם בהליך קבלת ההחלטה
וההגבלות מידתיות.

בג"ץ 5078/20 טלי פדידה נ' משטרת ישראל
ב-19 באוגוסט דחה בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי דיירים שמתגוררים בסמוך למעון ראש
הממשלה במסגרתה התבקש להורות למשטרה להעתיק את ההפגנות למקום אחר או להגבילן
בזמן ובכמות המשתתפים. בית המשפט ציין את חשיבות קיום הפגנות בתקופה של התמודדות
עם מצב חירום, וקבע כי אין מקום להתערב באיזון שמקיימת המשטרה בין הזכות להפגין לבין
הפגיעה בחיי התושבים. זאת, בשים לב להסכמות בנוגע למגבלות הרעש בהפגנות.

בג"ץ 5528/20 רן כרמי בוזגלו נ' מפקד כוחות ירושלים במשטרה
ב-19 באוגוסט דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד קיום הפגנות מול מעון ראש הממשלה, בשל אי
מיצוי הליכים, וכן נוכח קיומו של הליך מקביל במסגרתו עתרו נפגעים ישירים מן ההפגנות.

בג"ץ 5882/18 שמואל אהרן אפשטיין קרויס נ' משטרת ישראל
ב-19 באוגוסט מחק בג"ץ עתירה שהוגשה על ידי חרדים כנגד השימוש שעושה המשטרה בנוזל
"בואש" לצורך פיזור הפרות סדר באזורים צפופים. זאת, בשל עדכון נהלי המשטרה בנושא, באופן
שמצמצם ומגביל את השימוש ב"בואש" בשטח בנוי וצפוף. בית המשפט מתח ביקורת על אופן
שימוש המשטרה ב"בואש" עד כה.

בג"ץ 4956/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' כנסת ישראל

ב-20 באוגוסט דחה בג"ץ עתירות שהוגשו כנגד החלטת הכנסת במסגרתה נבחרו לוועדה למינוי שופטים שני נציגים של הקואליציה, וקבע כי על אף החשיבות לבחירת נציג של האופוזיציה לוועדה, בחינת התנהלות של כנסות העבר מעורר קושי להצביע על פרקטיקה עקבית שהפכה למנהג מחייב למינוי שכזה, ובפרט בממשלת אחדות פריטטית.

בג"ץ 5261/20 עו"ד שחר בן מאיר נ' הכנסת

ב-20 באוגוסט דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה, אשר מכוחו מבצע השב"כ איכוני סלולר. זאת, בשל אי מיצוי הליכים שכן העותרים לא פנו למשיבים לפני הגשת העתירה, וכן מחמת העדר בשלות, שכן יש להמתין פרק זמן סביר ליישום הוראות החוק המתוקן לצורך בחינת קיומה של עילה לתקיפה חוקתית.

בג"ץ 5716/20 עו"ד יובל מור-מוסלי נ' ראש ממשלת ישראל

ב-26 באוגוסט דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד קיום הפגנות ברחבי הארץ במהלכו של משבר הקורונה, שכן העתירה כוללת ונעדרת תשתית עובדתית מספקת, וכן בשל אי מיצוי הליכים.

בג"ץ 953/11 עבד אלפתאח סאלחה נ' שר הביטחון

ב-27 באוגוסט קיבל בג"ץ, ברוב דעות, עתירה וערעור שהגישו פלסטינים במסגרתם התבקש להורות על פינוי הבנייה הבלתי חוקית בהתנחלות "מצפה כרמים", שהוקמה על קרקע שנחשבה כרכוש ממשלתי אולם לאחר מכן התברר שמדובר במקרקעין פרטיים מוסדרים. בית המשפט הורה על פינוי הבנייה לאחר שיימצא למתיישבים מענה חליפי וראוי בתוך שלושים ושישה חודשים. השופטים חיות ומלצר, בדעת רוב, קבעו כי על אף שסעיף 5 לצו בדבר רכוש ממשלתי, אשר מהווה מעין "תקנת שוק", מאפשר להכיר בעסקאות שנעשו עם הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש, ככל שהן נעשו בתום לב בנכס שהממונה חשב בשעת העסקה לרכוש ממשלתי אף אם בדיעבד התברר כי טעה, במקרה הנוכחי הסעיף לא חל. זאת, בשל קושי להוכיח שהתקיימה "עסקה" כנדרש, וכן בשל חוסר תום לב, שכן הממונה על הרכוש הממשלתי וההסתדרות הציונית עצמו עיניהם מלראות את סימני האזהרה המרובים שהיו בנוגע לבעלות על המקרקעין. השופט הנדל, בדעת מיעוט, גרס כי הבירורים שנעשו ביחס לשטח מספקים כדי לקיים את דרישת תום הלב. כנגד פסק הדין הוגשה בקשה לדיון נוסף.

בג"ץ 5746/20 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' הכנסת

ב-30 באוגוסט דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד חוק הסמכת שירות הביטחון הכללי לסייע במאמץ הלאומי לצמצום התפשטות נגיף הקורונה, אשר מכוחו מבצע השב"כ איכוני סלולר, בשל אי מיצוי הליכים.

ספטמבר:

בג"ץ 6094/20 רן כרמי בוזגלו נ' משטרת ירושלים - מפקד מחוז ירושלים
ב-3 בספטמבר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד קיום הפגנות מול מעון ראש הממשלה, שכן קיימים נפגעים ישירים מן ההפגנות שחלקם בחרו לעתור כנגד קיומן, ועל אף שמדובר בסוגיה בעלת עניין ציבורי, אין מקום לדון בעתירה אשר מעמידה אינטרסים אישיים של אחרים אשר יכולים לעתור בעצמם.

בג"ץ 5976/20 התנועה למען איכות השלטון נ' משטרת ישראל
ב-10 בספטמבר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד החלטת המשטרה שלא לאפשר קיום תהלוכה והפגנה בקרבת בית ראש הממשלה בקיסריה. זאת, בשל העדר עילה להתערבות בהחלטה, שכן הוצע מסלול חלופי המרוחק במעט מהמסלול שהתבקש, ולפיכך הפגיעה בזכות להפגין זניחה.

בג"ץ 5682/20 קוביצקי נ' שר הפנים
ב-9 בספטמבר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד מספר החלטות של הממשלה בנושאים הקשורים להתמודדות עם נגיף הקורונה, בין היתר, מתן אישור כניסה לכ-20 אלף אזרחים מארצות הברית לישראל, אשר נטען כי רובם אברכים חרדים המגיעים לחגים, ואי קביעת חריגים לחובת הבידוד הכללית המוטלת על השבים מחו"ל. זאת, בשל אי מיצוי הליכים והעדר תשתית ראייתית מספקת.

בג"ץ 5518/20 עו"ד גיא שילה נ' שר הפנים
ב-23 בספטמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לשר הפנים לבטל את סגירת מעבר הגבול היבשתי לטאבה ליציאת אזרחים ישראלים, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה. זאת, שכן לבינתיים ניתנה החלטה עדכנית, אשר התבססה על עמדת הגורמים המקצועיים. לעותרים נשמרה הזכות לעתור כנגד ההחלטה העדכנית.

בג"ץ 6575/29 פרופ' צביקה גרנות נ' ראש הממשלה
ב-24 בספטמבר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד הסגר הכללי שהוטל מערב ראש השנה במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, במסגרתה נטען כי הסגר הוטל על רקע מסד עובדתי שגוי ולפיכך אינו מידתי. בית המשפט קבע כי אין עילה להתערבות שיפוטית מאחר שההחלטה נסמכה על שיקול דעתם של הגורמים המקצועיים המוסמכים במשרד הבריאות.

בג"ץ 6774 עו"ד ורד גרטל נ' ממשלת ישראל
ב-30 בספטמבר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד הסגר הכללי שהוטל לפני יום כיפור במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, במסגרתה נטען כי הסגר הוטל בהסתמך על שיקולים פוליטיים, מפלגתיים ואישיים, שכן העתירה חסרה ביסוס עובדתי לתמיכה בטענות.

בג"ץ 1782/19 סאמי עלי חסן עלי כוסבה נ' היועץ המשפטי לממשלה
ב-3 בספטמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות ליועץ המשפטי לממשלה לפתוח
בחקירה כנגד אל"מ ישראל שומר אשר ירה למוות בצעיר פלסטיני לאחר שהטיח אבן גדולה בכלי
הרכב שבו נסע בשנת 2015. בית המשפט קבע כי החלטת היועץ ש סבירה ואינה מצדיקה
התערבות שיפוטית, נוכח היותה מבוססת על החקירה שנוהלה בצבא, וכן לאור ההחלטה לעכב
את קידומו של אל"מ שומר.

בג"ץ 1273/20 משמר הדמוקרטיה הישראלית נ' הכנסת
ב-9 בספטמבר דחה בג"ץ עתירות שהוגשו כנגד החלטת הכנסת ה-22 להקנות חסינות לח"כ חיים
כץ מפני העמדה לדין פלילי, בגין כתב אישום שהוגש נגדו בעבירת מרמה והפרת אמונים. זאת,
מאחר שהחסינות חלה רק לתקופת כהונת הכנסת ה-22, ולאור סיום כהונתה בסמכות היועץ
המשפטי לממשלה לחזור ולהגיש כתב אישום.

בג"ץ 6157/17 עמרו מוסא, ארגון "צעירים נגד התנחלויות" נ' מפקדת כוחות צה"ל בגדה המערבית
ב-16 בספטמבר מחק בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה לשנות שילוט שהוקם בציר
מרכזי בחברון על ידי ועד היישוב היהודי, אשר נטען שהוא דוחק את הזהות התרבותית
הפלסטינית. זאת, לאור הודעת המדינה כי המפקד הצבאי יפעל להתאים את השילוט באופן אשר
ישקף את שמות האתרים והצירים החשובים לשתי האוכלוסיות. לעותרים נשמרה הזכות לעתור
כנגד השילוט החדש.

בג"ץ 6306/20 עו"ד כנרת בראשי נ' היועץ המשפטי לממשלה
ב-16 בספטמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות ליועץ המשפטי לממשלה להימנע
ממעורבות בהליך מינוי פרקליט המדינה, לאור מעורבותו ב"פרשת הרפז". שכן העתירה כוללת
ואינה מציגה תשתית עובדתית ומשפטית מינימלית לביסוס הטענות.

בג"ץ 1591/18 פלונית נ' שרת המשפטים
ב-17 בספטמבר קיבל בג"ץ, באופן חלקי, עתירה שהוגשה כנגד סירוב המדינה להכיר בעותרת,
צעירה בדואית שהושאה פעמיים בניגוד לרצונה בהיותה קטינה, נאנסה בידי שני הבעלים ודקרה
למוות את בעלה השני, כקורבן סחר בבני אדם. בית המשפט קבע כי נישואי כפייה לא מהווים
כשלעצמם עבירה של סחר בבני אדם, אולם בנסיבות מסוימות ניתן לראות אותם ככאלה, והורה
למדינה לבחון מחדש את בקשתה.

בג"ץ 7150/16 המרכז הרפורמי לדת ומדינה - התנועה ליהדות מתקדמת בישראל נ' שרת המשפטים

ב-21 בספטמבר קיבל בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות על ביטול החלטת שרת המשפטים לשעבר, איילת שקד, שלא להעמיד לדין משמעתי את רב העיר צפת, הרב שמואל אליהו, בשל שורת התבטאויות גזעניות ופוליטיות. בית המשפט קבע כי חלק מהאמירות חורגות מגדרי חופש הביטוי של עובד ציבור המכהן במשרת דת כרב עיר, וכי נפל פגם מהותי בשיקול הדעת בהחלטת שרת המשפטים, והורה להעמידו לדין משמעתי.

בג"ץ 3353/18 אמונה קליבורן נ' משרד הפנים

ב-22 בספטמבר קיבל בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למשרד הפנים להעניק אזרחות ישראלית לבת קהילת העבריים בדימונה, לאחר שאביה אשר עלה לארץ בשנות ה-80 ונשאר שלא כחוק, קיבל אזרחות בשנת 2015 וביקש להעניק גם לה. בית המשפט קבע, כי על אף שמעמד הנערה לא הוסדר בלידתה וקיומה לא דווח למדינה, היא נכללת תחת גזרי פרשנות המילים "תושב ישראל" בחוק האזרחות, שכן מרכז חייה במדינה, והורה על מתן אזרחות.

ע"מ 1775/20 התנועה למען איכות השלטון נ' עיריית ירושלים

ב-24 בספטמבר קיבל בית המשפט העליון, באופן חלקי, ערעור שהוגש על פסק דין בית המשפט המחוזי, אשר דחה עתירה שהוגשה בחודש מרץ כנגד כוונת עיריית ירושלים להסיר שלטי מחאה שנתלו ליד בית הנשיא, ולפנות רכבים שהוחנו בחניות בתשלום, במסגרת פעולות מחאה כנגד הטלת הרכבת הממשלה על חה"כ בנימין נתניהו. בית המשפט קיבל את הערעור ביחס לשלטי המחאה והגזיבו וקבע כי הסרתם בוצעה בחריגה מסמכות והייתה לא מידתית, שכן הפגיעה בזכות ההפגנה הייתה גדולה מהתועלת של שמירת הסדר הציבורי. בית המשפט דחה את הערעור ביחס לחניית הרכבים שהועמדו בחניות בתשלום בקרבת המקום, לאור מצוקת החנייה המובהקת באזור.

תפ"ח 16-01-932 מדינת ישראל נ' בן אוליאל (עציר)

ב-14 בספטמבר גזר בית המשפט המחוזי על עמירם בן אוליאל, אשר הורשע ברצח בני משפחת דוואבשה בפיגוע בכפר דומא בשנת 2015, שלושה מאסרי עולם במצטבר וכן 20 שנות מאסר. פורסם כי יוגש ערעור כנגד פסק הדין.

אוקטובר:

בג"ץ 6804/20 ישראיר תעופה ותיירות בע"מ נ' ממשלת ישראל

ב-1 באוקטובר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד ההגבלות שהוטלו במהלך הסגר השני, במסגרתן הותרה יציאה ממקום המגורים לשדה התעופה רק למי שרכש כרטיס טיסה עד למועד מסוים. זאת, בשל אי מיצוי הליכים, שכן לא התקיימה פנייה מספקת כנדרש למשרד התחבורה לפני הגשת העתירה.

בג"ץ 6418/20 שלום פורגס נ' מדינת ישראל

ב-21 באוקטובר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה להרחיב את רשימת החריגים שנקבעה על ידה כמורשים להיכנס לישראל, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, ולאפשר כניסה של בני משפחה מדרגה ראשונה לשם שהות משותפת במהלך החגים. זאת, בשל העדר פנייה מספקת לפני הגשת העתירה, וכן לאור קיומו של סעד חלופי בדמות פנייה למשרד הפנים בבקשה לבחינה פרטנית.

בג"ץ 7174/20 ישראל חופשית נ' משרד הבריאות

ב-27 באוקטובר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד הכללת מוסדות חינוך התורניים תחת הגדרת "פנימייה" בתקנות הקורונה, באופן שמאפשר להם להמשיך ולפעול, בתנאים מגבילים, וזאת כחריג לכללים שנקבעו ביחס למוסדות חינוך 'רגילים'. בית המשפט קבע כי אין עילה להתערב בהחלטה, וכי עולה מתשובת המדינה שההבחנה בין מוסדות חינוך הפועלים בתנאי פנימייה, לבין אלו שאינם, נובעת מטעמים מקצועיים וענייניים.

בג"ץ 6766/20 המטה למען ארץ ישראל נ' משטרת ישראל

ב-6 באוקטובר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד החלטת המשטרה לא לאפשר לעותרים לעלות להר הבית בחג הסוכות על מנת לקיים הפגנה כנגד האיסור הכללי החל על עליית יהודים להר הבית לשם תפילה. זאת, שכן לא נפל פגם בהחלטת המשטרה אשר התבססה על הערכה מקצועית של הסיכונים הנשקפים לציבור מקיום ההפגנה.

בג"ץ 3865/20 שלומי שוקרון נ' המועצה המקומית קריית ארבע

ב-7 באוקטובר קיבל בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד סירוב המועצה המקומית קריית ארבע להסדיר שעות רחצה משפחתיות מעורבות בבריכה הציבורית, זאת על אף שהתחייבה לכך במסגרת עתירה קודמת שהוגשה בנושא. בית המשפט קבע כי על המועצה לנהוג באופן סביר, הוגן ושוויוני ביחס לחלוקת המשאב הציבורי, וכי בכל יום בו הבריכה פתוחה לציבור, יוקצו שעותיים לרחצה משפחתית מתוך שעות הפעילות הרגילות.

בג"ץ 1814/20 עד כאן - צעירים למען ישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה

ב-12 באוקטובר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד החלטת היועץ המשפטי לממשלה לא לפתוח בחקירה כנגד ארגון "שוברים שתיקה", בשל טענות לכאורה בדבר ביצוע עבירות "ריגול חמור", לאור החזקתה במידע רגיש ומסווג בהיקף נרחב באשר לפעילות צה"ל, בניגוד לדין. בית המשפט קבע כי לא נפל פגם בהחלטה שלא לפתוח בחקירה, וכי היא התקבלה לאחר בחינה מעמיקה ויסודית על ידי הגורמים הבכירים ביותר במערך התביעה.

בג"ץ 6923/20 מאהר אח'רס נ' מפקד צבאי לאזור

ב-13 באוקטובר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד צו מעצר מינהלי שהוצא לפעיל ג'יהאד איסלאמי הנמצא תחת מעצר מינהלי ושובת רעב מאז חודש אוגוסט. צו המעצר הותלה עקב מצבו הרפואי, אך הוא נשאר מאושפז בבית החולים. בהמשך לכך, ב-28 באוקטובר דחה בג"ץ עתירה נוספת בנושא, במסגרתה התבקש לאפשר את מעברו לבית חולים במזרח ירושלים, בתמורה להפסקת שביית הרעב, שכן העתירה לא העלתה נימוקים מספקים בדבר יתרון רפואי כלשהו בהעברתו.

בג"ץ 6826/20 נג'וא דויקאת נ' מפקד כוחות צה"ל באיזור יהודה ושומרון

ב-25 באוקטובר דחה בג"ץ, ברוב דעות, עתירה שהוגשה על ידי אשת המפגע שרצח את הרב שי אוחיון ז"ל בחודש אוגוסט 2020, לביטול צו החרמה והריסה שהוצא לבית המפגע, אשר העותרת התגוררה בו עם בנותיה. השופטים סולברג ווילנר, בדעת רוב, קבעו כי החלטת המפקד הצבאי מידתית ובהתאם לנוהג בנושא, וכי מדובר באמצעי הרתעתי ולא עונשי. השופט מזוז, בדעת מיעוט, סבר כי נוכח העובדה שלאשת המפגע ולבנותיה לא מיוחסת כל מעורבות או תמיכה במעשיו, מדובר בסנקציה המכוונת עצמה לפגיעה בחפים מפשע ולפיכך אסורה. בהמשך לכך, ב-2 בנובמבר ה'רסו כוחות צה"ל את בית המפגע.

בר"ם 156/20 פלוני נ' שר הפנים

ב-13 באוקטובר קיבל בית המשפט העליון ערעור שהוגש על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מנהליים, אשר דחה עתירה שהוגשה כנגד החלטת רשות האוכלוסין וההגירה שלא להאריך את תוקף המעמד של המערער, אזרח סודן יוצא חבל דרפור, נוכח מעורבותו בפלילים. בית המשפט קבע כי המערער קיבל מעמד של פליט, מכוח החלטת שר הפנים בשנת 2007, ולפיכך בקשתו להארכת הרישיון צריכה להיבחן על פי נוהל הטיפול במבקשי מקלט, ולא בהתאם לנוהג הכללי בנוגע למחזיקים במעמד הומניטרי בלבד כפי שנעשה, והורה למדינה לבחון את הבקשה בהתאם.

ע"פ 4820/18 יהושע אליצור נ' פרקליטות המדינה

ב-24 באוקטובר קיבל בית המשפט העליון, באופן חלקי, ערעור שהוגש על גזר דינו של בית המשפט המחוזי, במסגרתו נגזר על המערער 15 שנות מאסר בגין הרשתתו בהריגה של פלסטיני בשנת 2004 באזור אלון מורה. בית המשפט קבע כי לא ניתן משקל הולם למכלול נסיבות העניין ומדיניות הענישה הראויה במקרים כאלה, והעמיד את עונשו של המערער על 11 שנות מאסר.

נובמבר:

בג"ץ 1412/18 שאהר עטא אבו עלאן נ' מפקד פיקוד המרכז

ב-1 בנובמבר 2020 דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד צו תפיסה שהוצא לשטח הסמוך למעבר מיתר בין שטחי ישראל לאיו"ש, וקבע כי הצו הוצא בהתאם לסמכותו של המפקד הצבאי ובהתבסס על שיקול דעת צבאי-מקצועי.

בג"ץ 5984/20 המון-ווליום בע"מ נ' ממשלת ישראל

ב-3 בנובמבר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד תנאי הסף לקבלת מענק סיוע לעסקים בשל נגיף הקורונה, במסגרתם נשלל המענק מעסקים שמחזור העסקאות שלהם בשנת 2019 עלה על 20 מיליון ש"ח. בית המשפט קבע כי ההחלטה סבירה, אינה פוגעת בשוויון או בחופש התחרות, וכי היא מבטאת שונות רלוונטית בין עסקים קטנים לעסקים אחרים.

בג"ץ 44/20 שושנה לונדון ספיר נ' משטרת ישראל

ב-3 בנובמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה להימנע מלאמון שוטרים הודים המעורבים בביצוע פשעים חמורים ופגיעה בזכויות אדם בחבל קשמיר. בית המשפט קבע כי העתירה כוללת ולא הניחה תשתית עובדתית המלמדת על חשש כי ממשלת הודו שולחת לישראל שוטרים שמעורבים בביצוע פשעים כאמור.

בג"ץ 1/20 אם תרצו-ציונות להיות או לחדול נ' שר החינוך

ב-4 בנובמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות לאוניברסיטה העברית להעמיד לדין משמעת חבר סגל בגין התבטאויות שהפנה כלפי חברי עמותת 'אם תרצו' הלומדים באוניברסיטה. בית המשפט ציין כי ההתבטאויות חמורות ובעלות אופי מפלה ופוגעני, אולם לאוניברסיטה נתון שיקול דעת רחב בכל הנוגע לטיפול בהתנהלותם של מרצים הנמנים עם הסגל האקדמי שלה, והעתירה לא הצביעה על נסיבות חריגות המצדיקות התערבות באופן שבו טיפלה בתלונות.

בג"ץ 6556/18 רגבים נ' שר הביטחון

ב-4 בנובמבר מחק בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה לנקוט בפעולות הריסה כנגד עבודות בלתי חוקיות שמתבצעות על ידי פלסטינים באדמות מדינה בסמוך ליישוב קידה שבבנימין. זאת, לאור הוצאת צו פינוי ביחס לעבודות והתקדמות פעולות ההריסה.

בג"ץ 3917/20 שאול אלוביץ' נ' היועץ המשפטי לממשלה ומ"מ פרקליט המדינה

ב-5 בנובמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות ליועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה פלילית בגין הדלפות חומרי חקירה ב"פרשת 4000". בית המשפט קבע כי ההחלטה סבירה, והתקבלה לאחר בדיקה שהעלתה כי אין ראיות המבססות חשד סביר שבוצעה עבירה.

בג"ץ 3699/20 המרכז הרפורמי לדת ומדינה נ' היועץ המשפטי לממשלה

ב-5 בנובמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה להעמיד לדין את ח"כ לשעבר מיכאל בן ארי בעבירות נטענות של הסתה לגזענות והסתה לאלימות כנגד הציבור הערבי והבדואי. זאת, לאור הודעת המדינה כי חקירה בעניינו של בן ארי נפתחה בחודש אוגוסט והיא עדיין מתנהלת.

בג"ץ 3990/20 עילי ויל נגד מדינת ישראל - משרד הביטחון

ב-8 בנובמבר **מחק בג"ץ** עתירה במסגרתה התבקש להורות לצה"ל לאפשר לבעלי רגישות לגלוטן לשרת בכלל תפקידי הלחימה, זאת, לאור הודעת המדינה כי התקיימה עבודת מטה בצה"ל אשר בסופה הוחלט לפתוח יעדים נוספים בלחימה עבור בעלי רגישות לגלוטן, לרבות ביחידות מובחרות.

דנג"ץ 7491/19 יצחק נאור נ' ראפת אמארה חמדאן

ב-12 בנובמבר **קיבל בג"ץ**, במסגרת דיון נוסף בהרכב מורחב, עתירות שהוגשו כנגד פסק דינו מחודש אוקטובר 2019 במסגרתו הורה ליועץ המשפטי לממשלה להעמיד לדין את השוטר שירה למוות בחיר חמדאן בשנת 2014. בית המשפט קבע כי השוטר יוזמן לחקירה תחת אזהרה, ולאחר השלמת החקירה יוחלט אם להעמידו לדין.

בג"ץ 7059/20 עמותת "חוזה חדש" נ' משטרת ישראל

ב-17 בנובמבר **קיבל בג"ץ** עתירה שהוגשה כנגד הנחיות המשטרה במסגרתן נאסר השימוש באמצעי הגברה לצורך השמעת מוזיקה לאחר השעה 21:30, במהלך ההפגנות שמתקיימות בסמוך למעון ראש הממשלה בירושלים. בית המשפט קבע כי ההנחיה חורגת מהאיזון הראוי שנקבע בפסק דין קודם שעסק בנושא, והורה על ביטולה.

בג"ץ 2924/20 לביא זכויות האזרח, מינהל תקין ועידוד ההתיישבות נ' מפקד תחנת בנימין מחוז ש"י משטרת ישראל

ב-22 בנובמבר **דחה בג"ץ** עתירה שהוגשה כנגד החלטת המשטרה שלא לנקוט בפעולות אכיפה כלפי כלי רכב פלסטינאים נטולי לוחיות זיהוי ("משטובות"), בהם נעשה שימוש לעבודות חקלאיות באזור בנימין, אשר מלוות באבטחה על ידי כוחות הביטחון. בית המשפט קבע כי מתגובת המדינה עולה שהמשטרה ממקדת את פעולות האכיפה בנהגי "משטובות" שיוצרים סיכונים תחבורתיים וביטחוניים חמורים מחוץ לשטחים החקלאיים, וכי מיקוד פעולות האכיפה במפרי החוק החמורים יותר סביר.

בג"ץ 5904/20 ג'מאל מנאצרה נ' האלוף שרון אפק - הפרקליט הצבאי הראשי

ב-23 בנובמבר **דחה בג"ץ** עתירה במסגרתה התבקש להורות על ביטול הסדר הטיעון שנערך עם חייל צה"ל אשר ירה למוות בפלסטיני בחודש מרץ 2019 בסמוך לשוב אפרת, במהלך פעילות אבטחה. בית המשפט קבע כי העתירה הוגשה בשיהוי מהותי, וכי ההחלטה על עריכת הסדר טיעון התקבלה לאחר חקירה אינטנסיבית ומקיפה, בסיומה נקבע כי אמנם החייל נהג ברשלנות תוך סטייה מהוראות הפתיחה באש, אך לא ניתן לייחס לו פעולה מתוך מחשבה פלילית.

בג"ץ 5426/17 חרב מנור חמד ברכאת נ' ראש המינהל האזרחי בגדה המערבית
ב-29 בנובמבר **דחה** בג"ץ עתירות שהוגשו כנגד הכרזת הממונה על הרכוש הממשלתי והנטוש
באזור יהודה ושומרון על שטח של כ-224 דונם בקרבת כפר עאקב כרכוש ממשלתי. בית המשפט
קבע כי בהתאם לחוק הקרקעות הירדני החל בשטח, לאור זניחת עיבוד הקרקע על ידי העותרים,
ומאחר שהליך הסדרת השטח שערך השלטון הירדני בשנות ה-60 לא הושלם, חל הדין הקובע כי
אדם יאבד את זכות החזקה אם הוביר את הקרקע למשך שלוש שנים רצופות, וכי אז זכות השימוש
והחזקה תוחזר לידי השלטון (דין המחלוק).

בג"ץ 7977/20 הפורום המשפטי למען ישראל נ' נציב שירות המדינה
ב-30 בנובמבר **דחה** בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות על מניעת השתתפותו של היועץ
המשפטי לממשלה בוועדת האיתור למינוי פרקליט המדינה, לאור טענות בדבר ניגוד עניינים בו
הוא מצוי. בית המשפט קבע כי העתירה נעדרת תשתית עובדתית ומשפטית מינימלית, וכי
ההחלטה בעניין סגירת תיק החקירה כנגד היועץ המשפטי לממשלה התקבלה זה מכבר, ועילת
הסגירה במהותה היא בשל חוסר אשמה.

ע"א 6913/19 ניצני אריאל בע"מ נ' עיריית אריאל
ב-2 בנובמבר **קיבל** בית המשפט העליון ערעור שהוגש על פסק דינו של בית המשפט המחוזי,
במסגרתו נמחקה תביעה בגין הפרת חוזה שהוגשה כנגד עיריית אריאל, בנימוק כי אין לבתי
המשפט בישראל סמכות בנושא. בית המשפט קבע כי סמכות בתי המשפט לעניינים מקומיים
בשטחי יהודה ושומרון אינה ייחודית, וכי תביעה אזרחית בנושא המצוי בתקנון ובנספחיו יכולה
להתברר בפני הערכאה האזרחית הרלוונטית בישראל.

ע"מ 2098/20 הוועדה המחוזית לתכנון ובניה-מחוז דרום נ' סלמאן אבו קרינאת
ב-1 בנובמבר **קיבל** בית המשפט העליון ערעור שהוגש על ידי המדינה כנגד החלטת בית המשפט
המחוזי ליתן לתושבים בדואים המתגוררים בבנייה בלתי חוקית בסמוך ליישוב אבו קרינאת,
בתחום תכנית מתאר מקומית המיועדת לקליטת מפעלים ביטחוניים ממרכז הארץ, רשות לערור
למועצה הארצית לתכנון ובנייה, על החלטת ועדת המשנה לדחות התנגדות שהגישו לתכנית. בית
המשפט קבע כי אף שתכנית המתאר עלולה להקשות על הכשרת הבנייה הבלתי חוקית בעתיד,
התכנית עוגנה בתכנית מתאר מחוזית לפני שנים רבות, וכי עניינם הפרטני של התושבים לא
מצדיק מתן רשות ערעור בהתאם לאמות המידה המקובלות.

תא (י-ם) 4333-02 שובל שמש נ' הרשות הפלסטינית
ב-2 בנובמבר **קבע** בית המשפט המחוזי בירושלים, במסגרת תביעת פיצויים שהגישו בני משפחת
ציפי וגדי שמש ז"ל, אשר נרצחו בפיגוע בירושלים בשנת 2002, כנגד הרשות הפלסטינית, כי
הרשות תפצה את בני המשפחה ב-13 מיליון ש"ח בגין הצער והשכול שנגרם להם כתוצאה מפיגוע
הטרור. זאת, בהמשך להחלטת בית המשפט משנת 2018 כי הרשות הפלסטינית אחראית לפיגוע.

דצמבר:

בג"ץ 8359/20 אמות השקעות בע"מ נ' ממשלת ישראל

ב-3 בדצמבר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד הליך בחירת הקניונים שהשתתפו בפילוט שנערך כחלק מצעדי היציאה מהגל השני של מגפת הקורונה, בגדרו הותר למספר מצומצם של קניונים לפעול במתכונת מצומצמת. בית המשפט קבע כי המתווה שנבחר סביר ואחראי, והתבסס על שיקולים מקצועיים שאושרו על ידי הגורמים המוסמכים.

בג"ץ 8136/20 י.ג. היכלי מלכות נ' ממשלת ישראל

ב-8 בדצמבר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד האיסור שהוטל על מקום ציבורי או עסקי לקיים אירועים, אף אם הם נערכים בכפוף למגבלת המשתתפים, בעוד שבמקומות שאינם עסקיים הותר לקיים אירועים מוגבלים. בית המשפט קבע כי ההיתר לקיום אירועים פרטיים הוא החריג לכלל, הנובע מכורח המציאות, שכן איסור גורף על עריכת אירועים יוביל לפגיעה ניכרת בזכויותיהם של אזרחי המדינה, לפיכך מדובר בשוני רלוונטי ומידתי.

בג"ץ 7416/20 היכל תרבות בכרמיאל ע"ש נרקין בע"מ נ' שר התרבות והספורט

ב-21 בדצמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות למדינה לכלול מוסדות תרבות המארחים פעילויות תרבות ברחבי הארץ (מוסדות מארחים), כגון היכלי תרבות, בחבילת הסיוע שהוקצתה לעולם התרבות עקב משבר הקורונה, באופן דומה למוסדות תרבות העוסקים ביצירה של פעילות תרבותית (מוסדות יוצרים). בית המשפט קבע כי בהתאם למדיניות משרד התרבות, המוסדות המארחים נתמכים בשגרה על ידו, בשונה ממוסדות יוצרים, וכי מבחני התמיכה המיוחדת בעקבות נגיף הקורונה נועדו להרחיב את התמיכה שניתנת למוסדות היוצרים בימי שגרה, ולכן יש שוני רלוונטי בין המוסדות.

בג"ץ 8527/20 שרת התחבורה ח"כ מירי רגב נ' שר המשפטים מר אבי ניסנקורן, יו"ר הוועדה לבחירת שופטים

ב-14 בדצמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות על ביטול המינויים שנקבעו בישיבת הוועדה לבחירת שופטים ב-6 בדצמבר, לאור כינוסה בהרכב חסר של שישה מבין תשעת חבריה (חברי הכנסת רגב, מארק והאוזר נעדרו). בית המשפט קבע כי הוראת החוק הקובעת כי הוועדה רשאית לפעול כל עוד לא פחת מספר חבריה משבעה, מתייחסת לעצם קיום הוועדה וסמכותה לפעול, ולא למספר החברים בכל כינוס והחלטה של הוועדה. לפיכך, המינויים התקבלו בהתאם לדיון.

בג"ץ 3194/20 הליכוד תנועה לאומית ליברלית נ' היועץ המשפטי לממשלה

ב-29 בדצמבר דחה בג"ץ עתירה במסגרתה התבקש להורות ליועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה פלילית כנגד ראש הממשלה לשעבר, אהוד ברק, וקרן וקסנר, בשל טענות כי המענק הכספי, שקיבל מהקרן בין השנים 2004-2006 תמורת עריכת מחקרים, ניתן כאשר ברק היה פעיל בזירה הפוליטית, ולכן הוא יוצר חשד למרמה והפרת אמונים ולקבלת תרומת בחירות אסורה. בית המשפט קבע כי העתירה אינה מצביעה על מידע כלשהו העלול לבסס חשד לביצוע עבירה פלילית, והחלטת היועץ שלא לפתוח בחקירה פלילית התקבלה כנדרש.

עדכונים נוספים

ינואר:

ב-28 בינואר הגיש היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט המחוזי בירושלים את כתב האישום נגד ראש הממשלה בנימין נתניהו.

28 בינואר, הודעת משרד המשפטים; 28 בינואר, גלובס; 28 בינואר, וואלה!.

ב-29 בינואר פסלה ועדת הבחירות את מועמדותה של ח"כ היבא יזבק מהרשימה המשותפת לכנסת ה-23 בעילות של התנגדות לאופייה היהודי-והדמוקרטי של ישראל ותמיכה במאבק מזויין נגד המדינה. זאת, למרות שהיועץ המשפטי לממשלה קבע כי אין הצדקה לפסילת מועמדותה. ב-9 בפברואר קבע בית המשפט העליון, בהרכב מורחב וברוב דעות, כי אין לפסול את מועמדותה, בשל כך שלא הוצגו ראיות מספיקות לביסוס העילה של שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית.

לסקירת ההליכים בפני הוועדה ראו: 30 בינואר, עדאלה; לסקירה בנוגע לפסילת רשימות מועמדים בדין הישראלי ראו: יובל שני ועמיר פוקס, 26 בינואר, המכון הישראלי לדמוקרטיה.

פברואר:

ב-4 בפברואר החליטה ועדת הכנסת על הענקת חסינות לח"כ חיים כץ. לאחר מכן, ב-17 בפברואר מליאת הכנסת אישרה את מתן החסינות בהצבעה הראשונה, כאשר 62 ח"כים הצביעו בעד אל מול 43 מתנגדים.

4 בפברואר, כלכליסט; 17 בפברואר, כלכליסט.

ב-6 בפברואר פורסם כי תחקיר מערכת הביטחון קבע שהשוטר הפלסטיני שנורה למוות בג'נין לא היווה איום על כוח צה"ל.

מרץ:

ב-16 במרץ הושבעה הכנסת ה-23.

ב-23 במרץ פרסם מבקר המדינה את דוח הביקורת השנתי 70א, בתחומי החברה והרווחה, הכלכלה והתשתיות הלאומיות. הדוח מבקר, בין היתר, את מוכנות מערכת הבריאות להתמודד עם מחלות שבכוחן להביא לתחלואה רבה ולפגיעה קשה בבריאות הציבור.
23 במרץ, הודעת המבקר; 23 במרץ, סקירת הדוח.

אפריל:

ב-7 באפריל פרסמה ועדת הקורונה של הכנסת דוח הכולל מסקנות ביניים.
7 באפריל, הודעת הכנסת.

יוני:

ב-25 ביוני פרסם צו המאבק בטרור (הכרזה שחבר בני אדם הוא ארגון טרור) (תיקון מס' 3), התש"ף-2020, לפיו ארגון התרבות הפלסטינית במלזיה הוא ארגון טרור.
קובץ התקנות חוברת 8620.

ב-30 ביוני הגיש מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, מתניהו אנגלמן, ליו"ר הכנסת, את דוח תלונות הציבור לשנת 2019, אשר כולל גם נתונים בדבר תלונות שהתקבלו בעשור האחרון.
30 ביוני, הודעת מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור; 30 ביוני, הודעת הכנסת.

יולי:

ב-14 ביולי הגיש מבקר המדינה, מתניהו אנגלמן, ליו"ר הכנסת, את דוח מבקר המדינה על השלטון המקומי לשנת 2020.
14 ביולי, הודעת מבקר המדינה; 14 ביולי, הודעת הכנסת.

אוגוסט:

ב-13 באוגוסט הודיעו ישראל ואיחוד האמירויות, בהודעה רשמית משותפת עם ארצות הברית, כי הן תחלנה במהלך מדיני שסופו נורמליזציה מלאה של היחסים ביניהן. בהמשך לכך, ב-11 בספטמבר הודיעו ישראל ובחריין כי יחתמו על הסכם לכינון יחסים דיפלומטיים מלאים. ב-15 בספטמבר נחתם בארצות הברית הסכם בין ארבעת המדינות, וכן הסכם בין ישראל לאיחוד האמירויות, והסכם בין ישראל לבחריין.

13 באוגוסט, Reuters; 11 בספטמבר, Reuters; 14 באוגוסט, הודעת מזכ"ל האו"ם; 15 באוגוסט, הודעת האיחוד האירופי; 15 בספטמבר, Reuters. לניתוח ההסכם ודיונים בהשפעה על היחסים עם הפלסטינים ראו: עמוס ידלין ואסף אוריון, 17 באוגוסט, INSS; קובי מיכאל ואודי דקל, 18 באוגוסט, INSS; מונה חליל, 21 באוגוסט, Opinio Juris; לדיון במניעים של איחוד האמירויות הערביות להסכם ראו: יואל גוז'נסקי, 19 באוגוסט, INSS; לניתוח ההסכם בהיבט של שיתוף הפעולה בין המדינות במרחב הסייבר ראו: סיימון הנדלר, 14 באוגוסט, Lawfare; לניתוח

הרבדים הדתיים של ההסכם ראו: **אופיר וינטר ויואל גוז'נסקי**, 3 בספטמבר, [INSS](#); לדיון באפשרויות התגובה של הפלסטינים להסכם ראו: **יוחנן צורף ויורם שוייצר**, 10 בספטמבר, [INSS](#); לדיון בהשתתפות חוקרי וחוקרות המכון למחקרי ביטחון לאומי בנוגע למשמעויות ההיסטוריות של הסכמי השלום וההשלכות על המזרח התיכון ראו: 16 באוגוסט, [INSS](#).

ב-3 באוגוסט הגיש מבקר המדינה, מתניהו אנגלמן, ליו"ר הכנסת, את החלק השלישי של דוח מבקר המדינה השנתי לשנת 2020, אשר עוסק ברובו במערכת הביטחון.

3 באוגוסט, **תקציר הדוח**; 3 באוגוסט, **הודעת הכנסת**. לניתוח הדוח בנוגע למעורבות של מדינה זרה בהקמה והפעלה של תשתיות לאומיות חיוניות ראו: **גליה לביא ודן קטריבס**, 25 באוגוסט, [INSS](#).

ב-18 באוגוסט הודיעו שר המשפטים, היועץ המשפטי לממשלה וראש המחלקה לחקירות שוטרים (מח"ש), על מספר שינויים שיבוצעו במח"ש בתקופה הקרובה במסגרת רפורמה מקיפה. 18 באוגוסט, **הודעת הפרקליטות**; 18 באוגוסט, **מכתב היועמ"ש לממשלה**; 18 באוגוסט, **מכתב שר המשפטים**.

ב-25 באוגוסט פורסמה הנחיית המשנה לפרקליט המדינה - הנחיה מס' 40.2 - מדיניות העמדה לדין בתיקים שנפתחו על רקע הפגנות או אירועי מחאה.

ספטמבר:

ב-15 בספטמבר נחתמה בארצות הברית הצהרה משותפת בין ארצות הברית, ישראל, איחוד האמירויות ובחריין, וכן הסכם שלום בין ישראל לאיחוד האמירויות, והצהרת שלום בין ישראל לבחריין. בהמשך לכך, ב-15 באוקטובר אושר בכנסת הסכם השלום עם איחוד האמירויות, וב-18 באוקטובר חתמו ישראל ובחריין על הצהרה משותפת לכינון יחסים דיפלומטיים ומזכרי הבנות. 18 באוקטובר, **הודעת משרד החוץ**; 11 בספטמבר, **הודעת הנשיא טראמפ**; 12 בספטמבר, **הודעת האיחוד האירופי**. לדיון בממד הכלכלי-אסטרטגי של הסכמי אברהם ראו: **שמואל אבן, תומר פדלון ויואל גוז'נסקי**, 12 באוקטובר, [INSS](#).

ב-8 בספטמבר פרסם מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, מתניהו אנגלמן, דוח מיוחד על טיפול בתלונות הציבור בגל הראשון של משבר הקורונה. 8 בספטמבר, **הודעת המבקר**; 8 בספטמבר, **הודעת הכנסת**.

אוקטובר:

ב-15 באוקטובר אושר בכנסת הסכם השלום עם איחוד האמירויות, וב-18 באוקטובר חתמו ישראל ובחריין על הצהרה משותפת לכינון יחסים דיפלומטיים ומזכרי הבנות. בהמשך לכך, ב-10 בנובמבר אושר בכנסת ההסכם בין ישראל ובחריין. 18 באוקטובר, **הודעת משרד החוץ**. 10 בנובמבר, **הודעת הכנסת**.

ב-23 באוקטובר הודיעו ישראל וסודן על התחלת תהליך נורמליזציה וכינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות, בתיווכה של ארצות הברית. זאת, כחלק מהסכמי אברהם.

24 באוקטובר, **הודעת מזכ"ל האו"ם**; 23 באוקטובר, **Reuters**. לניתוח ההיתכנות לנרמול היחסים בין ישראל וערב הסעודית ראו: **יואל גוז'נסקי**, 27 באוקטובר, **INSS**; לניתוח האתגרים הגלומים בהצטרפות אפשרית של קטר להסכמי אברהם ראו: **קובי מיכאל ויואל גוז'נסקי**, 14 באוקטובר, **INSS**; לדיון בממד הכלכלי-אסטרטגי של הסכמי אברהם ראו: **שמואל אבן, תומר פדלון ויואל גוז'נסקי**, 12 באוקטובר, **INSS**; לניתוח יחסי ישראל-סין על רקע הסכמי הנורמליזציה עם מדינות המפרץ ראו: **אייל פרופר**, 13 באוקטובר, **INSS**; לתובנות מדיון שנערך במכון למחקרי ביטחון לאומי בנוגע לרקע וההשלכות של הסכמי אברהם על ישראל והמזרח התיכון ראו: **אודי דקל ונועה שוסטרמן**, 21 בספטמבר, **INSS**.

ב-26 באוקטובר פרסם מבקר המדינה, מתניהו אנגלמן, דוח ביניים בנוגע להתמודדות המדינה עם משבר הקורונה.
27 באוקטובר, **הודעת הכנסת**.

נובמבר:

ב-10 בנובמבר אושר בכנסת ההסכם בין ישראל ובחריין בדבר כינון יחסים דיפלומטיים.

ב-8 בנובמבר פרסמה פרקליטות המדינה את הדוח השנתי המסכם את פעילותה בשנת 2019.
8 בנובמבר, **תקציר הדוח**.

ב-18 בנובמבר הודיע משרד המשפטים כי היועץ המשפטי לממשלה, אביחי מנדלבליט, העביר לשר המשפטים מתווה לייעול עבודת מח"ש ונקיטת פעולות לחיזוק אמון הציבור בה.

דצמבר:

ב-8 בדצמבר פרסם משרד המשפטים את עמדת ישראל בנוגע להחלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר. עמדת ישראל היא שהמשפט הבינלאומי חל במרחב הסייבר, אולם יש לבחון את הכללים הספציפיים שחלים, לאור המאפיינים הייחודיים. כך, האיסור על השימוש בכוח חל גם על פעולת סייבר, וככל שהפעולה עולה כדי התקפה חמושה, למדינה המותקפת יש זכות להגנה עצמית. דיני הלחימה חלים, באופן כללי, במרחב הסייבר. שאלת הריבונות במרחב הסייבר, והחובה על מדינה לנקוט בכל האמצעים הסבירים כדי להפסיק פעולות סייבר משטחה (due diligence), עוד לא הוכרעו. פעולת סייבר יכולה להיחשב כהתערבות בעניינה הפנימיים של מדינה, לדוגמה כאשר יש התערבות בהליך הבחירות.

לניתוח עמדת ישראל ראו: **מייק שמיט**, 17 בדצמבר, **EJIL: Talk! חלק ראשון, חלק שני**; לניתוח העמדה בהקשר של מתקפות הסייבר כנגד ישראל שאירעו בעת האחרונה ראו: **טל מימרן ויובל שני**, 30 בדצמבר, **Lawfare**.

ב-10 בדצמבר הודיע הנשיא טראמפ כי ישראל ומרוקו הסכימו לכונן יחסים דיפלומטיים מלאים. כחלק מההסכם הכירה ארצות הברית בריבונותה של מרוקו על סהרה המערבית. בהמשך לכך, ב-22 בדצמבר נחתמו בין ישראל ומרוקו ארבעה הסכמי שיתוף פעולה ומזכרי הבנות במספר תחומים, וכן הצהרה משותפת על כינון יחסים.

ב-12 בדצמבר הכריזו ישראל וממלכת בהוטן על כינון יחסים דיפלומטיים מלאים.

ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

ינואר:

ב-28 בינואר הורה בית הדין הפלילי הבינלאומי על הגשת עמדות בהליך בעניין פלסטין, בכל הנוגע לשאלת סמכות השיפוט של בית הדין. הצדדים והקורבנות יוכלו להגיש עמדותיהם עד ל-16 במרץ, בעוד לצדדים מעוניינים אחרים הותר להגיש בקשה לאישור הצטרפותם להליך כ-”ידיד בית המשפט” עד ה-14 בפברואר.

28 בינואר, הודעת בית הדין.

ב-17 בינואר פורסם כי בריטניה הרחיבה את הסנקציות שהוטלו על ארגון חיזבאללה לכלל זרועותיו, ולא רק לזרוע הצבאית.

ב-20 בינואר פורסם כי הונדורס הכריזה על חיזבאללה כארגון טרור.

ב-29 בינואר פורסם כי בית משפט מחוזי בהולנד דחה תביעת נזיקין נגד בני גנץ ואמיר אשל (מפקד חיל האוויר דאז), שהוגשה על ידי פלסטיני שמשפחתו נהרגה בתקיפת חיל האוויר בעזה במהלך מבצע צוק איתן. זאת, בשל חסינותם הפונקציונאלית מהעמדה לדין מתוקף פועלם בכובעם הרשמי, במיוחד בגדרי הליך אזרחי. לפיכך נקבע כי לבית המשפט לא קיימת סמכות שיפוט.

29 בינואר, חדשות 13.

ב-4 בפברואר פורסם כי ב-30 בינואר בית משפט מחוזי באונטריו, קנדה דחה את ערעורה של אשת המחבל אשר ביצע פיגוע במטוס אל-על באתונה בשנת 1968, וקבע כי היא אינה זכאית למשוך את כספי פוליסת ביטוח החיים שלו, שהתבססה על הצהרות שווא של בעלה המנוח אודות עברו.

פברואר:

ב-12 בפברואר פרסמה מועצת זכויות האדם של האו"ם (UN human rights council) מאגר מידע הכולל רשימה של 112 חברות ישראליות וזרות הפועלות מעבר לגבולות הקו הירוק או בהתנחלויות. הרשימה הוכנה בהתאם **להחלטת הוועדה מס' 31/36** שהתקבלה ב-24 במרץ 2016, אשר הדגישה את אחריותם האישית של תאגידים לשיתוף פעולה, ישיר או עקיף, עם מפעל ההתנחלויות, המאפשר את המשך הפרות זכויות האדם. ההחלטה קראה למדינות להימנע משיתוף פעולה מסחרי עם חברות הפועלות בהתנחלויות. בעקבות ההחלטה בוצעה הערכה של 206 חברות ישראליות ובינלאומיות, תוך בחינת עשרה תחומי פעילות, ביניהם: אספקת ציוד וחומרי גלם בתחומי הבנייה והאבטחה של התנחלויות ושל גדר ההפרדה; אספקת שירותים התומכים בתנאי המחיה בהתנחלויות, כולל שירותי תחבורה ושירותים פיננסיים; שימוש במשאבי טבע בהתנחלויות וזיהום הסביבה לפלסטינים; השפעה לרעה על הכלכלה הפלסטינית; השקעה בחברות שבבעלות של מתנחלים אשר מפתחות את ההתנחלויות. על פי הרשימה, אמות המידה שעל פיהן נבחנו החברות כללו את סוג ההתאגדות של החברה, רמת המעורבות שלה, וכן את סוגי הפעילויות בהן היא עוסקת. מתוך 112 החברות הכלולות ברשימה, 94 הן חברות ישראליות (כדוגמת בזק ובנק הפועלים) ו-18 חברות זרות (כדוגמת Airbnb ו-Booking). **ראש הממשלה** וכן **משרד החוץ**, פרסמו הודעות בהן דחו בתוקף את ממצאי הרשימה וגינו את הוועדה על פועלה.

ב-25 בפברואר הכריזה ממשלת בריטניה על הזרוע המדינית של ארגון חיזבאללה כארגון טרור. 25 בפברואר, **Guardian**; 26 בפברואר, **Jpost**. ההכרזה אושרה על ידי הפרלמנט הבריטי ב-27 בפברואר, **Independent**.

מרץ:

ב-16 במרץ הוגשו לבית הדין הפלילי הבינלאומי טענות הצדדים וחוות דעת מטעם ידידי בית המשפט, בהליך בעניין פלסטין, בשאלת סמכות השיפוט הטריטוריאלית של בית הדין. מלבד חוות הדעת מטעם **פלסטין**, מטעם **קורבנות פלסטינים** ומטעם **הסנגוריה של בית הדין (OPCD)**, הוגשו בהליך כ-50 חוות דעת מטעם ידידי בית המשפט, וביניהן חוות דעת של מדינות כדוגמת **גרמניה**, **הונגריה**, **אוסטרליה**, **ברזיל**, **אוסטריה** ו-**צ'כיה**, ארגונים אזוריים כדוגמת **הליגה הערבית**, ארגונים לא מדינתיים כדוגמת **הארגון הבינלאומי של משפטנים יהודים (IJL)**, אקדמאים בכירים כדוגמת **אייל בנבנישתי**, **קבוצה** בהשתתפות רובי סיבל ודפנה ריצימונד-ברק, **מלקולם שואו** ו-**קווין וון הלר**, ולשכות עורכי הדין **בישראל** ו-**בפלסטין**.

ב-23 במרץ נתן בית הדין הפלילי הבינלאומי לתובעת ארכה להגשת תגובתה לטענות הצדדים וחוות הדעת השונות שהוגשו בהליך בעניין פלסטין, עד ל-30 באפריל.

ב-19 במרץ הכריז שר הפנים הגרמני על פירוק ארגון הימין הקיצוני "United German Peoples and Tribes" ואסר על חברות בו, בשל גזענות הארגון ופעולותיו האנטישמיות. 19 במרץ, **NY Times**.

ב-5 במרץ הורה בית משפט להגירה בארצות הברית על גירושו לגרמניה של תושב קונטיקט, ששימש כשומר במחנה ריכוז בגרמניה במהלך מלחמת העולם השנייה ואף השתתף בביצוע צעדות המוות.

אפריל:

ב-30 באפריל הגישה תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי את תגובתה לטענות הצדדים ולחוות דעת ידידי בית המשפט בהליך בעניין פלסטין. התובעת חזרה על עמדתה כי פלסטין היא מדינה ולכן על בית הדין להורות כי יש לה סמכות לפתוח בחקירה, ולקבוע מהי הטריטוריה בה מתקיימת סמכות השיפוט. בתגובה לכך, ב-15 במאי [אשרר](#) מזכיר המדינה של ארצות הברית, מייק פומפאו, את העמדה האמריקאית כי הפלסטינים אינם עומדים בתנאי הסף להצטרפות לאמנת רומא ולארגונים בינלאומיים דוגמת בית הדין, ולבית הדין אין סמכות שיפוט להורות על פתיחת חקירה. הניסיון של בית הדין להפעיל את כוחו מחוץ לתחום השיפוט שלו הוא מהלך פוליטי, והוא יישא בהשלכות ככל שימשיך בחקירות הלא לגיטימיות.

4 במאי, [ASIL](#). לביקורת על העדר התייחסות התובעת לטענות בדבר הזכות מכוח המנדט הבריטי ראו: [עוזי אייסב](#), 5 במאי, [Opinio Juris](#); לניתוח תגובת התובעת ראו: [מלקולם שו](#), 4 ביוני, [EJIL:Talk! חלק ראשון, חלק שני](#); לניתוח הצעדים שארצות הברית וישראל נוקטות: [איתן גלבע](#), 25 במאי, [BESA](#); לדוח בדבר ההשפעה הפוליטית של ארגונים לא ממשלתיים על בית הדין: [יוסי קופרווסר ודן דיקר](#), 5 במאי, [JCPA](#).

ב-14 באפריל דחתה ערכאת הערעור הפדרלית בארצות הברית תביעת נזיקין שהוגשה כנגד הרשות הפלסטינית ואש"ף, על ידי משפחות הנרצחים האמריקאים בפיגוע שאירע בקניון בקרני שומרון בשנת 2002, וקבעה כי לבית המשפט אין סמכות שיפוט אישית ביחס לנתבעים.

17 באפריל, [ASIL](#).

ב-30 באפריל פורסם כי גרמניה הכריזה על חיזבאללה כארגון טרור, ואסרה על כל פעילות של הארגון בשטחה. בתוך כך, משטרת גרמניה פשטה על ארבע שלוחות של הארגון במדינה.

מאי:

ב-19 במאי הודיע יו"ר הרשות הפלסטינית, מחמוד עבאס, כי הרשות הפלסטינית משוחררת מכל ההסכמים עם ישראל וארצות הברית, כולל ההסכמים הביטחוניים, לאור כוונת ישראל לספח חלקים בגדה המערבית. לאור ההצהרה, בית הדין הפלילי הבינלאומי ביקש הבהרות ומידע נוסף בנוגע להסכמים בין הרשות הפלסטינית וישראל, בין היתר הסכמי אוסלו. ב-5 ביוני השיבה הרשות הפלסטינית כי ההצהרה אינה משפיעה על השאלות המשפטיות שתלויות ועומדות בפני בית הדין. ב-8 ביוני הגיבה תובעת בית הדין לתשובת פלסטין וציינה כי לעמדתה אין להצהרה השפעה על הסטטוס של פלסטין כחברה באמנת רומא, ועל סמכות השיפוט של בית הדין.

19 במאי, [NY Times](#); 20 במאי, [Guardian](#). לניתוח ההצהרה ודיון בצעדים שישראל יכולה לנקוט ראו: יוחנן צורף, 27 במאי, [INSS](#).

ב-11 במאי אשררה תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי את החלטתה שלא לפתוח בחקירה בעניין אירועי המשט לעזה בשנת 2010 ("משט המרמה"). זאת, במסגרת בקשה שהגישה איי קומורו לערכאת קדם המשפט לבחון את החלטת התובעת מחודש דצמבר 2019, בפעם השלישית, שלא לפתוח בחקירה.

4 במאי, [תגובת](#) משפחות הקורבנות לבקשת איי קומורו; 26 במאי, [תגובת](#) איי קומורו להחלטת התובעת. לדיון בהשפעת המשט על התדרדרות היחסים בין המדינות ראו: גליה לינדנשטראוס ורמי דניאל, 25 במאי, [INSS](#).

יוני:

ב-5 ביוני השיבה הרשות הפלסטינית לבקשת בית הדין הפלילי הבינלאומי להבהרות ומידע נוסף בנוגע להסכמים בין הרשות הפלסטינית וישראל, בין היתר הסכמי אוסלו, לאור הודעת יו"ר הרשות הפלסטינית, מחמוד עבאס, כי הרשות הפלסטינית משוחררת מכל ההסכמים עם ישראל וארצות הברית, כולל ההסכמים הביטחוניים. במסגרת התשובה הובהר כי עמדת הרשות הפלסטינית היא שההצהרה אינה משפיעה על השאלות המשפטיות שתלויות ועומדות בפני בית הדין. ב-8 ביוני הגיבה תובעת בית הדין לתשובת פלסטין וציינה כי לעמדתה אין להצהרה השפעה על הסטטוס של פלסטין כחברה באמנת רומא, ועל סמכות השיפוט של בית הדין.

ב-11 ביוני קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי קריאה להחרים מוצרים מישראל אינה הסתה לאפליה, וחוסה תחת חופש הביטוי.

בשנים 2009-2010 השתתפו 11 פעילי חרם נגד ישראל (BDS) בפעולות מחאה במסגרתן קראו להחרמת מוצרים ישראליים בסופרמרקט בצרפת. הם הואשמו על ידי צרפת בהסתה לאפליה, שמהווה עבירה פלילית, ובשנת 2013 הורשעו. בשנת 2015 ערעור שהוגש כנגד ההרשעה נדחה. הפעילים עתרו לבית הדין האירופי לזכויות אדם כנגד ההרשעה. בית הדין קיבל את עתירתם בחלקה. בית הדין דחה את הטענה כי מדובר בהרשעה שלא על פי חוק, שכן בית המשפט בצרפת פסק עוד לפני מעשיהם כי אפשר להחיל את החוק האמור גם על קריאה לחרם נגד ישראל. לעומת זאת, נקבע כי ההרשעה פגעה בחופש הביטוי של העותרים. לגישת בית הדין יש להבחין בין הסתה

לחוסר סובלנות, המשולבת באלימות ושנאה, אשר חורגת מגדר חופש הביטוי, לבין קריאה ליחס שונה אשר אינה מהווה בהכרח הסתה לאפליה ותלווה בנסיבות. נקבע, כי בית המשפט בצרפת שגה כאשר לא שקל באופן נכון את השיקולים הרלוונטיים, כולל החשיבות הפוליטית והאינטרס הציבורי בנושא; מטרתם של העותרים לעורר דיון בקרב צרכני הצרכנים; העובדה כי הם לא קראו קריאות גזעניות או אנטישמיות; לא הסיתו לשנאה או אלימות; ולא גרמו לנזק.

11 ביוני, [Reuters](#). לניתוח ההחלטה והמשמעויות שלה ראו: קאי אמבוס, 30 ביוני, [Just Security](#); אנדריונה דה ליאו, 16 ביוני, [Opinio Juris](#).

ב-11 ביוני פורסם מכתב מומחים למשפט בינלאומי בנוגע לאי-חוקיות הסיפוח. בתוך כך, קרא מזכ"ל האו"ם, בדיון התקופתי של מועצת הביטחון על המזרח התיכון, לישראל להימנע מסיפוח וגרס כי מדובר בהפרה חמורה של הדין הבינלאומי.

לדיון בחוקיות הסיפוח ראו: ג'וזף ויילר ומיכל סליטרניק, 29 ביוני, [EJIL:Talk!](#); לביקורת על הכוונה לספח וקריאה לקהילה הבינלאומית לנקוט בצעדים ראו: ג'ון קוויגלי, 30 ביוני, [Opinio Juris](#); לדיון בהשפעת הסיפוח על יחסי ישראל ואירופה ראו: עודד ערן ושמעון שטיין, 1 ביולי, [INSS](#); לדיון בהשפעת הסיפוח על יחסי ישראל ומדינות המפרץ ראו: יואל גוז'נסקי, 22 ביוני, [INSS](#); לניתוח מסקנות משחק מלחמה אשר נערך במכון למחקרי ביטחון לאומי ובחן את ההשלכות של סיפוח שטחים ביהודה ושומרון ראו: אודי דקל ונועה שוסטרמן, 5 ביולי, [INSS](#).

ב-11 ביוני הוציא הנשיא טראמפ צו מינהלי שמאפשר הטלת סנקציות על בכירים בבית הדין הפלילי הבינלאומי. הצו מאפשר, בין היתר, להטיל סנקציות כלכליות על בכירים בבית הדין המעורבים בחקירה נגד מי שהועסק (personnel) על ידי ארצות הברית, או על ידי מדינה בת ברית שאינה חברה באמנת רומא, ולשלול מאנשי בית הדין ובני משפחותיהם ויזות כניסה למדינה. בתגובה, 67 מדינות חברות בבית הדין חתמו על הצהרת תמיכה בבית הדין כגוף משפטי עצמאי ואובייקטיבי.

11 ביוני, [NY Times](#); 11 ביוני, [ASIL](#); 11 ביוני, [תגובות בית הדין](#); 11 ביוני, [תגובות נשיא אסיפת המדינות החברות](#); 30 ביוני, [הצהרת ג'וני](#) מצד עורכי דין ומשפטנים בינלאומיים. לביקורות על הצו ודיון בחוקיות שלו ראו: אדם סמית, 15 ביוני, [Just Security](#); דיוויד שפר, 12 ביוני, [Just Security](#); אלדו בורדה, 24 ביוני, [EJIL:Talk!](#); אנדרו בויל, 18-19 ביוני, [Opinio Juris חלק ראשון, חלק שני](#).

ב-22 ביוני אימצה מועצת זכויות האדם של האו"ם חמש החלטות המבקרות את מדיניות ישראל בשטחי יהודה ושומרון, עזה ורמת הגולן.
[החלטה 43/3](#); [החלטה 43/30](#); [החלטה 43/31](#); [החלטה 43/32](#); [החלטה 43/33](#).

ב-11 ביוני הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון דוח בדבר יישום החלטה 2231 (2015) בעניין הסכם הגרעין עם איראן.
30 ביוני, [הודעת מועצת הביטחון](#).

ב-16 ביוני הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון דוח עיתי ביחס לחודשים מרץ-יוני 2020, בדבר יישום החלטה 2334 (2016) בעניין אי-חוקיות ההתנחלויות.

ב-29 ביוני אימצה מועצת הביטחון את החלטה 2530 (2020) בנוגע לסיטואציה במזרח התיכון, במסגרתה האריכה בחצי שנה את המנדט של כוח שמירת השלום הבינלאומי בגבול בין ישראל וסוריה (UNDOF). זאת, בהמשך לדוח העיתי ביחס לחודשים מרץ-מאי 2020, שהגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון ב-8 ביוני, המסכם את פעולותיו של כוח שמירת השלום.
29 ביוני, הודעת מועצת הביטחון.

יולי:

ב-13 ביולי חתם מושל מיזורי על חוק נגד תנועת ה-BDS, האוסר על המדינה לחתום על חוזים עם חברות המחרימות את ישראל. מיזורי היא המדינה ה-32 בארצות הברית שמחוקקת חוק כזה.
14 ביולי, Jpost.

ב-14 ביולי הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון את הדוח העיתי בדבר יישום החלטה 1701 (2006).

אוגוסט:

ב-18 באוגוסט הרשיע הטריבונל המיוחד ללבנון (STL), אשר הוקם מכוח החלטה 1757 (2007) של מועצת הביטחון, פעיל חיזבאללה במעורבות ברצח ראש ממשלת לבנון לשעבר רפיק אל-חרירי בשנת 2005. בית הדין זיכה שלושה פעילי חיזבאללה נוספים ממעורבות ברצח, וכן קבע כי אין ראיות לכך שהנהגת הארגון וסוריה היו מעורבות בו. המשפט נערך שלא בפני הנאשמים.

18 באוגוסט, תקציר פסק הדין; 18 באוגוסט, הודעת בית הדין; 18 באוגוסט, הודעת האו"ם; 18 באוגוסט, ASIL; 18 באוגוסט, Reuters. לניתוח פסק הדין ודיון בחשיבות שלו ראו: ארתור טראדלי, 20 באוגוסט, Lawfare; לדיון באתגרים שעומדים בפני ירדן ראו: עודד ערן, 12 באוגוסט, INSS.

ב-14 באוגוסט דחתה מועצת הביטחון של האו"ם הצעת החלטה של ארצות הברית להאריך את האמברגו על מכירות אמל"ח לאיראן, שתוקפו עומד לפוג ב-18 באוקטובר. האמברגו נקבע בהחלטה 2231 (2015) של מועצת הביטחון אשר נתנה תוקף להסכם הגרעין עם איראן (JCPOA). בהמשך לכך, ב-20 באוגוסט הודיעה ארצות הברית כי היא דורשת ממועצת הביטחון להפעיל את הסעיף שיחזיר את כל הסנקציות וההגבלות שהוטלו על איראן בעבר ובוטלו לאחר גיבוש הסכם הגרעין (Snapback). רוב המדינות החברות במועצה סברו כי ארצות הברית לא יכולה להפעיל את הסעיף בשל פרישתה מהסכם הגרעין בשנת 2018.

לניתוח דחיית ההחלטה להאריך את האמברגו ודיון בהשפעה על ישראל ראו: אלדד שביט וסימה שיין, 17 באוגוסט, [INSS](#); לביקורת על דרישת ארצות הברית להחזיר את הסנקציות ראו: לארי ג'ונסון, 21 באוגוסט, [Opinio Juris](#).

ב-28 באוגוסט אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2539 (2020) בנוגע לסיטואציה במזרח התיכון, במסגרתה הוארך המנדט של כוח האו"ם הזמני בלבנון (יוניפי"ל) בשנה נוספת, תוך עריכת מספר שינויים, כולל, בין היתר, מתן היתר לכוח להיכנס לבחון אתרים חשודים במנהור, צמצום תקרת הכוחות של יוניפי"ל, וקריאה למזכ"ל האו"ם להציג תכנית לשיפור יעילות יוניפי"ל תוך 60 יום.

28 באוגוסט, [הודעת האו"ם](#), 28 באוגוסט, [Reuters](#), 29 באוגוסט, [הודעת משרד החוץ](#). לניתוח ההחלטה וביקורת על אפקטיביות השינויים שנערכו ראו: אסף אוריון, 7 בספטמבר, [INSS](#).

ספטמבר:

ב-16 בספטמבר דחתה ערכאת קדם המשפט של בית הדין הפלילי הבינלאומי את בקשת איי קומורו לבחון מחדש את החלטת התובעת מחודש דצמבר 2019 שלא לפתוח בחקירה בעניין אירועי המשט לעזה בשנת 2010 ("משט המרמרה"), למרות שמתחה ביקורת על אופן קבלת החלטתה.
16 בספטמבר, [הודעת בית הדין](#).

ב-2 בספטמבר הטילה ארצות הברית סנקציות על תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי ובכיר נוסף, בין היתר, שלילת ויזת כניסה למדינה והקפאת נכסים, בשל החקירה שמתנהלת בבית הדין ביחס לפשעי מלחמה לכאורה שבוצעו בידי הכוחות האמריקאים באפגניסטן. זאת, בהמשך לצו מינהלי שהוצא בחודש יוני אשר מאפשר הטלת סנקציות על בכירים בבית הדין המעורבים בחקירה נגד גורמים אמריקאים או נגד גורמים של מדינה בת ברית שאינה חברה באמנת רומא (כגון לישראל). האיחוד האירופי גינה את הטלת הסנקציות וקרא להסרתן.

2 בספטמבר, [הודעת בית הדין](#); 2 בספטמבר, [הודעת נשיא המדינות החברות בבית הדין](#); 2 בספטמבר, [הודעת האו"ם](#); 2 בספטמבר, [Guardian](#). לאסופת תגובות מרחבי העולם לצו המינהלי שהוצא ראו: בת' ואן שאק, 1 בספטמבר, [Just Security](#); לדיון באי חוקיות הצו המינהלי ראו: קארי זקל וג'מל ג'אפר, 13 באוקטובר, [Just Security](#); לניתוח הסנקציות ודיון בהשלכות שלהן ראו: היילי אנדרסון, 2 בספטמבר, [Just Security](#).

ב-10 בספטמבר פורסמה חוות דעת היועץ המשפטי של בית הדין האירופי לצדק (CJEU), ג'רארד הוגאן, בנוגע לחוק בלגי משנת 2017 האוסר שחיטה ללא הימום בעל החיים קודם לכן (ובכך אוסר שחיטה יהודית או מוסלמית, שכן לפי חוקי הדת ביהדות ובאיסלם אסור להמם את בעל החיים לפני השחיטה), במסגרתה קבע כי החוק נוגד את הדין האירופי ביחס לחופש הדת, וכי יש להתיר חריג בחוק בנוגע לשחיטה שמבוצעת בהתאם להלכה הדתית.

10 בספטמבר, הודעת בית הדין.

ב-22 בספטמבר פורסם כי בית המשפט העליון של פינלנד אשרר את החלטת ערכאת הערעור לאסור ברחבי המדינה את פעילות תנועת ההתנגדות הנורדית (NRM), ארגון ניאו נאצי הפועל במספר מדינות סקנדינביות.

ב-23 בספטמבר הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון דוח המסכם את פעילות כוח האו"ם לפיקוח על ההפרדה בין ישראל וסוריה (UNDOF) בין החודשים מאי עד אוגוסט 2020.

אוקטובר:

ב-29 באוקטובר הודיע מזכיר המדינה של ארצות הברית, מייק פומפאו, על שינוי במדיניות רישום מקום הלידה במסמכים רשמיים של אזרחים אמריקאים במסגרתו יתאפשר לאמריקאים ילידי ירושלים לרשום בדרכון כי מקום לידתם הוא ישראל.

29 באוקטובר, [Reuters](#); 29 באוקטובר, [The Hill](#).

בחודש אוקטובר הטילה אסטוניה סנקציות על ארגון חיזבאללה במסגרתו נאסרה כניסת פעילי הארגון לשטחה. בתוך כך, הפרלמנט הצ'כי וגואטמלה הכריזו על הארגון, על כל זרועותיו, כארגון טרור.

28 באוקטובר, הודעת משרד החוץ; 24 באוקטובר, הודעת מזכיר המדינה האמריקאי.

ב-14 באוקטובר החרג הסנאט הפולני את השחיטה הכשרה של עופות מהצעת החוק האוסרת, בין היתר, על יצוא בשר מהמדינה, באופן שיותר יצוא של עופות כשרים. בנוסף, הסנאט דחה את ההגבלות על יצוא בשר משחיטה כשרה של בקר עד לשנת 2025.

ב-20 באוקטובר הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון דוח עיתי ביחס לחודשים אפריל עד אוקטובר 2020, בנוגע ליישום החלטה 1559 (2004), אשר קראה לכבד את סמכותה הבלעדית של ממשלת לבנון ברחבי המדינה, לנסיגת כל הכוחות הזרים ולפירוק המיליציות החמושות.

נובמבר:

ב-19 בנובמבר הודיע מזכיר המדינה האמריקאי, מייק פומפאו, כי ארצות הברית תתייחס לארגוני ה-BDS כארגונים אנטישמים, והורה על הכנת רשימה של ארגונים התומכים בפעילות תנועת ה-BDS, בין היתר, על מנת לוודא כי לא יינתן להם מימון אמריקאי.

ב-16 בנובמבר פרסם ה-FBI דוח סטטיסטי בנוגע לפשעי שנאה שהתרחשו בארצות הברית בשנת 2019, במסגרתו צוין כי מספר פשעי השנאה בשנת 2019 הגיע לשיא של למעלה מעשור, וכי מספר פשעי השנאה האנטישמיים גדל ב-14% ביחס לשנת 2018.

דצמבר:

ב-17 בדצמבר קבע בית הדין האירופי לצדק (CJEU) כי חוק בלגי משנת 2017 האוסר שחיטה שלא בדרך של הימום הפיך (ובכך אוסר שחיטה יהודית או מוסלמית, שכן לפי חוקי הדת ביהדות ובאיסלם אסור להמם הימום הפיך, שאינו מסתיים במוות של בעל החיים, לפני השחיטה) מידתי, ואינו נוגד את הזכות לחופש הדת בדין האירופי. בין היתר, לאור תכליתו לקדם את רווחת בעלי החיים, וההיתר לשווק בשר כשר וחלאל ממדינות אחרות.
17 בדצמבר, הודעת בית הדין.

ב-11 בדצמבר גזר הטריבונל המיוחד ללבנון (STL), אשר הוקם מכוח החלטה 1757 (2007) של מועצת הביטחון, חמישה מאסרי עולם על סלים ג'מיל איש, פעיל חיזבאללה אשר הורשע בחודש אוגוסט במעורבות ברצח ראש ממשלת לבנון לשעבר רפיק אל-חרירי בשנת 2005. גזר הדין ניתן שלא בפני איש.
11 בדצמבר, Reuters.

ב-1 בדצמבר הכריזה סלובניה את ארגון חיזבאללה על כל זרועותיו כארגון טרור.

ב-23 בדצמבר פרסם משרד המכס האמריקאי תקנה הקובעת כי מוצרים המיוצרים בהתנחלויות ונמכרים בארצות הברית יוגדרו כ"תוצרת ישראל". זאת, בהמשך להודעת מזכיר המדינה האמריקאי, מייק פומפאו, על שינוי המדיניות האמריקאית בנושא במהלך ביקורו בגדה המערבית בחודש נובמבר.

בחודש דצמבר פורסם כי בית משפט פדרלי בארגנטינה זיכה את קרלוס טז'דין, אשר הואשם כי מכר ביודעין את המשאית ששימשה לביצוע הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס בשנת 1994. טז'דין הוא הנאשם הארגנטינאי האחרון שהועמד למשפט, ועד היום איש לא הורשע בביצוע הפיגוע. ארגון הקהילה היהודית בארגנטינה הודיע כי יפעל להגשת ערעור על פסק הדין.

ב-18 בדצמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2555 (2020), במסגרתה האריכה בחצי שנה את המנדט של כוח שמירת השלום הבינלאומי בגבול בין ישראל וסוריה (UNDOF). זאת, בהמשך לדוח העיתי שהגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון ב-2 בדצמבר, המסכם את פעולותיו של כוח שמירת השלום בחודשים אוגוסט-נובמבר.
18 בדצמבר, הודעת מועצת הביטחון.

ב-16 בדצמבר הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון דוח עיתי ביחס לחודשים ספטמבר-דצמבר, בדבר יישום החלטה 2334 (2016), בעניין אי חוקיות ההתנחלויות.

ב-24 בדצמבר נבחרה מדינת פלסטין, בפעם השנייה, לכהן בלשכת אספת המדינות החברות בבית הדין הפלילי הבינלאומי.

ידיעות בינלאומיות

מגפת הקורונה

מרץ:

ב-11 במרץ הכריז ארגון הבריאות העולמי (WHO) על התפשטות נגיף הקורונה כעל מגיפה כלל עולמית.

ב-13 במרץ הכריז הנשיא טראמפ על מצב חירום לאומי בארצות הברית. בתוך כך, מדינות רבות הורו על הטלת הסגר ועל נקיטת צעדים נוספים.

לסקירה של המדיניות בכל מדינות ארצות הברית, ראו: הקונגרס הלאומי של המחוקקים המדינתיים (NCSL).

ב-16 במרץ קרא משרד הנציב העליון של האו"ם לזכויות האדם (OHCHR) לכל המדינות לשמר את זכויות האדם גם תחת מצב חירום, ולוודא שהאמצעים שננקטים הם מידתיים, נחוצים ומיושמים ללא אפליה.

לדיון בתגובת מנגנוני האו"ם לשמירת זכויות אדם, ראו: דיאן דסיארטו, 26 במרץ, EJIL: Talk!.

ב-17 במרץ הכריזו הארגון הבינלאומי להגירה (IOM) ונציבות האו"ם לפליטים (UN High Commissioner for Refugees), על הקפאת המדיניות ליישוב מחדש של פליטים עד להודעה חדשה.

ב-17 במרץ הכריז האיחוד האירופי על סגירת הגבולות החיצוניים של מדינות אמנת שנגן ל-30 ימים, ובתוך כך אימץ קווים מנחים למדיניות שתאפשר מעבר בנסיבות חיוניות. מדיניות זו הוארכה עד ל-15 במאי.

ב-18 במרץ הכריזו רשויות ההגירה בארצות הברית כי ישו את כל המאמצים לגירוש שוהים בלתי חוקיים ואכיפת חוקי ההגירה במדינה.

ב-23 במרץ קרא מזכ"ל האו"ם לכל הצדדים המעורבים בסכסוכים חמושים ברחבי העולם להטמיע הפסקת אש.
23 במרץ, הודעת האו"ם.

ב-30 במרץ פורסם כי הפרלמנט ההונגרי חוקק חוק המקנה לראש הממשלה סמכויות נרחבות וללא הגבלת זמן. החוק מאפשר לממשלה להטיל גזרות מיוחדות על הציבור נוכח מצב החירום וכן מאפשר לממשלה לנקוט בצעדים פליליים נגד מפיצי ידיעות כזב (fake news). האיחוד האירופי בתגובה, הזהיר את מדינות האיחוד שלא יביאו לכרסום הדמוקרטיה כתוצאה ממצב החירום וכי הצעדים שהן נוקטות צריכים להיות תחומים בזמן ונתונים לפיקוח אפקטיבי.

אפריל:

בחודש אפריל פרסם בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECHR) מסמך בדבר חריגה מסעיפי האמנה האירופית לזכויות אדם בעתות חירום.
לדיון במדינות שהודיעו לבית הדין על חריגה מהאמנה בשל מגפת הקורונה ראו: פטרישיה זגיברטה, 11 באפריל, EJIL:Talk!.

ב-14 באפריל הודיע הנשיא טראמפ כי ארצות הברית תקפיא באופן זמני את המימון לארגון הבריאות העולמי (WHO) עד לסיומה של בדיקה בנוגע להתנהלותו בזמן משבר הקורונה. בהמשך לכך, ב-29 במאי הודיע הנשיא טראמפ כי ארצות הברית תנתק את יחסיה עם הארגון, זאת בשל הטיפול הכושל, לטענתו, של הארגון במשבר.

לביקורת על סמכות הנשיא טראמפ להורות על ניתוק היחסים ראו: ז'אן גלברייט, 26 במאי, Just Security; הרולד קו, 30 במאי, Just Security; לדיון בחוסר ההצלחה של הארגון להתמודד עם המגפה ראו: צונג-לינג לי, 29 במאי, EJIL:Talk!.

ב-27 באפריל פרסמה ועדת זכויות האדם של האו"ם הצהרה על האופן בו מדינות רשאיות, במצב חירום, לחרוג מחלק מהתחייבויותיהן בהתאם לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות (ICCPR), נוכח מגפת הקורונה.

27 באפריל, הודעת הוועדה. לניתוח מידתיות הצעדים שמדינות נוקטות למיגור הקורונה בראי המשפט הבינלאומי ראו: נורה סאלס, 13 במאי, Opinio Juris.

ב-8 באפריל פרסמה הנציבות האירופית המלצה לגבי שימוש בטכנולוגיות למאבק בהתפשטות המגפה.

ב-16 באפריל פרסמה הנציבות האירופית קווים מנחים להבטחת הגנה על המידע באפליקציות הנאבקות במגפה.

ב-16 באפריל פרסמה הנציבות האירופית קווים מנחים ליישום כללי האיחוד בעניין של בקשות מקלט והחזרות לאור המגפה.

ב-16 באפריל פרסמה המועצה האירופית לדמוקרטיה דרך חקיקה (ועדת ונציה) מסמך המאגד תמצית של חוות דעת ודוחות אשר עוסקים במצבי חירום. המסמך מתייחס, בין היתר, לפרמטרים הבאים: הצהרה על מצב חירום; ביקורת שיפוטית ופרלמנטרית בזמן מצב החירום; היקף סמכויות החירום; עריכת בחירות בזמן מצב חירום.
29 באפריל, [ASIL](#).

יוני:

ב-9 ביוני פרסם מזכ"ל האו"ם נייר מדיניות בנוגע להשפעת מגפת הקורונה על הביטחון התזונתי בעולם.
9 ביוני, הודעת מזכ"ל האו"ם.

ב-10 ביוני עדכנה מועצת זכויות האדם של האו"ם את אוסף ההצהרות של גופי אמנות זכויות האדם בהקשר של המאבק בהתפשטות נגיף הקורונה.

ב-10 ביוני פרסמה הנציבות האירופית מסמך לתכנית פעולה נגד הפצת מידע כוזב (fake news) בהקשר למגפת הקורונה.

יולי:

ב-1 ביולי אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2532 (2020) בנוגע לשימור השלום והביטחון בעולם נוכח מגפת הקורונה, במסגרתה קראה לקיים הפסקת אש מיידית למשך 90 יום לכל הפחות, נוכח התפרצות המגפה. ההחלטה החריגה פעולות צבאיות כנגד ארגוני טרור כגון דאעש ואל-קאעידה.

1 ביולי, הודעת האו"ם; 7 ביולי, [ASIL](#). לניתוח ההחלטה ודיון בתפקיד של מועצת הביטחון במיגור המגפה ראו: ארין פוג'י, 27 ביולי, [EJIL!Talk!](#).

ב-7 ביולי הודיעה ארצות הברית באופן רשמי לאו"ם כי היא פורשת מארגון הבריאות העולמי (WHO), זאת בשל הטיפול הכושל, לטענתה, של הארגון במגפת הקורונה. הפרישה תיכנס לתוקף ב-6 ביולי 2021.

אוגוסט:

ב-5 באוגוסט קבע בית המשפט העליון של ברזיל כי על הממשלה לנקוט צעדים למיגור התפשטות נגיף הקורונה בקרב קהילות הילידים במדינה, בין היתר באמצעות הקמת מחסומים סניטריים אשר ימנעו כניסה למקום מושבם.

6 באוגוסט, [Reuters](#).

ב-10 באוגוסט פרסמו לשכת המסחר הבינלאומית וארגון ההגירה הבינלאומי של האו"ם מסמכי הנחיות בדבר הגנה על מהגרי עבודה בזמן מגפת הקורונה.

10 באוגוסט, [הודעת האו"ם](#).

ספטמבר:

ב-6 בספטמבר קבע בית המשפט העליון של צרפת כי ניתן לחייב עטיית מסכה במרחב הציבורי בערים צפופות הנמצאות בסיכון גבוה להתפשטות נגיף הקורונה.

נובמבר:

ב-25 בנובמבר אסר בית המשפט העליון של ארצות הברית על מדינת ניו יורק, באופן זמני, לאכוף הגבלות שהטילה על התקהלות בבתי תפילה באזורים עם תחלואה גבוהה מקורונה, עד להכרעת ערכאת ערעור בניו יורק בעתירה שהוגשה בנושא.

25 בנובמבר, [Reuters](#); 25 בנובמבר, [Washington Post](#).

ב-29 בנובמבר פורסם כי בית המשפט העליון של צרפת הורה לממשלה לבחון את ההגבלות שהטילה על התקהלויות בכנסיות, במסגרת הצעדים למיגור נגיף הקורונה, שכן הן לא פרופורציונליות לסכנה הנשקפת מהנגיף.

דצמבר:

ב-17 בדצמבר קבע בית המשפט העליון של ברזיל כי ניתן להטיל חובת חיסון על אוכלוסיית המדינה כנגד נגיף הקורונה, ועל אף שלא ניתן לחסן אדם כנגד רצונו החופשי, ניתן להטיל עליו סנקציות כגון קנס, מניעת קבלה למוסדות חינוך ומניעת כניסה למקומות מסוימים.

ב-3 בדצמבר הורה בית המשפט העליון של ארצות הברית על ערכאת ערעור פדרלית לדון שוב בהחלטתה לאשר את ההגבלות שהוטלו בקליפורניה על התקהלות בבתי תפילה בשל נגיף הקורונה. בהמשך לכך, ב-15 בדצמבר אסר בית המשפט העליון של ארצות הברית על מדינות ניו ג'רזי וקולורדו, באופן זמני, לאכוף הגבלות שהטילו על התקהלות בבתי תפילה בשל נגיף הקורונה, עד להכרעת הערכאות במדינות בעתירות שהוגשו בנושא. בתוך כך, ב-28 בדצמבר קבעה ערכאת ערעור פדרלית בארצות הברית כי ההגבלות שהטילה מדינת ניו יורק על התקהלות בבתי תפילה באזורים עם תחלואה גבוהה מקורונה אינן חוקתיות, ואסרה על אכיפתן. זאת, בהמשך לצו מניעה זמני שהוציא בית המשפט העליון של ארצות הברית בחודש נובמבר כנגד אכיפת ההגבלות.

3 בדצמבר, [Reuters](#); 28 בדצמבר, [Reuters](#).

דיני מלחמה

ינואר:

ב-3 בינואר ארצות הברית הרגה את קאסם סולימאני בעת שהיה בביקור בעיראק. לאחר מכן, ב-7 בינואר איראן תקפה באמצעות טילים בסיס של חיל האוויר האמריקאי בעיראק, שלטענת איראן שימש את הכוחות שביצעו את הרג סולימאני. בהמשך לכך, ב-8 בינואר ארצות הברית ואיראן הגישו למועצת הביטחון של האו"ם מכתבים המפרטים את עמדותיהם להצדקת השימוש בכוח על ידיהן. שתי המדינות התבססו על הזכות להגנה עצמית שבסעיף 51 למגילת האו"ם.

ארצות הברית במכתבה, טענה כי זכותה האינהרנטית להגנה עצמית עומדת לה בעקבות מספר התקפות חמושות שאיראן ביצעה או תמכה בביצוען נגד כלי שיט וטיס אמריקאים, צבאיים ואזרחיים, שנעו בסמוך לאיראן ובערב הסעודית במהלך יוני ויולי 2019. כמו כן, כוחות מיליציה, המגובים על ידי כוחות אל קודס, תקפו בסיסי צבא אמריקאים בעיראק במהלך חודש דצמבר 2019, וב-29 בדצמבר השתתפו אף בתקיפת השגרירות האמריקאית בבגדד. על פי המכתב, מטרת הריגתו של סולימאני הייתה להרתיע את איראן מלהמשיך ולתקוף את ארצות הברית ואת האינטרסים שלה וכן להפחית את יכולת כוחות קודס לבצע תקיפות נוספות. עוד הבהירה, כי תהא מוכנה לנקוט בפעולות נוספות באזור, הנחוצות לצורך המשך ההגנה על האינטרסים שלה. לבסוף, הבהירה כי תהא מוכנה לפתור את העניין באמצעים דיפלומטיים ולנהל משא ומתן ישיר עם איראן, על מנת למנוע החרפה במצב ולהימנע מליצור סיכון לשלום ולביטחון העולמי. בהמשך, ב-14 בפברואר הבית הלבן הגיש לקונגרס דו"ח אודות התקיפה ובו חזר, במישור המשפט הבינלאומי, על טענותיו (14 בפברואר, [Lawfare](#)). איראן במכתבה, טענה כי פעלה על פי זכותה האינהרנטית להגנה עצמית, באופן מדוד ומידתי, כתגובה להרג סולימאני. על פי איראן, היא תקפה באופן מדויק מטרות אמריקאיות צבאיות בעיראק, מבלי שגרמה לנזק אגבי לאזרחים אמריקאים. איראן הבהירה כי אינה מעוניינת להחריף את המצב, אך הזהירה כי לא תהסס להגן על אזרחיה, ריבונותה ושלמותה הטריטוריאלית מפני כל מעשה תוקפנות.

9 בינואר, [Reuters](#). לדיון בפעולות ארצות הברית: לניתוח הריגת סולימאני תחת דיני השימוש בכוח ראו: מארי אלן או'קונל, 6 בינואר [EJIL:Talk!](#); לניתוח השימוש במדיניות הסיכולים הממוקדים כלפי גורמים מדינתיים ראו: אנטוני דבורקין, 7 בינואר, [Just Security](#); לדיון על

חוקיות התקיפה על פי הדין הפנימי האמריקאי ראו: [טס בריג'מן](#), 6 בינואר, [Just Security](#); לניתוח היבטים משפטיים נוספים בדין הפנימי ובמשפט הבינלאומי, ראו: [ג'ון ב. בלינגר III](#), 6 בינואר, [CFR](#). [לדיון בפעולות איראן](#): לניתוח טענת איראן שפעלה בהגנה עצמית, לרבות ניתוח טענותיה הפומביות בטרם שליחת המכתב ראו: [אדיל אחמד הק](#), 8 בינואר, [Just Security](#); לביקורת על טענת איראן שההתקפה החמושה שביצעה חוקית ראו: [מרקו מילנוביץ'](#), 8 בינואר, [EJIL:Talk!](#), [חלק א' וחלק ב'](#). [לדיון בפרשה באופן כללי](#): לביקורת על טענות שני הצדדים במכתביהם לזכותם להגנה עצמית ראו: [ג'ופרי ס. קורן ורייצ'ל ואלאנדינגס](#), 8 בינואר, [Just Security](#); לטענה כי הדין שחל על הרג סולימאני הוא המשפט הבינלאומי ההומניטרי חלף דיני זכויות האדם ראו: [אליאב ליבליך](#), 13 בינואר, [Just Security](#).

ב-7 בינואר פורסם כי איראן חוקקה חוק בו הכריזה על צבא ארצות הברית ועל הפנטגון כארגוני טרור. בנוסף, הקצתה למשמרות המהפכה 200 מיליון אירו על מנת לנקום בה על הרג סולימאני.

ב-10 בינואר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2504 (2020), בנוגע למצב ההומניטרי בסוריה.

ב-13 בינואר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2505 (2020) במסגרתה האריכה את המנדט של משלחת הסיוע של האו"ם בתימן (UNMHA) עד לחודש יולי 2020, לצורך המשך הפיקוח על הציות להסכם שטוקהולם, הקובע הפסקת אש באזור חודידה, סליף וראס עיסא.

ב-23 בינואר הוציא בית הדין הבינלאומי לצדק צו ביניים להגנה על בני הרוהינגה מפני רצח העם במיאנמר, על פי בקשת גמביה.

27 בינואר, [ASIL](#); לניתוח ההחלטה למתן צו ביניים ראו: [פרייה פילאיי](#), 24 בינואר, [Opinio Juris](#), וכן [אנדרו בויל](#), 28 בינואר, [Just Security](#); לניתוח שאלת זכות העמידה של גמביה ראו: שאנון ראג' סינג, 29 בינואר, [Opinio Juris](#).

ב-23 בינואר קבעה ועדת החקירה הממשלתית והעצמאית של מיאנמר (Independent Commission Of Enquiry (ICOE)) כי בעוד שלא בוצע בבני הרוהינגה רצח עם, קיימת סבירות כי חיילים מיאנמרים ביצעו פשעי מלחמה, הפרות של זכויות אדם והפרות של החוק המקומי, בעת הפעילות הצבאית בשנת 2017.

לביקורת על עמדת הוועדה ראו: [רבקה המילטון](#), 31 בינואר, [Just Security](#).

ב-15 בינואר הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון של האו"ם דוח עיתי בנוגע למצב בלוב.

ב-23 בינואר פרסמה מפקדת הכוחות המיוחדים בצבא ארצות הברית דוח על המצב האתי בקרב הכוחות המיוחדים.

ב-28 בינואר פרסמה משלחת הסיוע של האו"ם בלוב (UNSMIL) דוח הקובע כי לפחות 53 מהגרים ופליטים נהרגו, ו-87 נפצעו, במהלך תקיפה אווירית בלוב במהלך חודש יולי 2019, המיוחסת לארגון הצבאי הלאומי (Libyan National Army - LNA). הדוח קבע עוד, כי לצד הסכסוך החמוש שאינו-בינלאומי, ייתכן שקיים במדינה גם סכסוך חמוש בינלאומי בין מדינות אשר תומכות ב-LNA לבין ממשלת לוב (Government of National Accord).

פברואר:

ב-18 בפברואר פרסם הנציג המיוחד של מזכ"ל האו"ם לעניין ילדים בסכסוך חמוש מדריך מעשי להגנה על ילדים במצבי סכסוך חמוש, עבור מגשרים העוסקים בהשכנת שלום.
18 בפברואר, [ASIL](#); 12 בפברואר, הודעת מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון.

מרץ:

בתחילת חודש מרץ פרסמה מועצת זכויות האדם של האו"ם (Human Rights Council) דוח לפיו רוסיה אחראית לפשעי מלחמה שבוצעו בסוריה, ובהם שתי תקיפות אוויריות כלפי יעדים אזרחיים, בניגוד לעקרון ההבחנה.
ראו גם: 6 במרץ, [Just Security](#).

מאי:

ב-6 במאי הטיל הנשיא טראמפ וטו על הצעת חוק אשר הגבילה את יכולתו לאשר שימוש בכוח כנגד איראן ללא אישור הקונגרס.
6 במאי, [NY Times](#); 7 במאי, [Reuters](#). לניתוח הטלת הוטו ודיון בצעדים שהקונגרס יכול לנקוט ראו: פטריק הולאם, 26 במאי, [Lawfare](#).

ב-6 במאי הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון את הדוח השנתי בדבר הגנה על אזרחים במהלך עימות מזוין לשנת 2019.

לניתוח הדוח ראו: סיימון באשוב, 26 במאי, [Just Security](#); לדיון בצעדים שהאו"ם יכול לנקוט על מנת למנוע זרימה של נשק למוקדי עימות ראו: בריטני בנוביץ ואלישיה ססקאנס, 27 במאי, [Just Security](#).

בחודש מאי פרסם משרד ההגנה האמריקאי את הדוח השנתי בדבר נפגעים אזרחיים בפעולות צבאיות לשנת 2019.

לביקורות וניתוחים של הדוח ראו: דפנה אביתר, 14 במאי, [Just Security](#); עבדולראשד אל-פקיה וכריסטין בקרלה, 15 במאי, [Just Security](#); דניאל מהנטי וריטה סימיון, 7 במאי, [Just Security](#).

יוני:

ב-9 ביוני הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון את הדוח השנתי בדבר ילדים בזמן עימות מזוין לשנת 2019, במסגרתו הודיע על הסרת הקואליציה בהובלת סעודיה הנלחמת בתימן מ"הרשימה השחורה" של גופים שהורגים ילדים, בשל ירידה משמעותית בהרג ילדים בתקיפות אוויריות.

15 ביוני, [Reuters](#). ארגוני זכויות אדם [ביקרו](#) את הסרת הקואליציה מהרשימה.

ב-16 ביוני פרסם הוועד הבינלאומי של הצלב האדום (ICRC) את הקומנטר המעודכן על אמנת ג'נבה השלישית בעניין שבויי מלחמה.

לניתוח ההתייחסויות החדשות בקומנטר ראו: [עדן לפידור](#), 18 ביוני, [Just Security](#).

ב-12 ביוני פורסם כי מזכ"ל האו"ם הגיש למועצת הביטחון דוח בדבר תקיפת מתקני הנפט בערב הסעודית בחודש ספטמבר 2019, במסגרתו עדכן כי טילי השיוט שהיו בשימוש בתקיפה היו ממקור איראני.

ב-5 ביוני פורסם המדריך למשלחות השטח של האו"ם בדבר מניעה ומענה לאליומות מינית בזמן עימות מזוין.

5 ביוני, [הודעת האו"ם](#). לניתוח וביקורת המדריך, והמלצות לשיפור ראו: [רוברט נגל וקייט פין](#), 19 ביוני, [Just Security](#).

יולי:

ב-2 ביולי פרסם משרד היועץ המשפטי של מחלקת ההגנה של ארצות הברית מסמך הנחיות מעודכן לתכנית המשרד בדבר יישום דיני הלחימה (Law of War Program).

9 ביולי, [ASIL](#).

ב-6 ביולי פרסמה הדווחית המיוחדת של מועצת זכויות האדם של האו"ם לעניין הוצאת להורג ללא משפט דוח בדבר השימוש במל"טים לביצוע חיסולים ממוקדים, במסגרתו התייחסה לחיסול מפקד כוח קודס האיראני קאסם סולימאני בחודש ינואר, וקבעה כי מדובר בהריגה שרירותית אשר מהווה הפרה של המשפט הבינלאומי.

7 ביולי, [Reuters](#); 9 ביולי, [NY Times](#).

ב-6 ביולי הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון דוח בדבר ילדים בזמן העימות המזוין בניגריה.

ב-7 ביולי פרסמה ועדת החקירה הבינלאומית העצמאית של האו"ם לסוריה דוח עיתי ביחס לתקופה שבין חודש נובמבר 2019 עד חודש יוני 2020, במסגרתו קבעה כי ההתקפות האוויריות של רוסיה וסוריה כנגד תשתיות אזרחיות במחוז אידליב במדינה מהוות פשעי מלחמה.

ב-9 ביולי אימצה המועצה המנהלת של הארגון למניעת הפצת נשק כימי (OPCW) החלטה המבוססת על דוח הארגון מחודש אפריל, לפיו חיל האוויר הסורי עשה שימוש בנשק כימי בחודש מרץ 2017.

9 ביולי, הודעת הארגון; 9 ביולי, Reuters.

אוגוסט:

ב-10 באוגוסט פרסם המפקח הכללי של מחלקת המדינה של ארצות הברית דוח בנוגע לעסקת הנשק עם ערב הסעודית ואיחוד האמירויות הערביות בשנת 2019, במסגרתו קבע כי מחלקת המדינה כשלה מלהעריך כראוי ולנקוט צעדים להקטנת הפגיעה באזרחים בלחימה בתימן.

11 באוגוסט, Reuters. לניתוח הדוח ראו: דיאן ברנביי ובת' ואן שאק, 26 באוגוסט, Just Security.

ב-4 באוגוסט הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון דוח עיתי ביחס לשנים 2017-2019 בנוגע לילדים בזמן העימות המזוין בפיליפינים.

ספטמבר:

ב-29 בספטמבר הורה בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) על סעדי ביניים במסגרת תלונה שהגישה ארמניה כנגד אזרבייג'אן בגין הסכסוך הצבאי באזור נגורנו-קרבאך, במסגרתם קרא לצדדים להימנע מלנקוט צעדים שיכולים לסכן חיי אדם.

לדיון בהחלטת בית הדין וניתוח המתח בין המדינות ראו: איזבלה ריזיני, 1 באוקטובר, EJIL: Talk!.

אוקטובר:

ב-20 באוקטובר פרסם ממשל טראמפ את החלק הלא מסווג של דוח עדכון המסגרות המדיניות והמשפטיות המנחות את השימוש של ארצות הברית בכוח צבאי בשנת 2019. על פי הדוח, בשנת 2019 ארצות הברית השתמשה בכוח צבאי במדינות הבאות: אפגניסטן, עיראק, סוריה, תימן, סומליה ולוב.

מרץ:

ב-25 במרץ קבע בית המשפט העליון בבריטניה כי לא ניתן להעביר מידע אישי על אדם למדינה זרה שתעמידו לדין בעבירה שעונשה מוות. מדובר במשפט פלילי של שני פעילי דאעש בעלי אזרחות בריטית המתנהל בארצות הברית. ארצות הברית ביקשה כי בריטניה תעביר לעיונה ראיות חיוניות להרשעתם, בין היתר ראיות להוכחת זהותם, אולם שרת הפנים סירבה לעשות זאת כיוון שארצות הברית לא הבטיחה כי לא תטיל עליהם עונש מוות. לאחר שהמידע נמסר לארצות הברית על ידי שר פנים חדש שהתמנה לתפקיד, קבע בית המשפט העליון כי העברת המידע הפרה את חוק הגנת המידע הבריטי.

25 במרץ, הודעת בית המשפט.

אפריל:

ב-6 באפריל הגדירה מחלקת המדינה של ארצות הברית את "התנועה האימפריאלית הרוסית", ארגון אשר תומך בעליונות הגזע הלבן, כארגון טרור.
6 באפריל, Reuters. לניתוח ההכרזה ודיון בחשיבותה ראו: ג'ון לואיס ומרי מק'קורד, 14 באפריל, Lawfare.

מאי:

ב-12 במאי הודיעה מחלקת המדינה של ארצות הברית לקונגרס כי קובה, ונצואלה, סוריה, איראן וצפון קוריאה, מוגדרות כ"מדינות שלא משתפות פעולה באופן מלא" עם מאמצי ארצות הברית ללוחמה בטרור, בהתאם לחוק הפיקוח על ייצוא נשק.
לניתוח ההכרזה בהקשר של הטלת סנקציות אפשריות על ונצואלה וקובה ראו: ג'ייסון בלזקיס, 31 במאי, Lawfare.

ב-18 במאי קבע בית המשפט העליון של ארצות הברית כי ניתן לפסוק פיצויים עונשיים כנגד סודן, בגין חלקה בפעולות הטרור שביצעה אל-קאעידה כנגד שגרירויות ארצות הברית בקניה וטנזניה בשנת 1998. זאת, במסגרת תביעת נזיקין שהוגשה על ידי משפחות הנפגעים.
18 במאי, NY Times; 19 במאי, Washington Post. לדיון בהשלכות ההחלטה על הגנה של מדינות מפני הגשת תביעות דומות ראו: היילי אנדרסון, 19 במאי, Just Security.

יוני:

ב-25 ביוני קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR), בעתירה של אזרחים צרפתים שאזרחותם נשללה, כי שלילת אזרחות בגין קשירת קשר למעשי טרור לא מפרה את הזכות לחיים פרטיים, שכן לכולם אזרחות כפולה ומאחר ששלילת האזרחות אין משמעה גירוש מצרפת. ככל שיוצא להם צו גירוש בהמשך, יוכלו להעלות את טענותיהם במסגרתו.

ב-24 ביוני פרסמה מחלקת המדינה של ארצות הברית את דוח המדינה השנתי בנושא טרור לשנת 2019, אשר מתייחס, בין היתר, להתפתחויות שחלו במאבק העולמי בטרור כנגד דאעש, אל-קאעידה ושלוחות טרור איראניות.
24 ביוני, הודעת מחלקת המדינה.

יולי:

ב-16 ביולי הותר לפרסום פסק דין של בית משפט פדרלי בקנדה במסגרתו נקבע כי שירות הביון הביטחוני הקנדי (CSIS) הפר את החוק הקנדי כאשר לא הביא לידיעת בית המשפט, במסגרת הליך בקשת הוצאת צווים לחקירות ביטחוניות של אזרחים, כי ייתכן שהמידע שעל בסיסו הוגשו חלק מהבקשות הושג באמצעות תשלום לאזרחים הקשורים לארגוני טרור, באופן שסותר את החוק הקנדי.

16 ביולי, [Reuters](#). לניתוח פסק הדין ראו: פרסטון לים, 8 באוגוסט, [Lawfare](#).

אוקטובר:

ב-21 באוקטובר פורסם כי ממשלת צרפת תוציא מחוץ לחוק ארגון אסלאמי הקרוי על שם השייח אחמד יאסין, ואשר מקושר לפיגוע הטרור שהתרחש ב-16 באוקטובר במדינה, במסגרתו נערף ראשו של מורה בבית הספר לאחר שהציג קריקטורות של הנביא מוחמד במהלך שיעור על חופש הביטוי.

דצמבר:

ב-14 בדצמבר הסירה ארצות הברית את סודן מרשימת המדינות התומכות בטרור.

ב-11 בדצמבר קבע בית משפט פדרלי בגרמניה כי חלק מסעיפי החוק שהקים את מאגר הנתונים ללוחמה בטרור במדינה, אשר נועד לאפשר חילופי מידע בין גופי המודיעין השונים, אינם חוקתיים. זאת מאחר שהסעיפים מאפשרים לגופי המודיעין לעשות שימוש נרחב במאגר באמצעות כריית מידע (data mining), באופן שחורג מהעברת מידע, ומהווה יצירת מידע חדש, אשר בעבר הותר רק במקרים דחופים. בית המשפט קבע כי שימוש נרחב זה אינו מידתי ביחס לפגיעה בזכות לשליטה עצמית במידע, והורה על ביטול הסעיפים.

ב-8 בדצמבר פרסמה ועדת החקירה המלכותית, שהוקמה בניו זילנד לאחר מתקפת הטרור על שני מסגדים בכריסטצ'רץ' בחודש מרץ 2019, דוח בנוגע לנסיבות שהובילו לפיגועי הטרור. הדוח ממליץ, בין היתר, על הידוק החקיקה בנוגע לביטוי שנאה (hate speech) ולוחמה בטרור. ראש ממשלת ניו זילנד הודיעה כי ממשלתה תאמץ, באופן כללי, את המלצות הדוח.
לניתוח הדוח וההמלצות שלו ראו: דניאל ביימן, 10 בדצמבר, [Lawfare](#).

ב-16 בדצמבר פורסם כי בית משפט בצרפת הרשיע ארבעה עשר אנשים בסיוע למחבלים שביצעו את פיגועי הטרור בחודש ינואר 2015 במשרדי המגזין "שארלי הבדו" ובמרכול הכשר בפריז, וגזר עליהם עד 30 שנות מאסר.

משפט בינלאומי פלילי

פברואר:

ב-12 בפברואר הודיעה תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי כי לא תפתח בחקירה בנוגע לפשעים נגד האנושות שביצעה לכאורה אוסטרליה, בעת שכלאה פליטים ומבקשי מקלט במתקני מעצר בתת-תנאים בשני איים בפפואה ניו גינאה.

לביקורת על ההחלטה ראו: קווין וון הלר, 17 בפברואר, [Opinio Juris](#).

ב-19 בפברואר דחה בית הדין הפלילי הבינלאומי את ערעורו של אל חסון, המשווץ לארגוני טרור בטימבקטו, מאלי, וקבע שהמקרה קביל שכן מתקיימת דרישת החומרה הנדרשת.
19 בפברואר, [תמצית פסק הדין](#); 19 בפברואר, [ASIL](#).

מרץ:

ב-5 במרץ קיבלה ערכאת הערעור של בית הדין הפלילי הבינלאומי את ערעור התובעת ואישרה לה לפתוח בחקירה על פשעי מלחמה שבוצעו באפגניסטן החל מה-1 במאי 2003. בכך הפכה ערכאת הערעור את החלטת הערכאה להליכים מקדמיים מאפריל 2019, שקבעה שאמנם יש די ראיות כדי לפתוח בחקירה, ושיש לבית הדין סמכות לדון בכך, אך מכיוון שסיכויי החקירה נמוכים (למשל כי לא צפוי שיתוף פעולה של הצדדים עם התובעת), כדאי להשקיע את משאבי בית הדין בחקירות עם סיכוי גבוה יותר. ערכאת הערעור קיבלה פה אחד את ערעור התובעת וקבעה כי בהחלטה האם לפתוח בחקירה אין לערב שיקולים של "טובת המערכת". החקירה, על פי בקשת התובעת, תתמקד בשלושה גורמים ובהם הטאליבן וארגונים קשורים (בעוון פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות); כוחות הביטחון של אפגניסטן (בעוון פשעי מלחמה); וכוחות הביטחון של ארצות הברית, לרבות גוף המודיעין CIA (בעוון פשעי מלחמה). מזכיר המדינה האמריקאי, מייק פומפאו, הצהיר ב-17 במרץ כי לבית הדין אין סמכות להעמיד אמריקאים לדין, ואיים כי ארצות הברית תנקוט בצעדים אישיים כנגד שניים מחברי צוות התביעה. על כך נמתחה ביקורת, הן על ידי בכירי ממשל אמריקאים לשעבר והן על ידי בית הדין.

5 במרץ, ASIL; 5 במרץ, Guardian; 5 במרץ, NYTimes. לדיון באמצעים שארצות הברית יכולה לנקוט, ראו: פטר א. האלר, 9 במרץ, Lawfare; לדיון בהליכים הצפויים בהמשך, ראו: רנדל ד'פאלקו, 6 במרץ, Just Security; לניתוח ההליכים הקודמים וטענות הצדדים בהליך זה, ראו: היילי איבנס ופראס שאך, 10 במרץ, Lawfare; וכן היילי איבנס ופראס שאך, 13 במרץ, Lawfare.

ב-9 במרץ קבעה ערכאת הערעור של בית הדין הפלילי הבינלאומי כי ההליך כנגד בנו של שליט לוב מועמר קדאפי, סאיף אל-איסלאם קדאפי, קביל לדיון וכי העובדה שהוא הורשע בלוב ולבסוף קיבל חנינה אינה מונעת את קיום ההליך תחת עקרון המשלימות.

9 במרץ, ASIL. לניתוח ההחלטה, ראו: מישל וגיאס, 12 במרץ, Opinio Juris.

ב-11 במרץ פרסם הטריבוונל הבינלאומי בלבנון (STL) את הדוח השנתי המסכם את פעילותו. 11 במרץ, ASIL.

מאי:

ב-18 במאי דחתה ערכאת קדם המשפט של בית הדין הפלילי הבינלאומי את בקשת הפיצויים של ז'אן-פייר במבה גומבו, סגן נשיא קונגו לשעבר אשר עמד בראש ארגון מורדים שפעל במרכז אפריקה, בגין 10 שנים שהוחזק במעצר. גומבו הורשע בבית הדין בשנת 2016 בביצוע פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות, וזוכה בשנת 2018.

18 במאי, הודעת בית הדין. לביקורת על ההחלטה ראו: אוויסו אוויסו, 3 ביוני, EJIL:Talk!.

ב-28 במאי דחתה ערכאת הערעור של בית הדין הפלילי הבינלאומי את בקשתם של לורנט גבאגבו-נשיא חוף השנהב לשעבר ויד ימינו צ'ארלס בל גאודה, לבחון את ההחלטה להטיל עליהם מגבלות שחרור. בתוך כך, ערכאת הערעור בחנה את נחיצות ההגבלות הספציפיות שהוטלו והקלה בחלקן. השניים זוכו בחודש ינואר 2019 מביצוע פשעים נגד האנושות בחוף השנהב, בקשר לסכסוך הפוליטי האלים שהתחולל במדינה בין 2010 ל-2011 בעקבות הבחירות לנשיאות. כנגד הזיכוי הוגש ערעור על ידי התובעת.
28 במאי, הודעת בית הדין.

יוני:

ב-22 ביוני אימצה מועצת זכויות האדם של האו"ם החלטה במסגרתה הורתה על הקמת משלחת בדיקה לחקירת הפרות של דיני זכויות האדם ודיני המלחמה על ידי הצדדים לעימות בלוב מאז ראשית 2016. בתוך כך, תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי הודיעה כי היא לא תהסס לכלול במסגרת החקירה שמתקיימת מאז שנת 2011 פשעי מלחמה חדשים ככל שיתגלו.
22 ביוני, הודעת המועצה; 22 ביוני, HRW. לדיון בהשפעת ההתערבות הצבאית של טורקיה בלוב ראו: שרה פוייר וגליה לינדנשטראוס, 7 ביוני, INSS.

ב-9 ביוני הודיע בית הדין הפלילי הבינלאומי כי עלי קושייב, אשר חשוד בביצוע פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות בדארפור, והוצא נגדו צו מעצר בשנת 2007, הסגיר את עצמו לידי בית הדין. 9 ביוני, הודעת תובעת בית הדין; לדיון במעצר בהקשר של היחסים בין בית הדין לארצות הברית ראו: בן בטרס, 12 ביוני, Just Security.

ספטמבר:

ב-30 בספטמבר פרסמה ועדת המומחים העצמאית שמינתה אסיפת המדינות החברות בבית הדין דוח ביקורת מקיף בנוגע למכלול ההיבטים של התנהלות בית הדין, כולל משרד התובעת. הדוח מבקר, בין היתר, את הניהול הכללי ופעילות האורגנים של בית הדין, ואת ריבוי החקירות שמשרד התובעת מתעסק בהם, אשר פוגע באיכותם. הדוח ממליץ, בין היתר, לצמצם את מספר הבדיקות המקדמיות והחקירות שנפתחות על ידי אימוץ רף חומרה גבוה יותר וסינון קפדני יותר של מקרים, כך שבית הדין יעסוק רק במקרים החמורים ביותר שמעסיקים את כלל הקהילה הבינלאומית. הדוח אינו מחייב ויובא לדיון באסיפת המדינות החברות בבית הדין בחודש דצמבר, שם יוחלט אם לאמץ אותו.

30 בספטמבר, הודעת נשיא המדינות החברות בבית הדין; 30 בספטמבר, הודעת נשיא בית הדין. לניתוחים של הדוח ראו: דאגלס גילפול, 7 באוקטובר, EJIL:Talk!; פריסה זנגנה, 15 באוקטובר, Opinio Juris; מוחמד האדי זקרוס, 13 באוקטובר, Opinio Juris.

ב-30 בספטמבר פרסמה הוועדה המייעצת למינוי שופטים בבית הדין הפלילי הבינלאומי דוח הערכה ל-20 השופטים שנבחרו על ידי אסיפת המדינות החברות כמועמדים לשיפוט, לקראת מינוי שישה שופטים חדשים בחודש דצמבר. בבית הדין מכהנים 18 שופטים, משך הכהונה הוא 9 שנים, וכל שלוש שנים מתחלפים ששה מהשופטים.

לניתוח הדוח ראו: אוביסו אוביסו ושרון נקנדה, 9 באוקטובר, Opinio Juris חלק ראשון, חלק שני.

ב-4 בספטמבר פנתה הממשלה הזמנית בבוליביה לתובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי בבקשה לחקור פשעים כנגד האנושות שבוצעו לכאורה בשטחה על ידי חברי מפלגות אופוזיציה ותומכיהם במהלך ההפגנות במדינה סביב דחיית הבחירות לנשיאות בחודש אוגוסט. בפנייה נטען כי ההפגנות וחסימות הכבישים במדינה התרחשו, בין היתר, בכוונה למנוע מעבר של אספקה חיונית להתמודדות עם נגיף הקורונה לחלקים במדינה, דבר שהביא לאבדות בנפש.
4 בספטמבר, הודעת תובעת בית הדין; 9 בספטמבר, Reuters.

ב-7 בספטמבר פורסם כי בית משפט בסעודיה הקל בעונשם של חמישה מרוצחיו של העיתונאי הסעודי ג'מאל חאשוקג'י שנרצח בחודש אוקטובר 2018 בטורקיה, והמיר את עונשי המוות שנגזרו עליהם בעונשי מאסר ארוכים.

לביקורת על פסק הדין וניתוח ההשלכות שלו ראו: עבדאללה אלאוד ומייקל אייזנר, 21 בספטמבר, Just Security.

ב-11 בספטמבר פורסם כי בית משפט בספרד הרשיע את אינוסנטה אורלנדו מונטנו, בכיר לשעבר בצבא אל-סלבדור, בגין רצח של שישה כמרים ישועים ושתי נשים, במהלך מלחמת האזרחים באל-סלבדור בשנת 1989. מונטנו הוסגר מארצות הברית לספרד בשנת 2017.
לסקירת הרקע להליך המשפטי: בת ואן שאק, 11 בספטמבר, Just Security.

ב-2 בספטמבר הודיעו הולנד וקנדה בהצהרה משותפת כי הן תומכות בהליך המשפטי שגמביה מנהלת כנגד מיאנמר מאז חודש נובמבר 2019 בבית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) בגין פשעים לכאורה שמבצעת מיאנמר כנגד בני הרוהינגיה, וכי בכוונתן לסייע לגמביה בהליך.

2 בספטמבר, ASIL. לניתוח ההצהרה ראו: פרייה פילאי, 3 בספטמבר, Opinio Juris; לדיון בתנאים להצטרפות להליך בבית הדין וההשפעה של ההצטרפות ראו: בריאן מקגארי, 11 בספטמבר, Opinio Juris חלק ראשון, חלק שני.

אוקטובר:

ב-1 באוקטובר פרסמה מחלקת האוצר של ארצות הברית תקנות ליישום הצו המינהלי שהוציא הנשיא טראמפ בחודש יוני, אשר מאפשר הטלת סנקציות על בכירים בבית הדין המעורבים בחקירה נגד גורמים אמריקאים או נגד גורמים של מדינה בת ברית שאינה חברה באמנת רומא (כגון ישראל).

1 באוקטובר, **הודעת מחלקת האוצר האמריקאית**; 1 באוקטובר, **ASIL**.

נובמבר:

ב-12 בנובמבר פרסמה תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי מסמך הנחיות בנוגע לעריכת הסדרי טיעון עם נאשמים בבית הדין. המסמך מציין, בין היתר, רשימת קריטריונים שיש לשקול לפני עריכת הסדר טיעון, ואת התנאים לעריכתו.

12 בנובמבר, **הודעת בית הדין**. לניתוח מסמך ההנחיות ראו: ברונז דה אוליביירה ביאזאטי, 14 בדצמבר, **EJIL:Talk!**.

ב-2 בנובמבר הציג נשיא בית הדין הפלילי הבינלאומי בפני העצרת הכללית של האו"ם דוח עיתי בדבר פעילות בית הדין לתקופה שבין חודש אוגוסט 2019 לחודש יולי 2020. הדוח מפרט, בין היתר, את ההליכים התלויים ועומדים בבית הדין, והכרעות שיפוטיות שניתנו.
2 בנובמבר, **הודעת בית הדין**; 2 בנובמבר, **נאום נשיא בית הדין**.

ב-2 בנובמבר חתמו 71 מדינות החברות בבית הדין על הצהרת תמיכה בבית הדין כגוף משפטי עצמאי ואובייקטיבי, במסגרתה ציינו כי לא יקבלו כל ניסיון לערער את עצמאותו.

ב-19 בנובמבר פרסם המפקח הכללי של הצבא האוסטרלי דוח בנוגע לפעילות הכוחות המיוחדים של צבא אוסטרליה באפגניסטן בין השנים 2005-2016, במסגרתו מצא כי חיילים אוסטרלים מעורבים לכאורה ברצח של 39 אזרחים, מרביתם אסירים שהוצאו להורג באופן בלתי חוקי. בהמשך לכך הודיעה ממשלת אוסטרליה כי תמנה חוקר מיוחד לבחינת ממצאי הדוח.

19 בנובמבר; **Guardian**; 19 בנובמבר, **Reuters**. לניתוחים של הדוח ראו: דגלאס גילפול, 23 בנובמבר, **EJIL:Talk!**; אווה מסינגהאם, 20 בנובמבר, **Opinio Juris**; אלכסנדרה קוק, רוהיני קורופ וטיה סיוול, 25 בנובמבר, **Lawfare**.

ב-2 בנובמבר הסגיר את עצמו פול גיצ'רו לרשויות בהולנד, אשר העבירו אותו לחזקת בית הדין הפלילי הבינלאומי ב-3 בנובמבר. נגד גיצ'רו, עו"ד שמוצאו בקניה, הוצא צו מעצר בשנת 2015, בחשד לשיבוש הליכים במשפטו של סגן נשיא קניה, ויליאם רוטו.
4 בנובמבר, **הודעת תובעת בית הדין**.

ב-24 בנובמבר פורסם כי בית משפט צבאי בקונגו גזר מאסר עולם על נטאבו נטאברי שקה, מנהיג מיליציה במדינה, בגין פשעי מלחמה שביצע בין השנים 2010-2014, בין היתר, רצח, אונס וגיוס ילדים ללחימה.

24 בנובמבר, הודעת האו"ם.

דצמבר:

ב-9 בדצמבר פרסמה תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי דוח בנוגע לבדיקה המקדמית שקיימה ביחס לפשעי מלחמה לכאורה שביצע הצבא הבריטי בעצורים עיראקים, בין השנים 2003-2009. התובעת קבעה כי המקרים הפוטנציאליים לא יהיו קבילים בבית הדין מכוח עקרון המשלימות, לאור ההליכים שהתקיימו בבריטניה בנושא, והורתה על סגירת הבדיקה המקדמית.

9 בדצמבר, הודעת התובעת; 9 בדצמבר, Reuters. לביקורת על דרך הניתוח של התובעת את עקרון המשלימות ראו: קווין וון הלר, 10 בדצמבר, Opinio Juris; לניתוח ההחלטה בהקשר של סעיף 18 לחוקת רומא ראו: קווין וון הלר, 12 בדצמבר, Opinio Juris; לניתוח וביקורת על ההחלטה ראו: קלייב בולדווין, 18 בדצמבר, Opinio Juris.

ב-11 בדצמבר הודיעה תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי כי התמלאו התנאים הנדרשים לפתיחת חקירה בנוגע לפשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות, שביצעו הצדדים לעימות בין רוסיה ואוקראינה במזרח אוקראינה וחצי האי קרים מאז שנת 2014, וכי בכוונתה לבקש מבית הדין אישור לפתוח בחקירה.

לניתוח ההחלטה ראו: אירנה מרצ'וק ואלוקה ווניגסוריה, 16 בדצמבר, EJIL:Talk!.

ב-11 בדצמבר הודיעה תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי כי התמלאו התנאים הנדרשים לפתיחת חקירה בנוגע לפשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות שבוצעו על ידי ארגון הטרור בוקו חראם וכוחות הביטחון הניגרים מאז שנת 2009, וכי בכוונתה לבקש מבית הדין אישור לפתוח בחקירה.

ב-14 בדצמבר פרסמה תובעת בית הדין הפלילי הבינלאומי את הדוח השנתי בדבר בדיקות מקדמיות לשנת 2020.

הדוח מתאר את הסטטוס של כלל הבדיקות המקדמיות שמנהל משרד התובעת. הדוח מציין כי בשנת 2020 פתחה התובעת בשתי בדיקות מקדמיות חדשות, בבוליביה ובוונצואלה, בעקבות פנייה של המדינות לבית הדין בבקשה לחקור פשעים שבוצעו בשטחן. הדוח מתייחס לבדיקה המקדמית בפיליפינים, בנוגע לפשעים כנגד האנושות שביצעו לכאורה כוחות הביטחון במדינה במהלך הקמפיין "מלחמה נגד הסמים", אשר כללו, בין היתר, הוצאות להרוג ללא משפט של סוחרי סמים ומשתמשים. הבדיקה נמצאת בשלב 3, שבו נבחנת קבילות המקרים לאור חומרתם ועקרון המשלימות, ובכוונת התובעת להגיע להחלטה אם לבקש אישור מבית הדין לפתוח בחקירה במהלך המחצית הראשונה של שנת 2021. הדוח מציין כי אין ראיות מספקות לקבוע שהפשעים כנגד האנושות שביצעו לכאורה אוסטרליה כנגד מהגרים ומבקשי מקלט, במסגרתם השימה אותם

במתקני מעצר בנאורו ובפפואה ניו גינאה בתנאים לא אנושיים, בוצעו באופן מאורגן כחלק ממדיניות מכוונות. לפיכך, הם אינם מהווים פשע לפי חוקת רומא. הדוח מתייחס לפשעים שמבצעת סין לכאורה כנגד האזרחים, בין היתר, כליאתם במתקני מעצר, ומציין כי מרביתם מבוצעים על ידי אזרחים סינים בשטח המדינה. לאור העובדה שסין אינה חברה בבית הדין, אין לו סמכות שיפוט בשטח. בנוגע לטענות בדבר העברה בכוח של אזרחים משטח קמבודיה או טג'יקיסטן (אשר חברות בבית הדין) לסין, הדוח מציין כי על אף שיתכן שמדובר בהפרה של דיני זכויות האדם, החלק של הפעולה שמבוצע בשטח המדינות החברות לא מהווה פשע לפי חוקת רומא.

14 בדצמבר, [הודעת התובעת](#); 15 בדצמבר, [נאום התובעת](#) בפני אסיפת המדינות החברות בבית הדין.

ב-18 בדצמבר אימצה אסיפת המדינות החברות בבית הדין הפלילי הבינלאומי החלטה ביחס לדוח הביקורת של ועדת המומחים העצמאית שמינתה, במסגרתה הורתה על הקמת מנגנון לבחינת המלצות הדוח ויישומן, ועל פרסום הצעה לתכנית פעולה מקיפה בהתאם לדוח עד אמצע שנת 2021.

לניתוח מסקנות הדוח בנוגע למקרים שעל בית הדין להתמקד בהם ראו: **טוד בוכוולד**, 31 בנובמבר-2 בדצמבר, [Just Security חלק ראשון](#), [חלק שני](#), [חלק שלישי](#).

ב-22 בדצמבר העניק הנשיא טראמפ חנינה לארבעה עובדי קבלן לשעבר של הצבא האמריקאי, שהורשעו ברצח ארבעה עשר אזרחים עיראקיים בשנת 2007.

23 בדצמבר, [Reuters](#); 23 בדצמבר, [Guardian](#). לביקורת על מתן החנינה ראו: **מרגרט קולגייט לאב**, 29 בדצמבר, [Lawfare](#); לדיון בסמכות של הקונגרס לחקור את מתן החנינה ראו: **ג'ארד דוידסון ואדיטי ג'וניחה**, 22 בדצמבר, [Just Security](#); לדיון בשאלה אם מתן חנינה יכול להוות פשע מלחמה ראו: **גאבור רונה**, 24 בדצמבר, [Just Security](#).

זכויות אדם

ינואר:

ב-10 בינואר פרסם מזכ"ל האו"ם דוח על מצב גופי אמונות זכויות האדם.

4 בפברואר, [ASIL](#).

ב-10 בינואר פרסם כי בית המשפט העליון של הודו הורה לממשלה לשקול מחדש את המגבלות על חופש התנועה ואת ניתוק אמצעי התקשורת, שהוטלו בג'אמו וקשמיר בחודש אוגוסט 2019.

ב-14 בינואר פרסם ארגון Human Rights Watch את הדוח השנתי שלו על הפרות זכויות אדם ברחבי העולם. בתוך כך, פרסם הארגון הודעה המגנה במיוחד הפרות של זכויות האדם בסין.

ב-23 בינואר אישר הפרלמנט הפולני באופן סופי את החוק המאפשר לדרג הנבחר להטיל עונש ואף לפטר שופטים. על הנשיא הפולני לאשר את החוק בתוך 21 ימים (24 בינואר, Guardian).
ב-4 בפברואר אישר הנשיא את החוק (4 בפברואר, NY Times). ב-14 בינואר הארגון לביטחון ולשיתוף פעולה באירופה (OSCE) פרסם את עמדתו המבקרת באופן חריף את החקיקה בפולין המפרה סטנדרטים בינלאומיים בדבר עצמאות שיפוטית (14 בינואר, ASIL).
חוות דעת דומה פורסמה ב-16 בינואר גם על ידי גופים נוספים העוסקים בשלטון החוק ובזכויות אדם מטעם מועצת האיחוד האירופי (מועצת ונציה) (16 בינואר, ASIL).

ב-28 בינואר פרסמה משלחת הסיוע של האו"ם לעיראק (UNAMI) דוח בנושא שמירה על זכויות אדם, ובפרט הזכות להליך הוגן, במסגרת הליכים משפטיים הקשורים בעבירות טרור, בתקופה שלאחר שלטון דאעש. הדוח מתמקד בתקופה שבין חודש מאי 2018 ועד סוף חודש אוקטובר 2019, במהלכה נדונו כ-20,000 הליכים פליליים הקשורים במעשי טרור שביצעו פעילי דאע"ש נגד האוכלוסייה האזרחית במדינה.
28 בינואר, ASIL ; 28 בינואר, הודעת האו"ם.

פברואר:

ב-11 בפברואר קבע בית המשפט העליון באוסטרליה כי לא ניתן לגרש מהמדינה אבורג'ינים (ילידים אוסטרלים), למרות שהם לא נולדו במדינה ואינם בעלי אזרחות אוסטרלית.

ב-13 בפברואר קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי ספרד לא הפרה את הוראות האמנה האירופית לזכויות אדם כאשר גירשה ממלילה (טריטוריה ספרדית השוכנת בצפון אפריקה) שני מסתננים אפריקנים שחדרו אליה ממרוקו באופן לא חוקי.
הודעת בית הדין ; 13 בפברואר, ASIL.

ב-14 בפברואר פרסם הדו"ח המיוחד של מועצת זכויות האדם של האו"ם (UN Human Rights Council) בנושא עינויים ועונשים משפילים ולא אנושיים, דוח המגדיר מהן הפעולות העולות כדי "עינוי פסיכולוגי".

מרץ:

ב-4 במרץ פרסמה הדו"ח המיוחד של האו"ם בנושא זכויות האדם במיאנמר דוח סופי בנוגע למצב במדינה, וקראה לממשלת מיאנמר לאמץ את שיטת המשטר הדמוקרטית ולכבד זכויות אדם.
10 במרץ, הצהרת הדו"ח ; 10 במרץ, הודעת האו"ם.

ב-13 במרץ פרסמה מחלקת המדינה האמריקאית את הדוח השנתי לשנת 2019, הסוקר את מצב כיבוד זכויות האדם במדינות העולם. מזכיר המדינה, מייק פומפאו, ציין כי המדינות בהן מתרחשות מרבית הפרות זכויות האדם הן סין, קובה, איראן וונצואלה.
11 במרץ, [ASIL](#).

ב-29 במרץ פורסם כי בית הדין האינטר-אמריקאי לזכויות אדם (IACtHR) קבע כי אקוודור הפרה את זכויות העותר כאשר עצרה אותו למשך ארבע שנים ללא ביקורת שיפוטית ובאופן שרירותי, ובכך פגעה אף בזכותו להליך מהיר ובחזקת החפות.

אפריל:

במהלך חודש אפריל פורסם כי חוף השנהב ובנין נסוגו מהסכמתן בנוגע לסמכות השיפוט של בית הדין האפריקאי לזכויות אדם (AfCHPR), לשמוע עתירות מארגונים לא ממשלתיים ועותרים פרטיים.

לניתוח הרקע והמשמעויות של החלטת חוף השנהב ראו: טטוי דייווי ואצ'יאל אמני, 19 במאי, [EJIL:Talk!](#); לדיון במשמעויות ההחלטות ראו: ניקול דה סילבה ומישה פלאגיס, 19 במאי, [Opinio Juris](#); לדיון בצעדים שעל בית הדין לנקוט נוכח ההחלטות ראו: אוליבר וינדרידג, 7 במאי, [Opinio Juris](#).

ב-30 באפריל פרסם בית הדין האינטר-אמריקאי לזכויות אדם (IACrtHR) את הדוח השנתי לשנת 2019.
1 במאי, [ASIL](#).

ב-30 באפריל פורסם כי הממשלה החדשה בסודן העבירה חוק במסגרתו נאסרה מילת נשים ברחבי המדינה, ונקבע עונש מאסר של עד שלוש שנים למי שיורשע בביצוע ההליך.
30 באפריל, [NY Times](#). לדיון בחשיבות ההחלטה ראו: אנג'לה מודוקוטי, 25 במאי, [Opinio Juris](#).

ב-26 באפריל פורסם כי ערב הסעודית תאסור הטלת עונש מוות על נאשמים שביצעו את פשעם בעודם נערים. בתוך כך, בחודש אפריל פורסם כי בית המשפט העליון במדינה אסר על הטלת מלקות כאופן ענישה.

ב-21 באפריל פרסם ארגון אמנסטי הבינלאומי דוח בדבר הטלות גזר דין מוות שהתרחשו בשנת 2019, במסגרתו ציין כי חלה ירידה במספר גזרי הדין שהוטלו.

מאי:

ב-5 במאי **קבע** בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי חובת אי ההחזרה (Non-refoulement) של מבקשי מקלט לא חלה על המדינות החברות באמנה, ביחס לבקשות ויזה מטעמים הומניטריים אשר מוגשות בשגרירות שנמצאת בשטח של מדינה זרה. 5 במאי, **הודעת בית הדין**. לניתוח ההחלטה ראו: ולדיסלבה סטוינובה, 12 במאי, **EJIL:Talk!**.

ב-15 במאי **קבעה** ערכאת ערעור פדרלית בארצות הברית כי הזכות להליך נאות, אשר מעוגנת בתיקון החמישי לחוקה, לא חלה באופן קטגורי על כל העצורים במתקן המעצר בגואנטנמו.

יוני:

ב-18 ביוני **קבע** בית הדין האירופי לצדק (CJEU) כי "חוק השקיפות" שעבר בהונגריה בשנת 2017 מנוגד לדין האירופי. החוק מחייב ארגונים אזרחיים להירשם במרשם מיוחד ולדווח על תרומות שהם מקבלים מעל לסכום מסוים מתורמים מחוץ למדינה. 18 ביוני, **הודעת בית הדין**.

ב-11 ביוני **דחה** בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) את בקשת הערעור של אזרח איסלנד אשר הורשע בגין ביטויי שנאה כלפי קהילת הלהט"בים. זאת, במסגרת פרסום תגובות לכתבות שעסקו בהחלטת עיירה במדינה לתגבר תכנים על קהילת הלהט"בים במערכת החינוך. 11 ביוני, **הודעת בית הדין**.

ב-15 ביוני אימצה המועצה האירופית את **הדוח השנתי** בדבר זכויות אדם ודמוקרטיה בעולם לשנת 2019.

יולי:

ב-3 ביולי חתם נשיא הפיליפינים, רודריגו דוטרתה, על **חוק** חדש למלחמה בטרור אשר מעניק לממשלה סמכויות נרחבות במאבק בטרור. נמתחה **ביקורת** כנגד החוק מצד ארגוני זכויות אדם, וכן הוגשו כנגדו **עתירות** לבית המשפט העליון במדינה. 3 ביולי, **הודעת הפיליפינים**; 3 ביולי, **Reuters**.

ב-12 ביולי **פורסם** על שורת רפורמות שערכה סודן לביטול חוקים שמפרים זכויות אדם במדינה, בין היתר, ביטול האיסור על לא מוסלמים לצרוך אלכוהול, וביטול חוק "הכפירה".

ב-25 ביולי **הודיעה** פולין כי בכוונה לפרוש מהאמנה האירופית בדבר מניעה ומאבק באלימות נגד נשים ואלימות במשפחה (אמנת איסטנבול). בתגובה לכך, **גינתה** המועצה האירופית את כוונת הפרישה. 3 באוגוסט, **ASIL**.

ב-16 ביולי פרסמה הוועדה לזכויות בלתי ניתנות לערעור של ארצות הברית טיוטת דוח בדבר זכויות אדם בראי עקרונות האומה. הוועדה הוקמה על ידי מזכיר המדינה האמריקאי מייק פומפאו בשנה שעברה, במטרה לייצר בנושאי זכויות אדם על בסיס העקרונות המכוננים של האומה המבוססים על חוק הטבע וזכויות טבעיות. כנגד טיוטת הדוח נמתחה ביקורת בשל המשקל הרב שהיא מייחסת להגנה על השקפות דתיות ומצפוניות, והעדר התייחסות להתפתחויות שחלו בדיני זכויות האדם בעשורים האחרונים.

16 ביולי, הודעת הוועדה; 16 ביולי, נאום מזכיר המדינה פומפאו; 4 באוגוסט, ASIL. לביקורות על טיוטת הדוח ראו: איה פוג'ימורה-פנסלוב, ג'יין האקרבי ושרה קנוקי, 29 ביולי, Just Security; רוב ברשינסקי וריי פלי, 30 ביולי, Just Security.

אוגוסט:

בחודש אוגוסט פורסם כי הוועדה האינטר-אמריקאית לזכויות אדם (IACHR) קבעה כי ארבע תלונות שהוגשו לה על ידי עצורים לשעבר במתקן המעצר גואנטנמו קבילות, וכי היא תדון בהן. במסגרת התלונות נטען כי ארצות הברית הפרה את האמנה האמריקאית לזכויות אדם, בין היתר, כאשר חטפה, עצרה באופן שרירותי ועינתה את ארבעת המתלוננים.

לניתוח ההחלטה ודיון בחשיבות שלה ראו: שרה רובינסון ומג סאתרווייט, 25 באוגוסט, Just Security.

ב-4 באוגוסט קראו מומחים לזכויות אדם של האו"ם להודו ולקהילה הבינלאומית לנקוט צעדים דחופים למיגור הפרות זכויות אדם בחבל ג'אמו וקשמיר, אשר הולכות וגוברות מאז שהודו ביטלה את המעמד המיוחד של המדינות בשנת 2019.

ב-13 באוגוסט הפכה ערכאת ערעור פדרלית בארצות הברית את החלטת ערכאת המשפט, וקבעה כי החוק הקובע שרק גברים אזרחי המדינה בין הגילאים 18-26 צריכים להירשם במערכת הצבא האמריקאי וניתן לגייס אותם לשירות במקרה של מצב חירום לאומי (America's All-Male Military Draft), חוקתי, ואינו מפלה על רקע מגדרי. זאת, שכן בית המשפט העליון פסק בסוגיה בשנת 1981, ועל אף שהשתנו הנסיבות מאז, רק הוא יכול להפוך את החלטותיו.

ספטמבר:

ב-4 בספטמבר פרסם משרד ראש המודיעין הלאומי בארצות הברית (ODNI) החלטות של בית הדין לפיקוח על מודיעין זר בארצות הברית (FISC) בנוגע לנהלים של רשויות הביטחון האמריקאיות לאישור מעקבים בשנת 2019 אחר אזרחים זרים מחוץ לגבולות המדינה, בהתאם לחוק המעקב אחר מודיעין זר (FISA).

לתקציר ההחלטות ראו: טוד קרני, רחל חנה, אדירה לוי ונטסיה ולז, 2 באוקטובר, Lawfare.

ב-11 בספטמבר פרסמו לשכת ראש המודיעין הלאומי בארצות הברית ומשרד המשפטים חוות דעת של בית הדין לפיקוח על מודיעין זר בארצות הברית (FISC) מחודש יוני המפרט את הנסיבות במסגרתן הממשלה רשאית, באופן זמני, לשמור, להשתמש או לחשוף מידע שנאסף שלא כדין.

11 בספטמבר, הודעת משרד המשפטים.

ב-2 בספטמבר קבע בית משפט פדרלי לערעורים בארצות הברית כי תכנית המעקב אחר אזרחים אמריקאים שהפעיל ה-NSA ונחשפה על ידי אדוארד סנוון בשנת 2013 לא הייתה חוקית.
3 בספטמבר, Reuters. לניתוח פסק הדין ודיון בהשלכות שלו ראו: אורין קר, 9 בספטמבר, Lawfare; לניתוח פסק הדין וסקירת הרקע להליך ראו: רחל חנה, 14 בספטמבר, Lawfare.

ב-17 בספטמבר קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי פינלנד הפרה את האמנה ביחס לזכות לחיים, כאשר לא החרימה את הנשק של המפגע אשר רצח תשעה סטודנטים ומורה בשנת 2008 בעיר קוואיקי, על אף שלפני ביצוע הרצח הוא העלה סרטון לאינטרנט שהעלה חשש למצבו הנפשי.

לניתוח פסק הדין ודיון בהשלכות שלו ראו: בדה שפרד, 30 בספטמבר, Opinio Juris.

ב-18 בספטמבר הודיעה ממשלת הולנד כי בכוונתה לפעול להטלת אחריות על המשטר הסורי בגין הפרות זכויות אדם שמבוצעות ברחבי המדינה, בין היתר על ידי פנייה לבית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ).

18 בספטמבר, Reuters. לניתוחים של ההודעה ודיונים בהיתכנות והסיכויים של קיום הליך בבית הדין הבינלאומי לצדק ראו: פרייה פילאי, 29 בספטמבר, Opinio Juris; יסמין נחלאווי וסאנה סקארי, 2 באוקטובר, Opinio Juris; אליסה יאמאמוטו ובלקס ג'ראח, 22 בספטמבר, Just Security.

ב-25 בספטמבר פרסם בית הדין האפריקאי לזכויות אדם (AfCHPR) שבעה תקצירים של פסקי דין שניתנו בעת האחרונה.
29 בספטמבר, ASIL.

ב-30 בספטמבר פרסמה הנציבות האירופית דוח על מצב שלטון החוק במדינות האיחוד.
30 בספטמבר, הודעת הנציבות.

ב-4 בספטמבר פרסמה ועדת השרים של המועצה האירופית מסמך בדבר יישום החלטות בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) בדין הפנימי של המדינות החברות בו.
8 בספטמבר, ASIL.

אוקטובר:

ב-22 באוקטובר החמיר בית המשפט החוקתי בפולין את התנאים במסגרתם ניתן לבצע הפלה, וקבע כי לא ניתן לבצע הפלה עקב מום בעובר, אלא רק במקרים של אונס, גילוי עריות או אם מצבה הבריאותי של האם מחייב זאת. כנגד ההחלטה נמתחה ביקורת, והממשלה בפולין החליטה להקפיא את יישום ההחלטה עקב ההפגנות שמתקיימות במדינה.

ב-8 באוקטובר קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי צרפת לא פגעה בחופש ההתאגדות של שלושה ארגוני ימין קיצוני, כאשר הורתה על פירוקם. שכן הפירוק היה בהתאם לחוק ונועד להגן על ביטחון הציבור, למנוע אי סדר ולהגן על זכויות הזולת.

ב-13 באוקטובר קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי רוסיה הפרה את האמנה כאשר לא חקרה תלונה של מפגינים שהשתתפו בהפגנה בשנת 2012 וטענו כי הוכו על ידי המשטרה.

13 באוקטובר, תקציר פסק הדין; 13 באוקטובר, ASIL.

ב-6 באוקטובר קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי ספרד הפרה את האמנה כאשר פגעה בחופש האספה של מפגינה שהשתתפה בהפגנה ספונטנית מול מסעדה שפוליטיקאים סעדו בה, ונגרמה לה נכות כתוצאה מפעולות המשטרה לפיזור ההפגנה. בית הדין קבע כי על אף שיש חשיבות לשמירה על התנאים לקיום הפגנה, בין היתר מתן הודעה מראש לרשויות, יש לגלות סובלנות מסוימת כלפי הפגנה ספונטנית שלווה.

6 באוקטובר, הודעת בית הדין.

נובמבר:

ב-10 בנובמבר קבע בית הדין של הקהילה הכלכלית של מדינות מערב אפריקה (ECOWAS) כי רפובליקת גינאה הפרה את זכויות האדם של קבוצת מפגינים נגד פרויקט של כריית מינרלים במדינה בשנת 2012. במהלך ההפגנות נהרגו שישה מפגינים ונפצעו מספר מפגינים נוספים. בית הדין הורה על גינאה לשלם פיצויים למשפחות הנפגעים.

10 בנובמבר, Reuters.

ב-19 בנובמבר קבע בית המשפט העליון של הונג קונג כי הממשל בעיר הפר את מגילת זכויות האדם, כאשר לא הקים מגוון עצמאי לבחינת תלונות כנגד התנהלות המשטרה.

19 בנובמבר, Reuters; 19 בנובמבר, Guardian.

ב-7 בנובמבר פורסם כי איחוד האמירויות הערביות תקדם שורה של זכויות אדם במדינה, בין היתר, ביטול עונשים מקלים לרצח על "כבוד המשפחה", ביטול האישום הפלילי על צריכת אלכוהול וקיום יחסי מין מחוץ לנישואים, ושינוי תקנות הירושה המפלגות נשים לפי חוקי השריעה.

דצמבר:

ב-8 בדצמבר אשררה הרפובליקה העממית של קונגו את האמנה של בית הדין האפריקאי לזכויות אדם (AfCHPR). בכך עלה מספר המדינות שאשררו את האמנה לשלושים ושלוש. מתוך המדינות, רק שש הצהירו כי לבית הדין יש סמכות שיפוט ביחס לתלונות שמוגשות על ידי יחידים וארגונים לא ממשלתיים.

ב-22 בדצמבר קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי טורקיה הפרה את האמנה, כאשר הסירה את החסינות הפרלמנטרית של בכיר באופוזיציה בשל חשדות לחברות בארגון טרור, ובהמשך עצרה אותו והגישא כנגדו כתב אישום. בית הדין קבע כי הרשויות בטורקיה לא בחנו אם הנאומים הפוליטיים, שהיוו את הבסיס לחשדות, חוסים תחת החסינות הפרלמנטרית, וכי יש בכך פגיעה בחופש הביטוי שלו. בנוסף, הראיות כנגדו לא הוכחו קשר ברור בין מעשיו לחשדות כנגדו, באופן שיכול להצדיק מעצר לפני משפט. בית הדין הורה על שחרורו ממעצר.

ב-4 בדצמבר פורסם כי בית הדין האפריקאי לזכויות אדם (AfCHPR) פרסם חוות דעת מייעצת בנוגע לחוקים במספר מדינות באיחוד האפריקאי המטילים אחריות פלילית על חסרי בית ועניים, במסגרתה קבע כי חוקים אלו סותרים את הדין האפריקאי, והורה למדינות לתקן אותם.

ב-10 בדצמבר קבע בית המשפט העליון של ארצות הברית כי שלושה תושבים מוסלמים שהוכנסו לרשימת מסורבי טיסה, יכולים לתבוע פיצויים ממספר סוכני FBI, אשר נטען כי הוסיפו אותם לרשימה לאחר שסירבו לשמש כמקורות מודיעין.

10 בדצמבר, [Reuters](#); 10 בדצמבר, [The Hill](#).

סנקציות

ינואר:

ב-10 בינואר הטילה ארצות הברית סנקציות על איראן, בין היתר, הורחבו הסנקציות על 8 מנהיגים במדינה וכן לראשונה הוטלו סנקציות על ענפי הבנייה, הייצור, הטקסטיל והכרייה.

10 בינואר, [הודעת משרד האוצר](#); 10 בינואר, [NBC News](#).

ב-30 בינואר הטילה ארצות הברית סנקציות על הארגון האיראני לאנרגיה אטומית ועל העומד בראשו, עלי אכבר צלאחי. בד בבד, האריכה את הפטור מהסנקציות למדינות אירופה, רוסיה וסין, על מנת שלא להכביד על המשך שיתוף הפעולה בתחום הגרעין האזרחי.
30 בינואר, [Reuters](#); 30 בינואר, [The Times of Israel](#).

פברואר:

ב-7 בפברואר הגיש נציב תלונות הציבור של האו"ם למועצת הביטחון דוח חצי-שנתי בנוגע לבקשות לביטול תחולתן של סנקציות שהוטלו על ידי המועצה.
4 במרץ, [ASIL](#).

ב-25 בפברואר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2511 (2020), המאריכה בשנה את תוקפן של הסנקציות שהוטלו על יחידים בתימן בשנת 2014.
25 בפברואר, הודעת מועצת הביטחון.

מרץ:

ב-4 במרץ הוסיפה ועדת הסנקציות על דעאש ואל-קאעידה של מועצת הביטחון של האו"ם לרשימת הסנקציות של המועצה שלוש ישויות הקשורות לדעאש, וביניהן תאי דעאש בלוב ובתימן.

ב-17 במרץ הטילה ארצות הברית סנקציות על תשע חברות בדרום אפריקה, הונג קונג וסין ועל שלושה אישים מאיראן שהשתתפו במסחר פטרוכימיקלים איראניים, וכן על חמישה מדעני גרעין איראניים. עם הטלת הסנקציות דרשה ארצות הברית שאיראן תשחרר אזרחים אמריקאים הכלואים במדינה.
17 במרץ, [Reuters](#).

ב-19 במרץ הטילה ארצות הברית סנקציות על חמש חברות נפט איראניות.

ב-31 במרץ הודיע מזכיר המדינה, מייק פומפאו, כי ארצות הברית שוקלת להסיר את הסנקציות שהטילה על ונצואלה. זאת, בתגובה להצהרת ונצואלה שבכוונתה להטמיע בדרכי שלום תוכנית מעבר למשטר דמוקרטי.

יוני:

ב-17 ביוני הטילה ארצות הברית סנקציות על שלושים ותשעה גורמים וגופים התומכים במשטר הסורי, בין היתר, גם על הנשיא בשאר אל-אסד ורעייתו. זאת, במסגרת "חוק קיסר" אשר נכנס לתוקף ומאפשר להטיל סנקציות על המשטר הסורי ותומכיו, על מנת להוביל לסיום מלחמת האזרחים הנמשכת במדינה מאז שנת 2011. מזכיר המדינה האמריקאי, מייק פומפאו, הודיע כי צפויות סנקציות נוספות בחודשים הקרובים.

לביקורת על חוסר האפקטיביות של ריבוי הסנקציות שמטיל הממשל האמריקאי ראו: **אדוארד פישמן**, 4 ביוני, [Lawfare](#).

ב-17 ביוני חתם הנשיא טראמפ על חוק המאפשר להטיל סנקציות על גורמים האחראים לדיכוי המיעוט האויגורי בסין. בהמשך לכך, ב-9 ביולי הטייל הממשל האמריקאי סנקציות על מספר בכירים במשטר הסיני.

17 ביוני, [Reuters](#); 9 ביולי, [The Hill](#). לניתוח הגישה האסטרטגית של ארצות הברית לסין ראו: **אסף אוריון**, 18 ביוני, [INSS](#); לניתוח המשבר בין המעצמות מנקודת המבט הסינית ראו: **אייל פרופר**, 18 ביוני, [INSS](#).

ב-29 ביוני הטילה המועצה האירופית סנקציות על אחד עשר בכירים בוונצואלה שפעלו נגד הקונגרס שבשליטת האופוזיציה. בתגובה לכך, נשיא ונצואלה, ניקולס מדורו, הורה על גירוש שליח האיחוד האירופי מהמדינה.

29 ביוני, [הודעת המועצה](#).

יולי:

ב-7 ביולי הטילה ארצות הברית מגבלות בקבלת ויזה על גורמים בסין, בעקבות מגבלות שהטילה סין על כניסתם של דיפלומטים אמריקאים, עיתונאים ותיירים לטיבט. בתגובה לכך הודיעה סין כי תטיל מגבלות דומות על גורמים בארצות הברית שהיו מעורבים בכך.

8 ביולי, [Reuters](#).

ב-9 ביולי הטילה ארצות הברית סנקציות על מספר בכירים במשטר הסיני האחראים לדיכוי המיעוט האויגורי במדינה.

לדיון באפשרויות התגובה של ארצות הברית והקהילה הבינלאומית לפעולות המשטר הסיני ראו: **קונור אוסטין**, 30 ביולי, [Just Security](#).

ב-20 ביולי הטילה מחלקת המדינה של ארצות הברית סנקציות על שליט צ'צ'ניה, רמזן קדירוב, בשל מעורבותו בהפרות זכויות אדם במדינה.

20 ביולי, [Reuters](#).

ב-28 ביולי אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2536 (2020) במסגרתה הוארכו הסנקציות שהוטלו על הרפובליקה המרכז-אפריקאית בשנה נוספת, וכן הוטלו סנקציות על שישה אזרחים נוספים.
28 ביולי, הודעת האו"ם.

אוגוסט:

ב-6 באוגוסט חתם הנשיא טראמפ על צו מינהלי שאוסר על חברות אמריקאיות לבצע עסקאות עם החברה הסינית ByteDance, הבעלים של אפליקציית טיקטוק, תוך 45 יום, אלא אם תמכור את פעילותה בארצות הברית (בהמשך הוארך הצו ל-90 יום). זאת, בשל טענות כי השימוש באפליקציה עלול לסכן את פרטיותם של אזרחי המדינה, ויכול להוות איום לביטחון הלאומי האמריקאי. צו מינהלי דומה נחתם ביחס לחברה הסינית Tencent, הבעלים של האפליקציה וויצ'אט (Wechat).

7 באוגוסט, Reuters; 6 באוגוסט, NY Times. לניתוח הצווים בהקשר של מלחמת הסחר בין המעצמות ודיון בהשלכות על ישראל ראו: הדי שגב, 20 באוגוסט, INSS; לדיון בתכלית האסטרטגית האמריקאית שעומדת מאחורי הוצאת הצווים ראו: ג'ים דמפסי, 11 באוגוסט, Lawfare; לדיון במקור הנורמטיבי שמכוחו הוצאו הצווים ראו: אלנה צ'צ'קו, 8 באוגוסט, Lawfare; רוברט צ'סני, 18 באוגוסט, Lawfare.

ב-7 באוגוסט הטילה ארצות הברית סנקציות על אחד-עשר בכירים בסין ובהונג קונג, בין היתר על מושלת הונג קונג, קארי לם, בשל מעורבותם בדיכוי חופש הביטוי וצמצום המעמד האוטונומי המיוחד של העיר. זאת, בעקבות יישום חוק הביטחון הלאומי של הונג קונג שהתקבל בחודש יוני 2020. בתגובה לכך, הודיעה סין כי היא תטיל סנקציות על אחד-עשר אזרחים אמריקאים שמעורבים במדיניות הממשל כלפי הונג קונג, כולל מספר סנטורים.

7 באוגוסט, הודעת מזכיר המדינה של ארצות הברית מייק פומפאו; 7 באוגוסט, Reuters.

ב-17 באוגוסט הטילה ארצות הברית סנקציות במסגרתן נאסר על חברות אמריקאיות למכור לענקית הטכנולוגיה הסינית וואווי שבבי זיכרון בעלי יכולת עיבוד נתונים מהירה.

לניתוח הסנקציות והלחץ הכלכלי שארצות הברית מפעילה על וואווי ראו: ריצ'רד אלטיירי ובנימין דלה רוקה, 28 באוגוסט, Lawfare.

ב-31 באוגוסט אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2541 (2020) במסגרתה האריכה את הסנקציות שהוטלו על מאלי בשנה נוספת.

31 באוגוסט, הודעת האו"ם.

ספטמבר:

ב-21 בספטמבר חתם הנשיא טראמפ על **צו מינהלי** במסגרתו הוטלו **סנקציות על יחידים וגורמים המעורבים בתכנית הנשק הגרעיני, הטילים והנשק הקונבנציונלי של איראן**. זאת **בהמשך להודעת ארצות הברית ב-19 בספטמבר** כי מבחינתה, כל הסנקציות שהטילה בעבר מועצת הביטחון על איראן ובוטלו בעקבות הסכם הגרעין תקפות (30 ימים לאחר שהתניעה במועצת הביטחון את תהליך ה-Snapback).

21 בספטמבר, [Guardian](#); 21 בספטמבר, [Reuters](#). לביקורת על הסנקציות ודיון בהשפעה שלהן על המצב ההומניטרי באיראן ראו: שחרזאד נורבאלוצ'י, 9 באוקטובר, [Just Security](#); לביקורת על הודעת ארצות הברית בנוגע להפעלת תהליך ה-Snapback ראו: **תומאס פיקרינג**, 28 בספטמבר, [Just Security](#); לדיון בשימוש האמריקאי בסנקציות ככלי לקידום מדיניות חוץ ראו: **טום רויס** ו**סדריק ריינגרט**, 30 בספטמבר, [EJIL: Talk!](#) **חלק ראשון, חלק שני, חלק שלישי**.

ב-2 בספטמבר **אסר** משרד האלקטרוניקה והמידע ההודי על שימוש ב-118 יישומים סיניים בשל הפרת הפרטיות בקרב המשתמשים ופגיעה בביטחון הלאומי, לאור טענות שהמידע מועבר לשרתים מחוץ למדינה.

ב-4 בספטמבר הטילה מחלקת האוצר של ארצות הברית **סנקציות על ארבעה אזרחים ונצואליים בשל טענות לסיוע שהעניקו לנשיא ניקולאס מדורו**, לערעור הדמוקרטיה במדינה. בתוך כך, ב-22 בספטמבר הוטלו **סנקציות על חמישה פוליטיקאים במדינה**, בשל טענות שהם מעורבים בפעולות לזיוף הבחירות שמתוכננות להיערך במדינה בחודש דצמבר, לטובת הנשיא מדורו.

ב-8 בספטמבר הטילה מחלקת האוצר של ארצות הברית **סנקציות על שני שרים לשעבר בלבנון**, בשל קשריהם לחיזבאללה ועזרה כלכלית שסיפקו לארגון. בתוך כך, ב-17 בספטמבר הוטלו **סנקציות נוספות על שתי חברות בלבנון בשל קשרים עם חיזבאללה**. 8 בספטמבר, **הודעת מזכיר המדינה האמריקאי**; 8 בספטמבר, [Reuters](#).

ב-19 בספטמבר הוציא בית משפט פדרלי **צו מניעה זמני על תחולת הצו המינהלי שנחתם על ידי הנשיא טראמפ בחודש שעבר, שהורה על חסימת הגישה, מטעמי ביטחון לאומי, לרשת החברתית וויצ'אט**. בהמשך לכך, ב-27 בספטמבר הוצא **צו מניעה זמני גם ביחס לצו המינהלי שהורה על חסימת הגישה והשימוש בטיקטוק**. הממשל האמריקאי הגיש **עתירות לביטול צווי המניעה**.

27 בספטמבר, [Washington Post](#); 28 בספטמבר, [Reuters](#). לניתוח צו המניעה שהוצא בהקשר של טיקטוק ראו: **רוברט צ'סני**, 28 בספטמבר, [Lawfare](#); לניתוח צווי המניעה ראו: **אבי למרט ואלינור רונדה**, 7 באוקטובר, [Lawfare](#); לביקורות על הצווים המנהליים שהוצאו ודיונים בפגיעה שלהם בחופש הביטוי ראו: **מריה לואיזה סטאסי**, 1 באוקטובר, [Just Security](#); **אנדרו בויל**, 8 בספטמבר, [Just Security](#).

ב-24 בספטמבר הטילה ארצות הברית סנקציות על מספר שופטים בבית משפט באיראן, בין היתר, על השופט שגזר עונש מוות על המתאבק נאביד אפקארי שהוצא להורג בחודש שעבר, בשל הפרות משמעותיות של זכויות אדם.

25 בספטמבר, [Washington Post](#).

ב-23 בספטמבר הטילה ארצות הברית סנקציות על קובה במסגרתן נאסר על מטיילים אמריקאים לשהות בנכסים השייכים לממשלת קובה וכן על ייבוא רום וסיגרים קובניים לארצות הברית.

23 בספטמבר, [Reuters](#).

ב-29 בספטמבר הטילו בריטניה וקנדה סנקציות על בכירים בשלטון בבלארוס, בין היתר הנשיא אלכסנדר לוקשנקו, בשל טענות לזיוף תוצאות הבחירות והפרות זכויות אדם של מפגינים המתנגדים לשלטון.

29 בספטמבר, [Reuters](#). לדיון בצורך של הקהילה הבינלאומית להתערב בסיטואציה בבלארוס ראו: אגאטה קלצ'קובסקה, 25 בספטמבר, [Opinio Juris](#).

אוקטובר:

ב-2 באוקטובר הטיל האיחוד האירופי סנקציות על 40 בכירים בבלארוס, בין היתר, הקפאת נכסים ואיסור כניסה למדינות האיחוד, בשל זיוף הבחירות לנשיאות בחודש אוגוסט.

2 באוקטובר, [הודעת האיחוד האירופי](#).

ב-15 באוקטובר הטילו האיחוד האירופי ובריטניה סנקציות על שישה בכירים רוסים המקורבים לנשיא פוטין, בין היתר על ראש שירות הביטחון הפדרלי, ועל מכון מחקר במדינה, בשל טענות למעורבותם בהרעלת מנהיג האופוזיציה אלכסיי נבלני בחודש אוגוסט 2020.

20 באוקטובר, [ASIL](#).

ב-8 באוקטובר הטילה ארצות הברית סנקציות על המגזר הפיננסי באיראן, בין היתר על 18 בנקים במדינה. בהמשך לכך, ב-26 באוקטובר הטילה ארצות הברית סנקציות על משרד הנפט האיראני, חברת הנפט הלאומית וחברת המכליות הלאומית של איראן, ועל בכירים בהן.

26 באוקטובר, [Reuters](#). להשפעת הסנקציות על המצב ההומניטרי באיראן ראו: שחרזאד נורבאלוצ'י, 9 באוקטובר, [Just Security](#).

ב-22 באוקטובר הטילה ארצות הברית סנקציות על חמישה גופים איראניים, בין היתר משמרות המהפכה, בשל טענות לניסיונות להשפיע על הבחירות במדינה באמצעות הפצת דיסאינפורמציה.

23 באוקטובר, [הודעת מזכיר המדינה האמריקאי](#).

ב-26 באוקטובר הטילה סין סנקציות על חברות הגנה אמריקאיות, בין היתר, בואינג, לוקהיד מרטין ורייט'און, אשר מעורבות בעסקת הנשק בין ארצות הברית לטאיוואן.

ב-17 באוקטובר העבירה סין חוק המגביל יצוא טכנולוגיות ומאפשר למשטר לפעול כנגד מדינות המגבילות פיקוח על יצוא טכנולוגיות, באופן שפוגע באינטרסים של סין.
לניתוח החוק וההשלכות שלו ראו: אבי למרט ואלינור רונדה, 21 באוקטובר, [Lawfare](#).

נובמבר:

ב-12 בנובמבר חתם הנשיא טראמפ על צו מינהלי האוסר על השקעות אמריקאיות בשלושים ואחת חברות סיניות שהוגדרו בשליטת הצבא הסיני, בין היתר, צ'יינה טלקום, צ'יינה מוביל והיקוויז'ן. בין החברות נמצא תאגיד CRRC אשר יספק את 90 קרונות הקו האדום של הרכבת הקלה בתל אביב. הצו ייכנס לתוקף ב-11 בינואר 2021.
12 בנובמבר, [Reuters](#); 12 בנובמבר, [The Hill](#).

ב-12 בנובמבר האריך האיחוד האירופי את הסנקציות שהוטלו על בכירים בוונצואלה בשנה נוספת. הסנקציות הוטלו לראשונה בשנת 2017, בין היתר, בשל פעולות לערעור הדמוקרטיה ושלטון החוק במדינה ופגיעה בזכויות האדם.

ב-9 בנובמבר הטילה ארצות הברית סנקציות נוספות על תעשיית הנפט בסוריה, בין היתר על בכירים בצבא סוריה, חברי פרלמנט ומוסדות במדינה.
9 בנובמבר, [Reuters](#).

ב-6 בנובמבר הטיל האיחוד האירופי סנקציות על חמישה עשר בכירים בבלרוס, בין היתר על הנשיא אלכסנדר לוקשנקו, בשל זיוף הבחירות לנשיאות בחודש אוגוסט, ודיכוי אלים של מפגינים, חברי אופוזיציה ועיתונאים.

ב-6 בנובמבר האריך האיחוד האירופי את הסנקציות שהוטלו על טורקיה בשל הקידוחים שהיא מבצעת מול חופי קפריסין בשנה נוספת.

דצמבר:

ב-14 בדצמבר הטילה ארצות הברית סנקציות על התעשייה הצבאית הטורקית ובכירה, בגין רכישת מערכות טילי הגנה אווירית S-400 מרוסיה. הסנקציות כוללות, בין היתר, איסור על ייצוא אמריקאי וסחר עם גורמים בתעשייה הצבאית, הקפאת נכסים ושליטת ויזות כניסה למדינה.
14 בדצמבר, [Reuters](#). לניתוח הסנקציות ודיון באפקטיביות שלהן ראו: איאן לינץ', 11 בדצמבר, [Lawfare](#).

ב-7 בדצמבר אימץ האיחוד האירופי **תקנות** במסגרתן הורה על הקמת מנגנון להטלת סנקציות על יחידים, ישויות וגופים מדינתיים ולא מדינתיים, בגין סיוע להפרות זכויות אדם ברחבי העולם.
7 בדצמבר, הודעת האיחוד האירופי; 10 בדצמבר, ASIL.

ב-21 בדצמבר פרסמה ארצות הברית **רשימה שחורה** של מאה ושלוש חברות סיניות ורוסיות בעלות קשרים לממסד הביטחוני. על החברות ברשימה יאסר לרכוש טכנולוגיות ושירותים מחברות אמריקאיות.
21 בדצמבר, Reuters.

ב-21 בדצמבר **הטילה** ארצות הברית סנקציות על פקידי ממשל סיניים המעורבים בהפרת זכויות אדם בסין, בין היתר, רדיפה של אנשים בשל אמונה דתית, קבוצות מיעוטים, פעילי זכויות אדם ועיתונאים.
21 בדצמבר, Reuters.

ב-18 בדצמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את **החלטה 2557 (2020)** במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של הצוות המפקח על הסנקציות על יחידים וישויות שקשורים לטאליבן.
18 בדצמבר, הודעת מועצת הביטחון.

ב-7 בדצמבר **הודיעה** מחלקת האוצר של ארצות הברית כי הסנקציות **שהוטלו** בחודש אוקטובר על המגזר הפיננסי באיראן, בין היתר על שמונה עשר בנקים במדינה, לא יחולו על סיוע הומניטרי, כגון סיוע מצד בנקים זרים במתן מימון.
8 בדצמבר, Reuters.

נשק

ינואר:

ב-5 בינואר **פורסם** כי איראן הודיעה על כוונתה לפרוש מהסכם הגרעין (Joint Comprehensive Plan of Action - JCPOA), והצהירה שהיא לא רואה עצמה מחויבת למגבלות שבו. בעקבות הצהרת איראן, ב-14 בינואר בריטניה, גרמניה וצרפת **הצהירו במשותף**, כי הן מפעילות את מנגנוני האמנה הייעודיים למקרה של הפרה. בתוך כך, יטענו הצדדים טענותיהם בנוגע להפרה בפני ועדה משותפת, ולאחר כחודש, במידה שלא יגיעו להבנות, יופנה העניין לטיפול מועצת הביטחון של האו"ם.

ב-30 בינואר הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון של האו"ם **דוח עיתי** בנוגע לאיסור על השימוש בנשק כימי והטמעת האיסור בסוריה.

ב-31 בינואר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2507 (2020) במסגרתה הוחרג האמברגו על הכנסת נשק לרפובליקה של מרכז אפריקה.
31 בינואר, הודעת האו"ם.

מאי:

ב-1 במאי הודיע ראש ממשלת קנדה, ג'סטין טרודו, כי חל איסור גורף על קנייה ואחזקה של רובי סער ברחבי המדינה, זאת לאחר מסע הרצח בנובה סקוטיה ב-18 באפריל אשר גבה עשרים ושניים קורבנות.
1 במאי, Reuters; 1 במאי, NY Times.

יוני:

ב-19 ביוני אימצו המדינות החברות במועצת הנגידים של הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית (סבא"א) החלטה במסגרתה קראו לאיראן לשתף פעולה עם הסוכנות באופן מלא ומיידי, ולאפשר לפקחי הסוכנות גישה לכל האתרים החשודים. בתוך כך, פורסם כי רוסיה וסין מקדמות מהלך באו"ם שימנע הטלת סנקציות על איראן.
19 ביוני, הודעת סבא"א; 19 ביוני, הודעת משרד החוץ הישראלי; 11 ביוני, הודעת משרד החוץ הסיני.

אוקטובר:

ב-24 באוקטובר אשררה המדינה החמישים את האמנה לאיסור נשק גרעיני (TPNW). בהתאם להוראות האמנה, היא תיכנס לתוקף בעוד 90 יום, ב-22 בינואר 2021. האמנה אוסרת, בין היתר, על פיתוח, ייצור, רכישה או אחזקה של נזק גרעיני. בין המדינות שלא חתמו על האמנה: ארצות הברית, רוסיה, סין, צפון קוריאה, ישראל, מדינות אירופאיות כגון גרמניה ובריטניה, ומדינות מאזור המזרח התיכון כגון טורקיה, איראן וערב הסעודית.
לניתוח הרקע לאמנה ודיון בהיתכנות להצטרפות מדינות נוספות ראו: דז'יל קימבול, 27 באוקטובר, Just Security; לניתוח הוראות האמנה ראו: ונסה בוניפציו טאווארס, 6 בנובמבר, Opinio Juris.

סייבר וטכנולוגיה

ינואר:

ב-6 בינואר עדכנה לשכת המסחר הפדרלית בארצות הברית (FTC), המפקחת על הביטחון בסייבר (cybersecurity), את ההנחיות הפנימיות שלה לשנת 2020. בין היתר, השמיטה את אמת מידת הסבירות בה השתמשה בעבר בבואה לאכוף ציות לרגולציה עליה היא ממונה.
לניתוח השינויים במסמך ההנחיות ראו: רנדי מילך וסם בילר, 29 בינואר, Lawfare.

ב-28 בינואר פרסמה פייסבוק את הכללים הפרוצדוראליים (Bylaws) לפיהם תפעל המועצה המפקחת העצמאית שלה (Oversight Board), שבסמכותה להכריע באופן מחייב בתלונות שנוגעות לתכנים שמופיעים בפלטפורמה. זאת, בהמשך למגילה שפורסמה בחודש ספטמבר.

הכללים הפרוצדוראליים קובעים כי על אף שפייסבוק תממן את הפעילות, המועצה תתפקד באופן עצמאי, ניטרלי וללא משוא פנים. למועצה תהא סמכות להכריע במחלוקות המוגשות לה על ידי פייסבוק ועל ידי משתמשים בנוגע לתוכן שהוסר מהפלטפורמה, לאחר שאלו ערערו בפני פייסבוק על החלטתה ומיצו את אפשרויותיהם. ההחלטה באלו מחלוקות לדון תתבסס על קריטריונים שייקבעו על ידי ועדת משנה, כולל למשל מידת חשיבות ותקדימיות. אמות המידה להכרעת המועצה יהיו הערכים ומדיניות התוכן של פייסבוק (Community Standards or Community Guidelines). הכרעת המועצה תחייב את פייסבוק.

לניתוח הכללים וביקורת על סוגיית סמכות השיפוט, כולל על כך שאין למועצה סמכות לדון לגבי תוכן שהושאר בפלטפורמה וכן לבחון את האופן בו האלגוריתם פועל ואלו תכנים הוא משאיר, ראו: [אבלין דוק](#), 28 בינואר, [Lawfare](#).

פברואר:

במהלך חודש פברואר פרסמה מחלקת הגנת הסייבר של משרד המשפטים בארצות הברית מסמך קווים מנחים לחברות פרטיות, ביחס לשיקולים החוקיים שעליהן להביא בחשבון בעת שהן אוספות מידע מודיעיני על איומי סייבר במרשתת.

4 במרץ, [Lawfare](#).

במהלך חודש פברואר פרסמה פייסבוק נייר עמדה (White Paper) בנוגע לשיקולים שמאחורי הצורך לבצע אסדרת תוכן במרשתת (online content regulation).

לפירוט וניתוח נייר העמדה ראו: [אבלין דיוק](#), 18 בפברואר, [Lawfare](#); ג'ון באורס וג'ונתן זיטריין, 9 במרץ, [Just Security](#).

ב-19 בפברואר אימץ האיחוד האירופי נייר עמדה (White Paper) בנוגע להטמעת טכנולוגיות בינה מלאכותית במדינות האיחוד, שעוסק, בין היתר, בסוגיות הנוגעות לזכויות אדם כמו פרטיות וגזענות של מערכות מונחות אלגוריתם.

לדיון בנייר העמדה ראו: מארק מק'רטי וקנת' פרוף, 5 במרץ, [Lawfare](#).

מרץ:

ב-2 במרץ הציגה מחלקת ההגנה האמריקאית (DoD) את אמות המידה במשפט הבינלאומי והאמריקאי שעל פיהן היא מפעילה ביקורת שיפוטית על מבצעים צבאיים במרשתת.

לניתוח המדיניות, ראו: 11 במרץ, [מייק שמיט](#), [Just Security](#); וכן 9 במרץ, [רוברט צ'סני](#), [Lawfare](#).

ב-11 במרץ פרסמה ועדת הסייבר בקונגרס האמריקאי (Cyberspace Solarium Commission) דוח הכולל המלצות לחיזוק הגנת הסייבר של ארצות הברית מפני מתקפות. לסקירת הדוח, ראו: 11 במרץ, רוברט צ'סני, [Lawfare](#); וכן 11 במרץ, בנג'מין ג'נסר, [Lawfare](#).

מאי:

ב-19 במאי קבע בית המשפט הגרמני לחוקה כי פעולות שירות הביון הפדרלי כפופות לחוקה הגרמנית בביצוע פעולות ריגול כנגד אזרחים זרים במדינותיהם, גם כאשר הן מתבצעות באמצעות תשתיות תקשורת.

19 במאי, [Reuters](#). לניתוח הרקע להחלטה והמשמעויות ראו: ראסל מילר, 27 במאי, [Lawfare](#).

בחודש מאי חתמו חברי צוות של מומחים למשפט בינלאומי על הצהרה בדבר ההגנה המוענקת במשפט הבינלאומי כנגד תקיפות סייבר על מתקנים רפואיים (הצהרת אוקספורד). להסבר על הרקע להצהרה ראו: דפו אקנדה, 21 במאי, [EJIL: Talk!](#).

ב-28 במאי הוציא הנשיא טראמפ צו מינהלי שמבטל את ההגנה שיש לחברות המדיה החברתית, כגון פייסבוק, וטוויטר, מתביעות בכל הנוגע לתוכן שפורסם בפלטפורמות שלהן על ידי משתמשים. זאת, לאחר שטוויטר הוסיפה לשני ציורים של טראמפ הערה ובה נאמר כי בציורים יש משום הטעיה של הציבור. נדרשת השלמת חקיקה בנושא על מנת שיהיה ניתן לפעול מכוח הצו, והוגשה כנגדו עתירה לבית המשפט.

28 במאי, [NY Times](#); 28 במאי, [Guardian](#). לביקורת על הצו ועל האפקטיביות שלו ראו: אלן גודמן וקארן קורנבלה, 5 ביוני, [Just Security](#); צ'רלס דואן וג'פרי ווסטלינג, 1 ביוני, [Lawfare](#).

יוני:

ב-18 ביוני פסל בית המשפט החוקתי בצרפת את רוב סעיפי החוק כנגד הפצת ביטויי שנאה ברשת (hate speech). החוק אשר עבר בפרלמנט הצרפתי ב-14 במאי מאפשר לקנוס חברות מדיה חברתית אשר לא יסירו תכנים כגון טרורזים ופורנוגרפיה ילדים, תוך פרק זמן קצר קצוב. לניתוח החוק והחלטת בית המשפט ראו: ג'ייקוב שולץ, 23 ביוני, [Lawfare](#).

בחודש יוני פרסם משרד המשפטים האמריקאי דוח בנוגע לסעיף 230 לחוק ההגיונות בתקשורת האמריקאי (Communications Decency Act) אשר נותן הגנה מתביעות לחברות המדיה החברתית, כגון פייסבוק, וטוויטר, בכל הנוגע לתוכן שפורסם בפלטפורמות שלהן על ידי משתמשים, במסגרתו קרא לרפורמות והטלת אחריות מוגברת על החברות, ביחס לתכנים שמתפרסמים.

הודעת משרד המשפטים. לניתוח הדוח ראו: סטיוארט בייקר, 19 ביוני, [Lawfare](#); לניתוח הדוח ודיון בהטלת אחריות שלא דרך סעיף 230 ראו: מארק מקארתי, 26 ביוני, [Lawfare](#); לדיון

בהתפתחויות בנוגע למהלכים רגולטוריים להטלת אחריות על חברות המדיה ראו: **יובל שני**, 5 ביוני, [Lawfare](#).

ב-9 ביוני פרסמה תת-הוועדה לחקירות של הסנאט האמריקאי דוח בדבר פיקוח על ספקיות תקשורת בבעלות סינית בארצות הברית.
לניתוח הדוח ראו: **ג'סטין שרמן**, 17 ביוני, [Lawfare](#).

יולי:

ב-16 ביולי קבע בית הדין לצדק של האיחוד האירופי (CJEU) כי הסדר "מגן הפרטיות", המאפשר לחברות אמריקאיות לקבל מידע אישי שמקורו באירופה, אינו עומד בדרישות האסדרה האירופית בדבר הגנת המידע (GDPR) ולא מעניק הגנה נאותה למידע מפני השימוש של סוכנויות המודיעין ורשויות האכיפה בארצות הברית. בהמשך לכך, פורסם בהצהרה משותפת מטעם ארצות הברית והאיחוד האירופי כי הן עובדות על עריכת שינויים בהסדר בהתאם לפסיקת בית הדין.

16 ביולי, **הודעת בית הדין**; 16 ביולי, [Reuters](#); 16 ביולי, [NY Times](#); 20 ביולי, [ASIL](#). לדיון באפשרויות התגובה של ארצות הברית ראו: **סטיוארט בייקר**, 21 ביולי, [Lawfare](#); לניתוח משמעויות ההחלטה על בריטניה ראו: **היילי אוונס**, 29 ביולי, [Lawfare](#); לניתוחים נוספים של ההחלטה ומשמעויותיה ראו: **ג'ניפר דסקל**, 17 ביולי, [Just Security](#); **הנרי פארל ואברהם ניומן**, 28 ביולי, [Lawfare](#).

ב-17 ביולי פורסם כי בית המשפט החוקתי בגרמניה פסל חלק מסעיפי חוק התקשורת הגרמני, המאפשר העברת מידע אישי אודות משתמשים מספקיות תקשורת לרשויות הביטחון, שכן יישום החוק נעשה באופן לא מידתי. ביטול הסעיפים ייכנס לתוקף בסוף שנת 2021.
17 ביולי, [Reuters](#); 17 ביולי, [NY Times](#). לניתוח ההחלטה ראו: **בסאק קאלי**, 21 ביולי, [EJIL: Talk!](#).

ב-14 ביולי הודיעה בריטניה כי תאסור על ענקית התקשורת הסינית וואווי להשתתף בפיתוח רשתות דור 5 בממלכה, זאת בשל חשש מסיכון ביטחוני עקב קשריה עם המשטר הסיני. לפיכך, ייאסר על חברות תקשורת לרכוש ממנה ציוד מתחילת שנת 2021, וחלה עליהן חובה להסיר את הציוד שכבר הותקן עד לסוף שנת 2027.
14 ביולי, [Guardian](#); 14 ביולי, [NY Times](#). לניתוח המאבק העולמי מול וואווי וההשלכות על ישראל ראו: **הדי שגב**, 12 ביולי, [INSS](#).

ב-14 ביולי פרסמה ועדת הסולריום סייבר של ארצות הברית מסמך הצעות חקיקה ליישום מסקנות הדוח שפרסמה בחודש מרץ. הדוח מתווה אסטרטגיה להגנת ארצות הברית במרחב הסייבר כנגד מתקפות סייבר בעלות השלכות משמעותיות.

14 ביולי, הודעת הוועדה. לניתוח הדוח בראי המשפט הבינלאומי והדין האמריקאי ראו: דייוויד סימון, ורוניקה גליק, ג'ושוע זילברשטיין וגבריאל פרלמן, 20 ביולי, Lawfare.

ב-29 ביולי אימץ הפרלמנט הטורקי חוק אשר מרחיב את הפיקוח הממשלתי על רשתות חברתיות במדינה ועל התוכן שמפורסם בהן. החוק יכנס לתוקף ב-1 באוקטובר, ונמתחה כנגדו ביקורת על הפגיעה שהוא מאפשר בחופש הביטוי.

ב-30 ביולי הטיל האיחוד האירופי סנקציות על יחידים וארגונים ברוסיה, סין וצפון קוריאה בגין מעורבותם בהתקפות סייבר. זאת הפעם הראשונה שהאיחוד האירופי מטיל סנקציות בשל מתקפת סייבר.

30 ביולי, הודעת האיחוד האירופי. לניתוח המשמעויות של הטלת הסנקציות ראו: ורד זליכה, 13 באוגוסט, INSS.

אוגוסט:

ב-7 באוגוסט חתמו חברי צוות של מומחים למשפט בינלאומי על הצהרה שנייה בדבר ההגנה המוענקת במשפט הבינלאומי כנגד תקיפות סייבר על מתקנים רפואיים (הצהרת אוקספורד). זאת, בהמשך להצהרה הראשונה שנחתמה בחודש מאי.

להסבר על הרקע להצהרה ראו: דפו אקנדה, 11 באוגוסט, EJIL: Talk!.

ב-18 באוגוסט פרסם רמטכ"ל איראן, הגנרל מוחמד באקרי, עמדה בנוגע להחלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר.

לניתוחים בדבר עמדת רמטכ"ל איראן ראו: מייק שמיט, 27 באוגוסט, Articles of War; פשמיסלב רוגוסקי, 3 בספטמבר, Just Security.

ספטמבר:

ב-9 בספטמבר פרסמה רשות התקשורת הפדרלית בארצות הברית (FCC) דוח ביחס לשינויים עתידיים בתהליך הערכת סיכונים ביטחוניים שעולים מחברות תקשורת זרות הפועלות במדינה.

לניתוח הדוח בהקשר של המתרחשות בין ארצות הברית וסין בנוגע לרשתות התקשורת ראו: ג'סטין שרמן, 7 באוקטובר, Lawfare.

אוקטובר:

ב-13 באוקטובר דחה בית המשפט העליון של ארצות הברית בקשה לבחון את הפרשנות המרחיבה שניתנה בערכאות נמוכות יותר לסעיף 230 לחוק ההגינויות בתקשורת האמריקאי (Communications Decency Act), המעניקה הגנה מתביעות לחברות המדיה החברתית, כגון פייסבוק, וטוויטר, בכל הנוגע לתוכן שפורסם בפלטפורמות שלהן על ידי משתמשים.

לניתוחים של ההחלטה ראו: אנה סלבטורה, 14 באוקטובר, [Lawfare](#); אלן רוזנשטיין, 20 באוקטובר, [Lawfare](#).

ב-20 באוקטובר הגיש משרד המשפטים האמריקאי תביעת הגבלים עסקיים נגד חברת גוגל, זאת בשל טענות להפרת חוקי ההגבלים העסקיים בארצות הברית על ידי ניצול לרעה של כוחה, ונקיטת פרקטיקות אנטי תחרותיות על מנת לשמר את המונופול שלה.

20 באוקטובר, [Reuters](#).

ב-15 באוקטובר פרסמה פינלנד עמדה רשמית בנוגע להחלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר. 15 באוקטובר, [הודעת פינלנד](#). לניתוח עמדת פינלנד ראו: מייק שמיט, 27 באוקטובר, [Just Security](#).

ב-6 באוקטובר קבע בית הדין האירופי לצדק (CJEU) כי מדינות האיחוד אינן רשאיות לחוקק חוקים שמאפשרים לרשויות הביטחון לקבל מידע אישי מחברות התקשורת, בין היתר, נתוני מיקום ואיכונים סלולריים, לצורך מאבק בפשיעה או הגנה על הביטחון הלאומי. בית הדין התיר לעגן בחקיקה שמירת מידע מוגבלת בזמן, בתנאים מסוימים, כאשר מדינה מתמודדת עם איום חמור וממשי לביטחון הלאומי.

6 באוקטובר, [הודעת בית הדין](#); 6 באוקטובר, [Reuters](#).

ב-28 באוקטובר חתמו חברי צוות של מומחים למשפט בינלאומי על [הצהרה](#) בדבר ההגנה המוענקת במשפט הבינלאומי כנגד התערבות זרה בהליכי בחירות באמצעים דיגיטליים (הצהרת אוקספורד). זאת, בהמשך להצהרות מחודש מאי ואוגוסט.

להסבר על הרקע להצהרה ראו: דאפו אקנדה, 28 באוקטובר, [EJIL:Talk!](#).

ב-15 באוקטובר פרסמה ארצות הברית את [האסטרטגיה הלאומית](#) האמריקאית לטכנולוגיות קריטיות ומתפתחות, אשר מתווה את מדיניות ארצות הברית בנוגע לשמירת היתרון האיכותי שלה בתחומים כגון בינה מלאכותית, אנרגיה, טכנולוגיות תקשורת, צבא וטכנולוגיית חלל.

15 באוקטובר, [הודעת הבית הלבן](#).

נובמבר:

ב-24 בנובמבר פרסמה הוועדה לביעור כל צורות האפליה הגזעית (CERD) מסמך המלצות לכוחות הביטחון בנוגע למיגור אפיון גזעי, במסגרתן הדגישה את הסיכון שעולה משימוש בבינה מלאכותית אשר יכול להוביל להטיות גזעיות.

דצמבר:

ב-1 בדצמבר פרסמה ניו זילנד עמדה רשמית בנוגע להחלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר. לניתוח עמדת ניו זילנד ראו: מייק שמיט, 8 בדצמבר, [Just Security](#); לדיון בעמדות השונות בנוגע להיקף החלת המשפט הבינלאומי במרחב הסייבר ראו: דאפו אקנדה, אנטוניו קוקו וטליטה דה סוזה דיאס, 5 בינואר, [EJIL: Talk!](#).

ב-14 בדצמבר פרסם האיחוד האירופי כללים חדשים בדבר ייצוא מוצרים "דו-שימושיים" (מוצרים בעלי יישומים אזרחיים וצבאיים), שמגבילים, בין היתר, ייצוא מוצרים וטכנולוגיות סייבר למדינות המעורבות בדיכוי זכויות אדם. להסבר על הכללים: 9 בנובמבר, [הודעת האיחוד האירופי](#).

ענייני הגירה

מרץ:

ב-1 במרץ הכריז ראש ממשלת יוון כי ממשלתו לא תקבל בקשות מקלט חדשות לתקופה של חודש, תוך הפעלת סעיף 78 לאמנה לתפקוד האיחוד האירופי (TFEU), העוסק במדיניות האיחוד האירופי כלפי מבקשי מקלט. זאת, ככל הנראה בתגובה לצעדיה של טורקיה, אשר הודיעה על פתיחת גבולותיה לאירופה עבור מבקשי המקלט.

ב-20 במרץ פורסם כי אוזבקיסטן חוקקה חוק המקנה אזרחות לכ-50 אלף חסרי אזרחות שמתגוררים בשטחה, כתוצאה מפירוק ברית המועצות. בתגובה, מזכ"ל האו"ם בירך את נשיא אוזבקיסטן על מדיניותו.

מאי:

ב-14 במאי קבע בית הדין האירופי לצדק (ECJ) כי יש לסווג כמעצר את השמתם של מבקשי מקלט שבקשתם נדחתה באזורי המעבר למהגרים שהונגריה הקימה בגבול עם סרביה. בהמשך לכך, פורסם כי הונגריה הודיעה שלא תקבל את החלטת בית הדין. 15 במאי, [ASIL](#).

יוני:

ב-18 ביוני קבע בית המשפט העליון של ארצות הברית כי ההליך לביטול תכנית DACA, במסגרתה ניתנה הגנה לילדי מהגרים לא חוקיים מגירוש, לא היה תקין ולא כלל נימוקים מספקים כנדרש. בתגובה לכך, הודיע הנשיא טראמפ כי הממשל האמריקאי יקדם הליך נוסף מורחב יותר לביטול התכנית.

18 ביוני, [Reuters](#); 18 ביוני, [NY Times](#). לניתוח ההחלטה ודיון באפשרות של הממשל האמריקאי לקדם הליך ביטול נוסף ראו: אדם קוקס וכריסטינה רודריגז, 22 ביוני, [Just Security](#); לניתוח ההחלטה ודיון במשמעויות שלה ראו: פיטר מרגוליס, 18 ביוני, [Lawfare](#).

בחודש יוני פרסמה נציבות האו"ם לפליטים (UNHCR) דוח שנתי בדבר העברת אוכלוסין בכפייה בשנת 2019. הודעת נציבות האו"ם לפליטים.

יולי:

ב-23 ביולי קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי פולין הפרה את האמנה כאשר סירבה באופן שיטתי לבחון בקשות מקלט של צ'צ'ניים שהגיעו דרך בלארוס, והפנתה אותם בחזרה לבלארוס.

23 ביולי, [הודעת בית הדין](#).

אוגוסט:

ב-13 באוגוסט הגישה נציבות האו"ם לפליטים (UNHCR) חוות דעת, במסגרת עתירה שהוגשה בארצות הברית כנגד מדיניות הממשל כלפי מבקשי מקלט, בגדרה נטען כי ארצות הברית מפרה את המשפט הבינלאומי כתוצאה מפעולותיה להגביל את כניסת מבקשי המקלט למדינה.

אוקטובר:

ב-2 באוקטובר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2546 (2020) בנוגע ללוב, במסגרתה האריכה בשנה נוספת את האישור שניתן למדינות לערוך מול חופי לוב בדיקה לכלי שיט, שיש בסיס סביר להניח כי משמשים להברחת מהגרים או סחר בבני אדם.

נובמבר:

ב-19 בנובמבר קבע בית הדין האירופי לצדק (CJEU) כי סירוב לשרת בצבא ועזיבת המדינה כאשר מתחוללת מלחמת אזרחים במדינה, יכול להוות סיבה להכרה כפליט. זאת, במסגרת דיון בבקשה של אזרח סורי שהיגר לגרמניה כדי להתחמק משירות צבאי, ובקשתו להכרה כפליט נדחתה על ידי השלטונות בגרמניה.

ב-17 בנובמבר קבע בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי שווייץ הפרה את האמנה כאשר לא העריכה את הסיכון לאזרח גמביה, אשר ביקש לקבל מעמד בשווייץ במסגרת איחוד משפחות עם בן זוגו השווייצרי, בעקבות רדיפה במדינת מוצאו בשל נטייתו המינית.

ב-28 בנובמבר פורסם כי בריטניה וצרפת חתמו על הסכם חדש למיגור תופעת המהגרים דרך תעלת למאנש.

דצמבר:

ב-17 בדצמבר קבע בית הדין האירופי לצדק (CJEU) כי הונגריה הפרה את הדין האירופי כאשר עיכבה הגשת בקשות למקלט מדיני מפליטים ומהגרים בגבול עם סרביה, וגירשה שלא בהתאם לדין האירופי שוהים בלתי חוקיים במדינה. זאת, במסגרת חוק שאימצה הונגריה בעקבות משבר הפליטים באירופה בשנת 2015.

17 בדצמבר, הודעת בית הדין; 17 בדצמבר, Reuters.

התפתחויות מדיניות

ינואר:

במהלך חודש ינואר החל הליך פרישת בריטניה מהאיחוד האירופי. ב-9 בינואר אושר הברקזיט על ידי הפרלמנט הבריטי. ב-23 בינואר התקבל החוק הבריטי, ונכנס לתוקף ב-24 בינואר. ב-29 בינואר אישר הפרלמנט האירופי את ההסדר. ב-31 בינואר החל הליך פרישת בריטניה באופן רשמי מהאיחוד.

31 בינואר, הודעת ראש הממשלה; 30 בינואר, ASIL; לסקירת ההליכים והעתיד לבוא ראו: אמנדה סלוט, 14 בינואר, Lawfare, וכן 30 בינואר, Lawfare.

ב-7 בינואר הגיש מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון דוח עיתי בנוגע לסכסוך בקפריסין. בהמשך לכך, ב-30 בינואר אימצה מועצת הביטחון את החלטה 2506 (2020), במסגרתה הוארך המנדט של כוחות שמירת השלום של האו"ם באזור (UNFICYP) עד לחודש יולי 2020.

ב-10 בינואר קבע בית המשפט העליון של ספרד כי מנהיג המפלגה הבדלנית בקטלוניה שהורשע בחתרנות, אוריאל ג'ואנקוורס, אינו נחשב חבר בפרלמנט האירופי, בשל הרשעתו, ואינו זכאי לחסינות. בכך סטה בית המשפט מפסק הדין של בית הדין האירופי לצדק שקבע שיש להעניק לו חסינות בשל היבחרו לפרלמנט.

לניתוח ההליכים בנושא, לרבות פסק דינו של בית המשפט הספרדי, ראו: ניקולא זמבראנה-טבר, 16 בינואר, Opinio Juris.

פברואר:

ב-5 בפברואר פרסמה מועצת האיחוד האירופי (Council of Europe), באמצעות ועדת המשנה שלה להטמעת ערכי הדמוקרטיה באמצעות חקיקה (Venice Commission), רשימה של קווים מנחים, שגובשה עוד בחודש יוני 2019, הכוללת אמות מידה למדינות האיחוד בנוגע ליחסים בין הרשות המבצעת המייצגת את הרוב הנבחר, לבין המיעוט, שמהווה אופוזיציה ברשות המחוקקת, במטרה למנוע את עריצות הרוב. הרקע למהלך הוא הניסיון של מדינות איחוד מסוימות לנטרל את מנגנוני שמירת הסף של הדמוקרטיה. על אף שרשימת הקווים המנחים מהווה המלצה בלתי מחייבת, היא מונה אמות מידה שיסייעו למדינות האיחוד להטמיע את ערכי הדמוקרטיה. מעבר לעקרונות הכלליים שבבסיס הדמוקרטיה, כדוגמת פלורליזם וחירויות הפרט, הרשימה עוסקת בעשרה נושאים שלגביהם פורטו הקווים המנחים, וכוללת, בין היתר: עיגון מעמד האופוזיציה בחקיקה; הבטחת זכויותיהם של כל חברי הרשות המחוקקת להשתתף בתהליכים פרלמנטריים, כולל תהליכי חקיקה וקיום פיקוח על הרשות המבצעת; הבטחת הזכות להצביע באופן חופשי; הבטחת שקיפות של הדיונים; הבטחת השתתפות המיעוט במינויים ברשות המחוקקת ויכולת השפעה על מינויים של בעלי תפקידים בכירים במדינה, כולל שופטים; מתן חסינות לחברי הפרלמנט באופן שוויוני וקביעת מנגנונים ניטרליים לדיון בטענות להפרות של כללי האתיקה.

הודעת ועדת ונציה; 5 בפברואר, ASIL.

ב-29 בפברואר חתמו ארצות הברית והטאליבן על הסכם שלום בקטאר, לפיו הטאליבן יחדל מביצוע פיגועים כלפי יעדי ארצות הברית, ואילו היא תסיג אלפי חיילים משטח אפגניסטן, ובתוך שנה וחצי תשלים את הסגת כל כוחותיה מהאזור.

29 בפברואר, Washington Post; 29 בפברואר, NBC News; לניתוח הוראות ההסכם ראו: אליזבת' ת'רלקלד, 8 במרץ, Lawfare.

מרץ:

ב-10 במרץ אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2513 (2020), המאשרת את הסכם השלום שנחתם בין ארצות הברית לטאליבן בחודש פברואר.

לניתוח הדיון במועצת הביטחון ראו: פאמלה פאלק וז'אק סינגר-אמרי, 10 במרץ, Lawfare.

ב-16 במרץ הגיש התובע הכללי בארצות הברית לבית המשפט בקשה למשוך את כל ההליכים הפליליים שנפתחו בשנת 2016 כנגד שתי חברות רוסיות באשמת ההתערבות בבחירות במדינה שמיוחסת לרוסיה, זאת כדי להימנע מחשיפת שיטות החקירה שהובילו להגשת כתב האישום.

לדיון ראו: קווינטה ג'ורסיק, 16 במרץ, Lawfare.

ב-16 במרץ אישר בית המשפט לחוקה ברוסיה את התיקון לחוקה המאפשר לנשיא פוטין לכהן בתפקידו כנשיא בשתי כהונות נוספות, זאת בניגוד למגבלת שתי הכהונות שקבועה בה כיום. ההחלטה עתידה היתה לעמוד למשאל עם שנקבע ל-22 באפריל, אך נדחה לעת עתה בשל התפשטות מגפת הקורונה.

18 במרץ, [ASIL](#).

ב-25 במרץ קבע בית משפט מחוזי בהולנד כי על המדינה לפצות משפחות של 11 אינדונזים שהוצאו להורג על ידי חיילים הולנדיים במהלך מלחמת העצמאות במדינה בשנים 1946-1947.

27 במרץ, [Guardian](#).

ב-12 במרץ פרסם מלך הולנד התנצלות בפני אינדונזיה, בגין אלימות שנקטה כלפיה בשנים בהן שלטה בה בתקופת הקולוניאליזם (1800-1949).

ב-30 במרץ אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2516 (2020), המאריכה את המנדט של כוחות הסיוע של האו"ם לסומליה (UNSOM) בשלושה חודשים.

31 במרץ, [הודעת מועצת הביטחון](#).

אפריל:

ב-8 באפריל הורה בית הדין לצדק של האיחוד האירופי (CJEU) לפולין להשעות באופן מיידי את פעילות בית הדין המשמעתי אשר הוקם בבית המשפט העליון בנוגע לתיקי משמעת של שופטים שכן הוא לא פועל באופן עצמאי ומפר את הדין האירופי.

8 באפריל, [NY Times](#); 8 באפריל, [Reuters](#).

מאי:

ב-28 במאי אימץ הפרלמנט הסיני את טיוטת "חוק הביטחון הלאומי בהונג קונג" אשר צפוי לאפשר למשטר הסיני לפעול בשטחה של הונג קונג, וכן לאסור על פעילות של ארגונים פוליטיים המתנגדים לשלטון בסין ותומכים בדמוקרטיה בהונג קונג. לאחר שהחוק ינוסח במלואו, הוא צפוי להיכנס לתוקף בחודש ספטמבר. בתגובה לכך, מסר מזכיר המדינה של ארצות הברית, מייק פומפאו, [הצהרה](#) לקונגרס שארצות הברית לא רואה עוד בהונג קונג אוטונומיה, שזכאית ליחס שונה מזה שניתן לסין, והנשיא טראמפ [הורה](#) להתחיל בתהליך של ביטול מעמדה המיוחד של הונג קונג.

1 ביוני, [ASIL](#); 28 במאי, [NY Times](#); 28 במאי, [Guardian](#). לניתוח טיוטת החוק ראו: אייל פרופר, 3 ביוני, [INSS](#); לניתוח הכרזת הנשיא טראמפ ראו: פיטר הארל, 2 ביוני, [Lawfare](#); לדיון במתיחות בין שתי המעצמות ראו: ריצ'רד אלטירי ובנג'מין דלה רוקה, 4 ביוני, [Lawfare](#).

ב-21 במאי הודיעה ארצות הברית כי בכוונתה לפרוש מהסכם "שמיים פתוחים", אשר מאפשר למדינות החברות בו לקיים טיסות מודיעיניות במרחב האווירי של כלל המדינות, במטרה להגביר שקיפות ואמון. זאת בשל טענות שרוסיה אינה מקיימת את הוראותיו. הפרישה תיכנס לתוקף בעוד כחצי שנה. מזכיר המדינה האמריקאי, מייק פומפאו, ציין כי ארצות הברית תשקול מחדש אם לפרוש מההסכם ככל שרוסיה תחזור לקיים אותו.

21 במאי, [NY Times](#); 21 במאי, [Reuters](#). לביקורת על כוונת הפרישה ראו: ג'סטין קנפיל, 3 ביוני, [Lawfare](#); לניתוח הרקע להסכם והתנאים לפרישה ממנו ראו: סקוט אנדרסון, פראני ואדי, 22 באפריל, [Lawfare](#).

ב-10 במאי קבע הטריבוטל האיראני-אמריקאי לתביעות (IUSCT), אשר הוקם במטרה לפתור תביעות כספיות שנוצרו בעקבות משבר בני הערובה באיראן בשנת 1979, כי על ארצות הברית לשלם פיצויים בסך 29 מיליון דולר.

22 במאי, [ASIL](#).

יוני:

ב-30 ביוני אישרה סין את "חוק הביטחון הלאומי בהונג קונג", המאפשר למשטר הסיני לפעול באופן נרחב בשטחה של הונג קונג. בתוך כך, פורסם כי משטרת הונג קונג [עצרה](#) מאות מפגינים כנגד אישור החוק, ספריות בהונג קונג [הסירו](#) ספרים של פעילים דמוקרטיים, והמועצה המחוקקת של הונג קונג אישרה [חוק](#) האוסר לבזות את המנון סין. בתגובה לחוק, מזכיר המדינה האמריקאי, מייק פומפאו, [הודיע](#) כי ארצות הברית תאסור על יצוא ביטחוני להונג קונג, בדומה לאיסור על יצוא לסין.

יולי:

ב-1 ביולי [פורסמו](#) תוצאות משאל העם ברוסיה בנוגע לעריכת שינויים בחוקה אשר מאפשרים לנשיא המדינה ולדימיר פוטין לכהן בתפקיד עוד שתי קדנציות - עד שנת 2036. רוב המצביעים תמכו בעריכת השינויים. נמתחה [ביקורת](#) על תקינות ההצבעה.

במהלך חודש יולי הודיעו [בריטניה](#), [קנדה](#), [אוסטרליה](#) וניו זילנד כי הן משעות את הסכם ההסגרה עם הונג קונג בשל חוק הביטחון הלאומי של הונג קונג שהתקבל בחודש שעבר, וכי הן יאסרו על ייצוא נשק לעיר בדומה לאיסור המוטל על יצוא נשק סין. בתגובה לכך, [הודיעה](#) סין כי היא משעה את הסכם ההסגרה של הונג קונג עם המדינות באופן דומה. בתוך כך, ב-31 ביולי [הודיעה](#) מנהיגת הונג קונג, קארי לאם, כי הבחירות לפרלמנט בעיר שהיו אמורות להיערך בחודש ספטמבר הקרוב יידחו בשנה לחודש ספטמבר 2021, זאת, לטענתה, בשל התפרצות נגיף הקורונה.

ב-14 ביולי חתם הנשיא טראמפ על צו מינהלי לביטול המעמד הכלכלי המיוחד של הונג קונג, ועל חוק שמטיל סנקציות על אנשי ממשל סינים שמעורבים בפעולות הדיכוי בעיר, ואוסר יצוא טכנולוגיה רגישה לעיר. זאת, בעקבות חוק הביטחון הלאומי של הונג קונג שהתקבל בחודש שעבר. 14 ביולי, [Washington Post](#). לדיון בחוקיות של מדינות להעניק לתושבי הונג קונג זכויות מהגרים ראו: מנואל קאסאס, 9 ביולי, [EJIL: Talk!](#).

ב-22 ביולי אימצה הנציבות האירופית את הדוח השנתי בדבר ההתפתחויות שחלו בהונג קונג בשנת 2019. 22 ביולי, הודעת הנציבות.

ב-21 ביולי פרסמה ועדת המודיעין והביטחון של הפרלמנט הבריטי דוח העוסק באיום הנשקף לדמוקרטיה הבריטית מצד רוסיה ובהתמודדות ארגוני המודיעין עימו, במסגרתו קבעה כי הממשל הבריטי כשל בחקירת ההתערבות הרוסית במשאל העם שנערך בשנת 2016 בנוגע לעזיבת האיחוד האירופי. 21 ביולי, [Reuters](#). לניתוח הדוח והמשמעות לירושלם ראו: דוד סימן טוב ורועי שולמן, 11 באוגוסט, [INSS](#).

ב-13 ביולי פרסם מזכיר המדינה האמריקאי, מייק פומפאו, עמדה אמריקאית רשמית לגבי תביעות סין בים סין הדרומי. לניתוח משמעות העמדה האמריקאית, בין היתר, ביחס למתח בין המעצמות ראו: רוברט ויליאמס, 17 ביולי, [Lawfare](#).

ב-14 ביולי קבע בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) כי לארגון הבינלאומי לתעופה אזרחית (ICAO) יש סמכות שיפוט לדון בתלונה שהגישה קטאר כנגד סגירת המרחב האווירי על ידי ערב הסעודית, מצרים, בחריין ואיחוד האמירויות, אשר לטענתה נוגד את התחייבותן לפי אמנת התעופה האזרחית הבינלאומית (אמנת שיקגו). זאת, כחלק מניתוק היחסים עמה מאז חודש יוני 2017 בשל טענות בדבר תמיכתה בטרור. 14 ביולי, הודעת האו"ם; 14 ביולי, [Reuters](#); 14 ביולי, [ASIL](#). לניתוח ההחלטה ראו: קרייג דניאל גבר, 29 ביולי, [Opinio Juris](#); לניתוח ההסכמים שנחתמו בין מדינות המפרץ וקטאר בין השנים 2013-2014 (הסכמי ריאד) אשר הפרתם הובילה להטלת ההגבלות ראו: קרייג דניאל גבר, 1 ביולי, [EJIL: Talk!](#); לניתוח הליך מינוי השופטים בבית הדין שייערך בשנת 2021 ראו: ברונו ג'לינס פושר, 29 ביולי, [Opinio Juris](#).

ב-11 ביולי אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2533 (2020) בנוגע לסיטואציה במזרח התיכון, במסגרתה האריכה בשנה העברה של סיוע הומניטרי לסוריה דרך מעבר באב אלהוא בגבול עם טורקיה. 11 ביולי, הודעת האו"ם.

ב-24 ביולי פרסמה הנציבות האירופית את אסטרטגיית הביטחון של האיחוד לשנים 2020-2025.
24 ביולי, הודעת הנציבות האירופית.

ב-10 ביולי הגישה הולנד תלונה כנגד רוסיה לבית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR), בשל חלקה, לטענתה, בהפלת המטוס המלזי בשנת 2014.
10 ביולי, Reuters; 10 ביולי, NY Times.

ב-28 ביולי אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2537 (2020) במסגרתה האריכה את המנדט של כוח שמירת השלום בקפריסין עד לחודש ינואר 2021.
28 ביולי, הודעת האו"ם.

אוגוסט:

במהלך חודש אוגוסט הודיעה גרמניה כי היא משעה את הסכם ההסגרה עם הונג קונג בשל "חוק הביטחון הלאומי של הונג קונג" שהתקבל בחודש יוני 2020. בנוסף, צרפת הודיעה כי היא לא תאשרר את הסכם ההסגרה בין המדינות אשר נחתם בשנת 2017.

ב-19 באוגוסט הודיעה ארצות הברית כי היא מבטלת או משעה שלושה הסכמים עם הונג קונג הנוגעים, בין היתר, להסגרת עבריינים נמלטים ופטור ממס בתחום הימי. בתגובה לכך, הודיעה סין כי היא משעה את הסכם הסיוע המשפטי בנושאים פליליים בין הונג קונג וארצות הברית.

ב-19 באוגוסט הודיעה המועצה האירופית כי היא לא מכירה בתוצאות הבחירות לנשיאות בבלארוס שנערכו ב-8 באוגוסט, במסגרתן זכה נשיא בלארוס ב-26 השנים האחרונות, אלכסנדר לוקאשנקו, בכהונה נוספת ברוב של כ-80% מהמצביעים, שכן הבחירות לא היו הוגנות או חופשיות. המועצה גינתה את האלימות מצד השלטון במדינה כלפי המפגינים, ומסרה כי יוטלו סנקציות על בכירים במדינה האחראים לאלימות, לדיכוי ולזיוף הבחירות.

12 באוגוסט, הודעת האו"ם; 19 באוגוסט, NY Times. לדיון באפשרויות הפעולה של ארצות הברית והאיחוד האירופי לתמיכה במפגינים ראו: טטיאנה מרגולין, 20 באוגוסט, Just Security; לניתוח ההתפתחויות במדינה ראו: ג'וליה אמצבה, 17 באוגוסט, Opinio Juris.

ב-18 באוגוסט הודיע נשיא מאלי, איבראהים בובאכר קיטה, על התפטרותו ופיזור הקבינט, לאחר שנעצר יחד עם ראש הממשלה ומספר בכירים נוספים על ידי הצבא במהלך הפיכה צבאית במדינה. מזכ"ל האו"ם קרא לשחרור מידי ללא תנאים של הנשיא וחברי הקבינט שנעצרו.

20 באוגוסט, הודעת האו"ם. לדיון בהשפעה של ההפיכה הצבאית על ערעור הדמוקרטיה במדינה ראו: קייל מרפי, 24 באוגוסט, Just Security.

ב-28 באוגוסט אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2540 (2020) במסגרתה האריכה את המנדט של משלחת הסיוע של האו"ם לסומליה בשנה נוספת.
28 באוגוסט, [הודעת האו"ם](#).

ב-31 באוגוסט פורסם כי נחתם הסכם שלום בין ממשלת המעבר שהוקמה בסודן בשנת 2019, לאחר הדחת השליט עומר אל-באשיר, לבין מספר ארגוני מורדים מרכזיים במדינה.
31 באוגוסט, [הודעת האו"ם](#).

ספטמבר:

ב-15 בספטמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2542 (2020) במסגרתה האריכה את המנדט של משלחת הסיוע של האו"ם ללוב בשנה נוספת, וקראה לאכיפת אמברגו הנשק באופן אפקטיבי.

ב-15 בספטמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2543 (2020) במסגרתה האריכה את המנדט של משלחת הסיוע של האו"ם לאפגניסטן בשנה נוספת.

אוקטובר:

ב-22 באוקטובר הודיעה בריטניה כי החל מה-1 בינואר 2021 היא תחיל כללים נוקשים יותר על כניסת אזרחי האיחוד שהורשעו בעבירות פליליות למדינה. הכללים יכנסו לתוקף באותו היום שבו תבוטל התנועה החופשית בין מדינות האיחוד לבריטניה.

ב-3 באוקטובר נחתם הסכם שלום בין ממשלת המעבר שהוקמה בסודן בשנת 2019, לאחר הדחת השליט עומר אל-באשיר, לבין קואליציה של ארגוני מורדים מרכזיים במדינה. זאת, לאחר כשנה של שיחות שלום ובהמשך להסכם שנחתם בחודש אוגוסט עם מספר ארגוני מורדים נוספים.
3 באוקטובר, [הודעת מזכ"ל האו"ם](#).

ב-21 באוקטובר אימצה האסיפה הכללית של ארגון מדינות אמריקה (OAS) שתי החלטות בנוגע לזכות לבחירות חופשיות והוגנות, במסגרתן גינתה את [ניקרגואה](#), בין היתר, בשל סירובה לשחרר אסירים פוליטיים וקידום חקיקה כנגד קבוצות פרו דמוקרטיה, ואת [ונצואלה](#), בין היתר, בשל העדר תנאים מינימליים במדינה על מנת להבטיח בחירות חופשיות, הוגנות ושקופות.
23 באוקטובר, [ASIL](#).

ב-7 באוקטובר [קבע](#) בית משפט ביוון כי מפלגת הימין הקיצוני, "השחר הזהוב", אשר הייתה בעבר השלישית בגודלה במדינה היא ארגון פשיעה ואסר על המשך פעילותה.

נובמבר:

ב-4 בנובמבר פרשה ארצות הברית באופן רשמי מהסכם פריז משנת 2015, העוסק בצמצום פליטת גזי החממה. נשיא ארצות הברית הנבחר, ג'ו ביידן, הודיע כי יפעל להחזרת ארצות הברית להסכם. 4 בנובמבר, [הודעת האו"ם](#); 4 בנובמבר, [ASIL](#).

ב-22 בנובמבר פרשה ארצות הברית באופן רשמי מהסכם "שמיים פתוחים", אשר מאפשר למדינות החברות בו לקיים טיסות מודיעיניות במרחב האווירי של כלל המדינות, במטרה להגביר שקיפות ואמון.

22 בנובמבר, [Washington Post](#).

ב-10 בנובמבר חתמו ארמניה, אזרבייג'ן ורוסיה על הסכם הפסקת לחימה בנגורנו-קרבאך. במסגרת ההסכם הוצבו קרוב ל-2,000 משקיפי שלום מטעם רוסיה, למשך חמש שנים לפחות, לשם שמירה על הפסקת האש. בנוסף, הוסכם כי אזרבייג'ן תוכל לשמור על השטחים שכבשה, וארמניה תעביר לשליטתה שטחים נוספים באזור.

19 בנובמבר, [הודעת האיחוד האירופי](#); 9 בנובמבר, [Reuters](#). לניתוח ההסכם ראו: נואה רינגלר, 27 בנובמבר, [Just Security](#); לביקורת על ההסכם והיכולת שלו להביא לסיום הסכסוך ראו: אנוש בגדאסריאן וקמרון פופ, 25 בנובמבר, [Lawfare](#); לניתוח היבטים של המשפט הבינלאומי בנוגע לסכסוך ראו: ברנהרד קנול-טיודור ודניאל מולר, 17 בנובמבר, [EJIL:Talk!](#); לניתוח הסכסוך בהקשר של שימוש בכוח להגנה עצמית ראו: דפו אקנדה ואנטוניוס צנקופולוס, 18 בנובמבר, [EJIL:Talk!](#).

ב-12 בנובמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2551 (2020) במסגרתה הוארכו אמברגו הנשק החלקי שהוטל על סומליה והמנדט של קבוצת המומחים של האו"ם למדינה, בשנה נוספת.

12 בנובמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-12 בנובמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2552 (2020) במסגרתה הוארך המנדט של כוח האו"ם לרפובליקה המרכז אפריקאית (MINUSCA) בשנה נוספת.

12 בנובמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-12 בנובמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2550 (2020) במסגרתה הוארך המנדט של כוח הביטחון הזמני של האו"ם למחוז אביי (UNISFA) בחצי שנה. המחוז נמצא במחלוקת בין סודן לדרום סודן.

12 בנובמבר, [הודעת האו"ם](#).

ב-10 בנובמבר העביר מזכ"ל האו"ם למועצת הביטחון דוח עיתי בנוגע ליישום החלטה 2522 (2020) בדבר משלחת הסיוע של האו"ם לעיראק (UNAMI).

דצמבר:

ב-17 בדצמבר פרסם היועץ המשפטי של בית הדין האירופי לצדק (CJEU) ג'רארד הוגאן, חוות דעת משפטית בנוגע להליך מינוי שופטים במלטה, במסגרתה ציין כי על אף שלראש הממשלה יש השפעה על הליך המינוי, הדין האירופי לא אוסר על מעורבות של הדרג הפוליטי בהליך המינוי, ככל שמובטחת עצמאות השופטים, ואי כפיפותם לדרג המדיני.

ב-18 בדצמבר קבע בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) כי יש לו סמכות שיפוט לדון בתביעה שהגישה גויאנה כנגד ונצואלה, בנוגע לשאלת הגבול בין המדינות, במסגרתה ביקשה מבית הדין לקבוע כי פשרת הבוררות ההיסטורית משנת 1899, אשר קבעה את הגבול הקיים עד היום בין המדינות, תקפה ומחייבת.

18 בדצמבר, תקציר ההחלטה; 18 בדצמבר, [ASIL](#).

ב-24 בדצמבר הודיעו האיחוד האירופי ובריטניה כי הגיעו להסכמות בנוגע להסכם סחר ושיתוף פעולה לקראת פרישת בריטניה מהאיחוד. בהמשך לכך, ב-30 בדצמבר אישרו האיחוד האירופי ובריטניה את ההסכם. ב-31 בדצמבר בחצות פרשה בריטניה מהאיחוד.

ב-4 בדצמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2554 (2020) במסגרתה האריכה בשנה את האישור למדינות וארגונים הפועלים בשיתוף פעולה עם סומליה לנקוט בכל האמצעים על מנת להילחם בתופעת הפיראטיות מול חופיה.

4 בדצמבר, הודעת מועצת הביטחון.

ב-18 בדצמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2556 (2020) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של כוח שמירת השלום של האו"ם בקונגו (MONUSCO).

18 בדצמבר, הודעת מועצת הביטחון.

ב-22 בדצמבר אימצה מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2559 (2020) במסגרתה הוחלט לסיים את המנדט של הכוח המשותף של האיחוד האפריקאי והאו"ם בדרפור (UNAMID) ב-31 בדצמבר 2020.

22 בדצמבר, הודעת מועצת הביטחון.

מרץ:

ב-12 במרץ קבע בית המשפט העליון של קנדה כי קיימת אחריות תאגידית גם על הפרות של המשפט הבינלאומי.

מאי:

בחודש מאי פרסם בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) מסמך בנוגע ליישום והטמעת פסקי בית הדין בדין הפנימי של המדינות החברות בו.
18 במאי, ASIL.

יולי:

ב-23 ביולי אימצה ועדת זכויות האדם של האו"ם הערה כללית בנוגע לסעיף 21 באמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות (ICCPR) שעוסק בזכות ההתקהלות וחופש הביטוי.

23 ביולי, הודעת הוועדה. לניתוח ההערה הכללית בהקשר להפגנות שמתקיימות ברחבי העולם ראו: פרייה פילאי, 4 באוגוסט, Opinio Juris; לדיון בחשיבות ההערה הכללית בעת הנוכחית ראו: מרטין שיינין, 30 ביולי, Just Security.

אוגוסט:

ב-10 באוגוסט פורסמה החלטת בית הדין הקבוע לבוררות (PCA), בנוגע לתלונה שהגישה איטליה כנגד הודו, במסגרתה קבע כי להודו אין סמכות שיפוט ביחס לשני חיילים איטלקיים אשר ירו למוות בשני דייגים הודים בשנת 2012, אולם על איטליה לפצות את הודו עקב מות הדייגים.

לניתוח ההחלטה ודיון בחשיבותה והשפעתה על המשפט הבינלאומי ראו: אורל סארי, 4 ו-8 בספטמבר, Just Security חלק ראשון, חלק שני.

ספטמבר:

ב-1 בספטמבר פרסם בית הדין האפריקאי לזכויות אדם (AfCHPR) עדכון לכללי בית הדין, הכוללים, בין היתר, שיפור הגישה לבית הדין ומערכת לניהול תיקים נוחה יותר, במטרה להגביר את יעילותו. הכללים נכנסו לתוקף ב-25 בספטמבר.
29 בספטמבר, ASIL.

נובמבר:

בחודש נובמבר פרסם בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) את הדוח השנתי לתקופה שבין חודש אוגוסט 2019 לחודש יולי 2020.

5 בנובמבר, [ASIL](#).

דצמבר:

ב-21 בדצמבר אימץ בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) תיקון לכללי בית הדין, במסגרתו נקבע כי לאחר מתן סעדים זמניים, תוקם ועדה אד הוק בהרכב של שלושה שופטים שתעזור לבית הדין בפיקוח על יישום הסעדים.

לניתוח התיקון ביחס להליך שתלוי ועומד בבית הדין בין גמביה ומיאנמר ראו: פרייה פילאי, 22 בדצמבר, [Opinio Juris](#).

ב-11 בדצמבר קבע בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) כי צרפת לא הפרה את אמנת וינה בדבר יחסים דיפלומטיים, כאשר ערכה חיפוש והחרימה רכוש בשנת 2011, במסגרת חקירה על הלבנת כספים, בבניין בפריז שנטען על ידי רפובליקת גינאה המשוונית כי הוא משמש את המשלחת הדיפלומטית שלה (ולכן נהנה מחסינות). בית הדין קבע כי גינאה המשוונית הודיעה שהבניין הוא חצריה רק לאחר שנודע לה על פתיחת חקירה, וההתנגדות של צרפת למתן חסינות התבססה על מידע שהבניין אינו באמת משמש את המשלחת הדיפלומטית.

14 בדצמבר, [ASIL](#). לניתוח ההחלטה ודיון במשמעויות בנוגע לחסינות מפני הליכים פליליים ראו: בשאק אטקין, 21 בדצמבר, [EJIL:Talk!](#).

ממשל טראמפ

ינואר:

ב-15 בינואר נפתח משפט ההדחה של הנשיא טראמפ בקונגרס. ב-5 בפברואר, הוא זוכה על ידי הסנאט.

לעמוד הכולל קישור לכל המסמכים שהוגשו בהליך ושפרסומם הותר ראו: 15 בפברואר, [Just Security](#); לפירוט אודות השתלשלות ההליך ראו: 5 בפברואר, [Guardian](#).

ב-31 בינואר הרחיב ממשל טראמפ את הצו למניעת כניסת אזרחי מדינות מסוימות לארצות הברית, במסגרתו הוגבלה כניסתם של אזרחי מדינות נוספות (בורמה, אריתריאה, קירגיסטן, ניגריה, סודן וטנזניה), מעבר לשבע המדינות שכבר כלולות בצו מאז שנת 2017 (איראן, לוב, סוריה, תימן, סומליה, ונצואלה וצפון קוריאה).

31 בינואר, הודעת הבית הלבן; 31 בינואר, הודעת מחלקת ביטחון המדינה.

פברואר:

ב-5 בפברואר זיכה הסנאט את הנשיא טראמפ מאשמת ניצול סמכותו לרעה.

5 בפברואר, [Guardian](#).

יוני:

ב-8 ביוני פרסם משרד האחריות הממשלתי האמריקאי (GAO), סוכנות מחקר עצמאית הפועלת בשירות הקונגרס, מסמך הנחיות למחוקקים הכולל הצעות לעריכת רפורמה ושיפור ההגנה על המפקחים הכלליים במשרדי הממשל מפני פיטורים. זאת, לאחר שורה של פיטורי מפקחים כלליים שאירעו בזמן האחרון על ידי ממשל הנשיא טראמפ.

8 ביוני, [The Hill](#). לדיון בצעדים שהקונגרס יכול לנקוט נוכח הפיטורים ראו: ג'ק גולדסמית, 10 ביוני, [Lawfare](#).

ב-16 ביוני הוציא הנשיא טראמפ צו מינהלי לרפורמות במשטרה בעקבות גל המחאות במדינה.

16 ביוני, [Reuters](#). לניתוח הצעדים למיגור ההפגנות בהתאם לדין הבינלאומי ראו: מרתה אחלר ומרטין שיינין, 10 ביוני, [Just Security](#); לניתוח הפעולות למיגור ההפגנות בהתאם לדין האמריקאי ראו: ג'ון דהן, 3 ביוני, [Just Security](#); לסקירה היסטורית של המהלכים לעריכת רפורמה במשטרה ודיון בהיתכנות של עריכת רפורמות בעת הנוכחית ראו: כריסטופר סטון, 22 ביוני, [EJIL: Talk!](#).

אוגוסט:

ב-18 באוגוסט פרסמה ועדת המודיעין של הסנאט האמריקאי את החלק החמישי והאחרון של הדוח בעניין ההתערבות הרוסית בבחירות לנשיאות ארצות הברית שנערכו בשנת 2016. בתוך כך, ב-7 באוגוסט הזהיר מנהל מרכז הריגול הנגדי (NCSC) במשרד ראש קהילת המודיעין האמריקאי (ODNI) כי רוסיה, סין ואיראן מנסות להתערב בבחירות לנשיאות שייערכו בחודש נובמבר.

18 באוגוסט, [הודעת הוועדה](#) וקישור לחלקים הקודמים. לניתוח הדוח ראו: בוב באואר וג'ק גולדסמית, 19 באוגוסט, [Lawfare](#); לביקורת על ממצאי הדוח ראו: בנימין וויטס, 18 באוגוסט, [Lawfare](#); לניתוח אזהרת ראש ה-NCSC ראו: גרהם ברוקי ואמרסון ברוקינג, 13 באוגוסט, [Just Security](#); לניתוח מדיניות השיתוף של קהילת המודיעין האמריקאית בנוגע למאמצים של מדינות יריבות להשפיע על מערכת הבחירות, וההשלכות לישראל ראו: שמואל אבן, 13 בספטמבר, [INSS](#).

ב-18 באוגוסט פרסם המפקח הכללי של משרד ההגנה של ארצות הברית דוח בנוגע להשתתפות הצבא האמריקאי באבטחת העבודות בגבול עם מקסיקו.

18 באוגוסט, [תקציר הדוח](#). לביקורת על מסקנות הדוח ראו: ג'וזף נון, 3 בספטמבר, [Just Security](#).

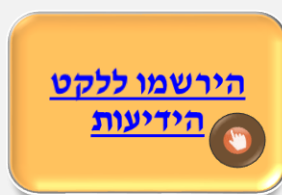
אוקטובר:

ב-9 באוקטובר קבעה ערכאת ערעור פדרלית בארצות הברית כי החלטת הנשיא טראמפ לממן את בניית החומה בגבול עם מקסיקו מכספי משרד ההגנה האמריקאי אינה חוקית, והורתה על עצירת הבנייה.

דצמבר:

ב-8 בדצמבר דחה בית המשפט העליון של ארצות הברית עתירה שהגישו חברי קונגרס רפובליקנים כנגד תוצאת הבחירות לנשיאות בפנסילבניה, במסגרתה טענו כי התיקון להצבעה בבחירות באמצעות הדואר אינו חוקתי. בהמשך לכך, ב-11 בדצמבר דחה בית המשפט העליון עתירה שהגישה מדינת טקסס, בתמיכה של מדינות וחברי קונגרס רפובליקנים, כנגד תוצאת הבחירות בג'ורג'יה, מישיגן, פנסילבניה וויסקונסין (מדינות מפתח שבכולן ניצח הנשיא הנבחר ג'ו ביידן), שכן טקסס נעדרת סמכות להגיש את העתירה.

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. [צפו בלקטי הידיעות החודשיים.](#)

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- lawans@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו:

© 2016 כל הזכויות שמורות
התכנית למשפט וביטחון לאומי, INSS